@azmoonmaze

702

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۴/۲۲

گروه آموزشی ماز

آزمون الکترونیکی کنکوری‌های انسانی ــ مرحله ۲

آزمون اختصاصی ــ دفترچه ۱

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخگویی	ملاحظات
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰	۶۵ سوال ۷۱ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰	
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۴۱	۵۵	۱۳	
۴	روان‌شناسی	۱۰	۵۶	۶۵	۸	

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش(الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

@azmoonmaze

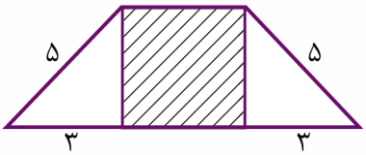
۱- علی هر ماه ۲۰ هزار تومان کمتر از دو برابر ماه قبلش پس‌انداز می‌کند. اگر مجموع پس‌انداز ۴ ماه متوالی با شروع از ماه اول علی، ۸۰۰۰۰۰ تومان باشد، پس‌انداز ماه دوم علی چند هزار تومان است؟

۱) ۱۱۰ ۲) ۱۱۶ ۳) ۱۲۲ ۴) ۱۲۸

۲- جواب کوچکتر معادلهٔ $\frac{1}{3}x^2+\frac{13}{12}x+\frac{3}{4}=0$ کدام است؟

۱) ۱+ ۲) ۲/۲۵- ۳) ۱- ۴) ۳-

۳- در شکل روبه‌رو مساحت مستطیل هاشور خورده $\frac{16}{5}$ واحد از مجموع مساحت مثلث‌ها بزرگ‌تر است، اندازهٔ قاعدهٔ بزرگ‌تر ذوزنقه کدام است؟

۱) ۱۱ ۲) ۱۰/۳
۳) ۹/۸ ۴) ۱۰

۴- یکی از ریشه‌های معادلهٔ $x^2-9x+m=0$، پنج برابر ریشه دیگر است. m کدام است؟

۱) $\frac{27}{4}$ ۲) $\frac{45}{4}$ ۳) $\frac{49}{4}$ ۴) $\frac{57}{4}$

۵- اگر α,β ریشه‌های معادلهٔ $x^2-2x-6=0$ باشند. حاصل عبارت $|2\alpha-\beta|+|\alpha|-|\beta|-|\alpha+2\beta|$ کدام است؟ $(\beta>\alpha)$

۱) $4\beta-6$ ۲) $\beta+4$ ۳) $2\beta-8$ ۴) $8-\beta$

۶- یک کارخانه قیمت فروش هر واحد کالا را ۳۲۰۰ تومان تعیین کرده است. در صورتی که تابع هزینه این شرکت به ازای هر کالا به صورت $C(x)=x^2+3000x+3600$ باشد، به ازای چه تعداد کالا این شرکت به نقطه سربه‌سر با مقدار کم‌تر می‌رسد؟

۱) ۲۰ ۲) ۳۰ ۳) ۱۶۰ ۴) ۱۷۰

۷- در معادلهٔ درجهٔ دومی که به‌صورت $mx^2-(2m+1)x-k+1=0$ است، مجموع ریشه‌ها که معکوس یکدیگرند، $\frac{10}{3}$ است. حاصل $2k+m$ کدام است؟

۱) ۰/۷۵ ۲) ۱/۲۵ ۳) ۱ ۴) ۱/۵

۸- سه عدد فرد طبیعی متوالی را در نظر بگیرید. اختلاف مربع عدد بزرگ‌تر و مربع عدد کوچک‌تر، از ۴ برابر عدد وسطی ۷۶ واحد بیشتر است. میانگین سه عدد کدام است؟

۱) ۱۷ ۲) ۱۹ ۳) ۲۱ ۴) ۲۳

۹- در یک کارخانه حقوق یک مهندس دو برابر حقوق یک فن ورز و $\frac{3}{5}$ حقوق مدیر بخش خود است. در این بخش از کارخانه ۳ مدیر، ۵ مهندس و ۱۲ فن‌ورز کار می‌کنند. اگر حقوق ماهیانهٔ این بخش ۱۹۲ میلیون تومان باشد، حقوق یک مدیر چند میلیون تومان بیش‌تر از حقوق یک فن‌ورز است؟

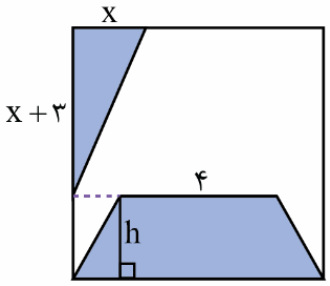
۱) ۶ ۲) ۱۰ ۳) ۱۲ ۴) ۱۴

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۰- در شکل زیر از مربعی به ضلع ۸ واحد یک ذوزنقه و یک مثلث قائم‌الزاویه مطابق شکل هاشورخورده است. اگر مساحت قسمت سفید برابر ۴۱ واحد مربع باشد، مقدار x کدام است؟

۱) $\frac{۵}{۲}$
۲) ۲
۳) $\frac{۷}{۲}$
۴) ۳

۱۱- اگر معادله $(۲x+۳)^۲ = k-۳$ دارای یک جواب مضاعف باشد، مجموع جواب‌های معادلهٔ $(۳x-۲)^۲ = k+۱$ کدام است؟

۱) $\frac{۴}{۳}$
۲) $\frac{۵}{۳}$
۳) ۴
۴) ۵

۱۲- در حل معادلهٔ درجه دوم $۳x^۲ - ۲x - ۱ = ۰$ به روش مربع کامل به تساوی $(x+a)^۲ = b$ رسیده‌ایم، مقدار $a+b$ کدام است؟

۱) $\frac{۵}{۹}$
۲) $\frac{۷}{۹}$
۳) $\frac{۱}{۹}$
۴) $\frac{-۱}{۹}$

۱۳- اگر مجموع ریشه‌های معادلهٔ درجه دوم $mx^۲ + ۴x - m + ۱ = ۰$ برابر ۳ باشد، حاصل ضرب ریشه‌های این معادله کدام است؟

۱) $\frac{-۷}{۴}$
۲) $\frac{۷}{۴}$
۳) $\frac{۲۱}{۴}$
۴) $\frac{-۲۱}{۴}$

۱۴- ریشه‌های معادلهٔ $۳x^۲ + (۴k-۱)x + k = ۰$ قرینه معکوس یکدیگرند، قدرمطلق تفاضل دو ریشهٔ معادله کدام است؟

۱) $\frac{۱۳}{۶}$
۲) $\frac{۱۳}{۳}$
۳) $\frac{\sqrt{۲۰۵}}{۳}$
۴) $\frac{\sqrt{۲۰۵}}{۶}$

۱۵- از دو چاپگر A و B برای چاپ فیش حقوقی یک شرکت استفاده می‌شود. اگر فقط چاپگر A کار کند، یک ساعت دیرتر از نصف زمانی که فقط چاپگر B کار کند این کار را تمام می‌کند. اگر دو چاپگر با هم کار کنند، کار را در ۲/۴ ساعت انجام می‌دهند. چاپگر B به تنهایی چند ساعت برای انجام این کار نیاز دارد؟

۱) ۴
۲) ۶
۳) ۴/۲
۴) ۶/۲

۱۶- یک پیتزا را بین تعدادی دوست می‌خواهیم به نسبت مساوی تقسیم کنیم. اگر دو دوست دیگر به این جمع اضافه شود به اندازهٔ $\frac{۱}{۲۴}$ کم‌تر از حالت اول به هر نفر پیتزا می‌رسد، تعداد کل دوستان چند نفر است؟

۱) ۶
۲) ۸
۳) ۵
۴) ۷

۱۷- به ازای کدام مقادیر a معادله $\frac{a+۱}{x+۴} - \frac{a-۲}{x+۲} = ۱$ جواب حقیقی ندارد؟

۱) $a > ۱$
۲) $a > \frac{۱۷}{۸}$
۳) $a < \frac{۱۷}{۸}$
۴) $a < ۱$

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۸- ریشه‌های معادلهٔ $\frac{۲x+۱}{x-۳}=\frac{k}{۲x+۶}+\frac{۳}{x^۲-۹}$ معکوس یکدیگرند. k کدام است؟

۱) $\frac{۱}{۳}$ ۲) $\frac{۲}{۳}$ ۳) $\frac{۴}{۳}$ ۴) $\frac{۵}{۳}$

۱۹- معادلهٔ $(۲x+۱)^۲=k-۷$ دو ریشهٔ حقیقی صحیح متمایز غیر صفر دارد. k کدامیک از مقادیر زیر را می‌تواند اختیار کند؟

۱) ۸ ۲) ۱۶ ۳) ۹ ۴) ۲۵

۲۰- یک قوری مسی طوری با نقره تزئین شده که وزن مس آن ۶ برابر وزن نقره است. یک استادکار پس از آب کردن ظرف و جداسازی نقره و مس، ۶۰ گرم به وزن نقره اضافه می‌کند و قوری جدیدی می‌سازد که در آن $\frac{\text{وزن قوری}}{\text{وزن نقره}}=۵$ است. وزن قوری اولیه چند گرم بوده است؟ (قوری فقط از مس و نقره تشکیل شده و در فرآیند آب کردن از بین نمی‌رود.)

۱) ۷۲۰ ۲) ۱۲۰ ۳) ۷۴۰ ۴) ۸۴۰

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۲۱- آثار کدام گزینه به‌ترتیب دارای اصل «پارتی، پهلوی، پهلوی و پارتی» هستند؟

۱) درخت آسوریک، یادگار زریران، ترجمهٔ کلیله و دمنه، ترجمهٔ هزار و یک شب

۲) ترجمهٔ هزار و یک شب، درخت آسوریک، یادگار زریران، ترجمهٔ کلیله و دمنه

۳) یادگار زریران، ترجمهٔ کلیله و دمنه، ترجمهٔ هزار و یک شب، درخت آسوریک

۴) ترجمهٔ کلیله و دمنه، ترجمهٔ هزار و یک شب، درخت آسوریک، یادگار زریران

۲۲- در کدام گزینه به‌ترتیب، به موارد زیر اشاره شده است؟

الف: شاعرانی که موجب استحکام شعر غنایی شدند.

ب: شاعران دربار غزنوی

۱) الف) کسایی و ناصر خسرو ـ ب) عنصری، رودکی و فرخی

۲) الف) شهید بلخی و منوچهری ـ ب) فرخی، کسایی و ناصر خسرو

۳) الف) رودکی و شهید بلخی ـ ب) عنصری، فرخی و منوچهری

۴) الف) فرّخی و رودکی ـ ب) کسایی، منوچهری و رودکی

۲۳- هریک از توضیحاتِ «امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدّمهٔ آن باقی مانده است»، «حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عدّه‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد» و «به دستور منصور بن نوح سامانی به فارسی برگردانده شد»، به‌ترتیب، مربوط به کدام اثر است؟

۱) شاهنامهٔ ابومنصوری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری ـ تاریخ بلعمی

۲) تاریخ طبری ـ ترجمهٔ تاریخ طبری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری

۳) تاریخ الرسل و الملوک ـ شاهنامهٔ ابومنصوری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری

۴) شاهنامهٔ ابومنصوری ـ شاهنامهٔ ابومنصوری ـ تاریخ بلعمی

۲۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه نادرست است؟

۱) آثار برجای‌ماندهٔ زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده‌اند.

۲) از ویژگی‌های شعر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری می‌توان به آوردن تشبیهات گوناگون و به‌کارگیری انواع توصیف اشاره کرد.

۳) کسی که قصیدهٔ تمام و کمال با موضوع موعظه و نصیحت سرود، ناصر خسرو بود و سپس کسایی مروزی شیوهٔ او را ادامه داد.

۴) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد و بسیاری از دانشمندانی که در این شهر می‌زیستند آثار ارزنده‌ای به پارسی و عربی در قلمرو فرهنگ اسلامی پدید آوردند.

۲۵- کدام مورد دربارهٔ شعر زیر «غلط» است؟

«کوی و جوی از تو کوثر و فردوس — دل و جامه ز تو سیاه و سپید

رخ تو هست مایهٔ تو اگر — مایهٔ گازران بود خورشید»

۱) حذف فعل به قرینهٔ معنوی دیده می‌شود.

۲) در قلمرو ادبی بیت، آرایهٔ «تشبیه» به چشم می‌خورد.

۳) در قلمرو فکری بیت، «مدح و ستایش ممدوح» دیده می‌شود.

۴) در مصراع اول، «کوی» با «فردوس» و «جوی» با «کوثر» ارتباط مفهومی پیدا می‌کند و در مصراع دوم، «دل» با «سیاه» و «جامه» با «سپید».

۲۶- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر است؟

«پس چون وی را شهوتی بجنبد، که آن زشت است، و خواهد که حشمت و سطوت براند که اندر آن ریختن خون‌ها و استیصال خاندان‌ها باشد، ایشان محاسن و مقابح آن را بازنمایند تا او آن را به خرد و عقل خود استنباط کند و آن خشم و سطوت سکون یابد و مردمان را، خواهی پادشاه و خواهی جز پادشاه، هر کسی را نفسی؛ و آن را روح گویند، سخت بزرگ و پرمایه. و تنی که آن را جسم، سخت خرد و فرومایه.»

۱) لغات کم‌کاربرد فارسی
۲) تکرار فعل
۳) دو حرف اضافه برای یک متمم
۴) حذف افعال به قرینه

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۲۷- در کدام گزینه واج‌آراییِ متفاوتی دیده می‌شود؟

۱) طلوعِ برکهٔ خورشیدِ تابناکِ دل است / ستاره‌ای که ز آفاق دیده می‌آید
۲) کرامت کن درونی دردپرورد / دلی در وی درون درد و برون درد
۳) چنین پاسخ آوردش اسفندیار / که چندین چه گویی چنین نابه‌کار
۴) به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ / منم که شهرهٔ شهرم به عشق‌ورزیدن

۲۸- در همهٔ گزینه‌ها آرایه‌های «واج‌آرایی و واژه‌آرایی»، هر دو، دیده می‌شود، به‌جز:

۱) موسم گل نبود توبهٔ عشاق درست / توبه یعنی چه؟ بیا باده بیار ای ساقی
۲) بادهٔ گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک / نقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام
۳) نیست برق خرمن گل پنجهٔ گستاخ ما / ما به جای گل ز گلشن چشم حیران می‌بریم
۴) غلام حلقهٔ سیمین گوشوار توام / که پادشاه غلامان حلقه‌درگوشی

۲۹- در کدام گزینه واژگان سجع به‌درستی مشخص نشده‌اند؟

۱) تا چند در بوستان نظاره کنید، یکره به گورستان گذاره کنید.
۲) علم بر سر تاج است و جهل بر گردن غل.
۳) بساتین وی به نخیل و اعناب آراسته است و چمن‌های وی از گل صدبرگ و لالهٔ سیراب پیراسته.
۴) شباهنگ به غروب آهنگ کرد و مشاطهٔ دهر جبین صباح را رنگ کرد.

۳۰- «واژه‌آرایی» در همهٔ گزینه‌ها مشهود است، به‌جز:

۱) ور وزیر از خدا بترسیدی / هم‌چنان کز ملک ملک بودی
۲) هزار غم ز تو دارم به دل، بیا ای گل / که گل شکفته و بانگ هزار می‌آید
۳) گر بی تو در بهشت برندم، زنم ز آه / آتش در آن بهشت که گردد جهنمی
۴) با ما به شکرخنده درآ زان‌که یقینم / کز پستهٔ تنگ تو یقینم به گمانم است

۳۱- کدام بیت به «سجع، واج‌آرایی و واژه‌آرایی» آراسته شده است؟

۱) جان و تنم بخست او، شیشهٔ من شکست او / گردن من بِبَست او، تا به چه کار می‌کشد
۲) ای بس عروس جان را روبند تن ربایم / وز عشق سرکشان را از خان و مان برآرم
۳) چو چرخ مرکز جاه تو را شتاب و سکون / چو طبع آتش رای تو را سنا و ضیا
۴) چون غم عشق ز اندرون یک نفسی رود برون / خانه چو گور می‌شود، خانگیان همه حزین

۳۲- با توجه به سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر، کدام گزینه «کاملاً» درست است؟

۱) اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است. شاعر برای انتقال عاطفهٔ خود به دیگران از آهنگ کمک می‌گیرد و واژه‌هایی را برمی‌گزیند که با قرارگرفتن در کنار هم، آهنگی خاص را پدید آورند.
۲) پس از زبان، مهم‌ترین و مؤثرترین عامل وزن است. وزن در شعر جنبهٔ تزیینی ندارد، بلکه جزئی از طبیعت شعر است.
۳) وزن امری انتزاعی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد وجود ندارد.
۴) وزن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. وسیلهٔ ادراک وزن حواس ماست.

۳۳- در کدام‌یک از اشعار زیر می‌توان شور و نشاط درونی شاعر را از وزن و آهنگِ شعر احساس کرد؟

۱) به کمندِ سر زلفت نه من افتادم و بس / که به هر حلقهٔ موییت گرفتاری هست
۲) قَربه و پُربادِ توام، مست و خوش و شادِ توام / بندهٔ آزاد توام، بندهٔ شیطان نشوم
۳) دل کبود است چو نیل فلک ار بتوانید / بام خمخانهٔ نیلی به تَبر بگشایید
۴) ساختم آیینهٔ دل، یافتم آبِ حیات / گرچه باور نایدت هم خِضر و هم اسکندرم

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۳۴- علامت هجایی کدام بیت متفاوت است؟

۱) ترسم که صرفه‌ای نبرد روز بازخواست / نان حلال شیخ ز آب حرام ما
۲) هر ناله و فریاد که کردم نشنیدی / پیداست نگارا که بلند است جنابت
۳) مستم کن آن‌چنان‌که ندانم ز بیخودی / در عرصه خیال که آمد کدام رفت
۴) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند / یکجا فدای قامت رعنا کنم تو را

۳۵- لحن و آهنگ شاعر ابیات زیر، از کدام بیت همزمان قابل دریافت است؟

«ما همه چشمیم و تو نور ای صنم / چشم بد از روی تو دور ای صنم
روی مپوشان که بهشتی بود / هر که ببیند چو تو حور ای صنم
حور خطا گفتم اگر خواندمت / ترک ادب رفت و قصور ای صنم
تا به کرم خرده نگیری که من / غایبم از ذوق حضور ای صنم
«سعدی» از این چشمهٔ حیوان که خورد / سیر نگردد به مرور ای صنم»

۱) صورتت خرگاه دان معنیت ترک / معنی‌ات ملاح دان صورت چو فلک
۲) قصد شنیدم که در اقصای مرو / بود ملک‌زاده‌جوانی چو سرو
۳) جرعهٔ آن بادهٔ بی‌زینهار / بر سر و بر دیده دویدن گرفت
۴) خوش‌دلم از یار هم‌چنان که تو دیدی / جان پرانوار هم‌چنان‌که تو دیدی

۳۶- حرف «ی» در چند واژه از واژه‌های زیر «صامت» است؟

«یاور، میانکاله، میدان‌گاه، سیاست، تخته‌سیاه، سیلاب، شیپور، ریاضیات، دی‌ماه، روزی»

۱) شش ۲) هفت ۳) هشت ۴) نه

۳۷- مفهوم کدام گزینه به عبارت «صیاد بی‌روزی ماهی در دجله نگیرد. و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد.» نزدیک نیست؟

۱) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی‌بردش تا به سوی دانه و دام
۲) موفق است به فکرت کز آسمان یزدان / چنان براند تقدیر کاو کند تدبیر
۳) در دایرهٔ قسمت ما نقطهٔ تسلیمیم / لطف آن‌چه تو اندیشی، حکم آن‌چه تو فرمایی
۴) دلا منال ز بیداد و جور یار که یار / تو را نصیب همین کرده است و این داد است

۳۸- در همهٔ گزینه‌ها مفهوم نوشته‌شده روبه‌روی بیت «کاملاً» درست است، به‌جز:

۱) فراق روی چو تو یوسفی کسی داند / که روشنش شود آب دو دیدهٔ یعقوب (دشواری فراق)
۲) سعدی از این چشمهٔ حیوان که خورد / سیر نگردد به‌مرور ای صنم (شوق عاشق کم نمی‌شود)
۳) عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست / من که یک امروز مهمان توام، فردا چرا؟ (غنیمت‌شمردن دم)
۴) چون نخواهی کت ز دیگرکس جگر خسته شود / دیگران را خیره‌خیره دل چرا باید خلید (دوری از آزار مردم)

۳۹- کدام بیت با عبارت زیر قرابت معنایی دارد؟

«الهی اگر بهشت، چون چشم و چراغ است، بی‌دیدار تو، درد و داغ است».

۱) کجا الوان نعمت زین بساط آسان شود پیدا / که آدم از بهشت آید برون تا نان شود پیدا
۲) ای فضول وهم عقبی آدم از جنّت چه دید / عبرت است آنجا که صاحب‌خانه مهمان می‌شود
۳) بی‌حضور وصل جانان چیست فردوس برین / بی‌شراب لطف ساقی کیست آب کوثرش
۴) پا زدم از فهم هستی بر بهشت عافیت / سیر خویش افگند بیرونم ز باغ خویشتن

۴۰- از کدام بیت مفهوم «مقابل» بیت زیر قابل دریافت است؟

«من مانده‌ام مهجور از او بیچاره و رنجور از او / گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود»

۱) گر بخواهند بریدن سر ما، چون زلفت / ما دگر یک سر مو از تو نخواهیم برید
۲) مهر تو نخواهیم و ز کین تو نکاهیم / ز آتش نه زیان است و نه سود آب روان را
۳) ز سوز سینه، هر دم، چند پوشم داغ هجران را / دگر طاقت ندارم، چاک خواهم زد گریبان را
۴) ز چشم دوری و دل روز و شب ملازم توست / امید هست که محروم هم نماند چشم

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۴۱- به‌ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

- کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد.
- انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند.
- تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد.
- فعالیت انسان همیشه، با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود و همواره به آن می‌رسد.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ ص ۲) ص ـ ص ـ غ ـ ص ۳) غ ـ ص ـ ص ـ غ ۴) ص ـ ص ـ غ ـ غ

۴۲- به‌ترتیب هر یک از مصادیق زیر، با کدام قسمت جدول مرتبط می‌باشد؟

- پاداش الهی
- جلوگیری از دعوا
- تشویق والدین
- حفظ آرامش شخصی
- به مسجد رفتن

کنش	پیامدهای ارادی		پیامدهای غیرارادی
	وابسته به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	
نماز خواندن	الف	ب	ج
کنترل خشم	د	هـ	ـــــ

۱) ب ـ ج ـ الف ـ د ـ هـ ۲) ج ـ ب ـ الف ـ د ـ هـ
۳) ب ـ ج ـ الف ـ هـ ـ د ۴) ج ـ هـ ـ ب ـ د ـ الف

۴۳- «تفکر و تخیل»، «رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران» و «رعایت حق تقدم و توجه کردن به سخنان طرف مقابل» به‌ترتیب مربوط به کدام گزینه است؟

۱) کنش فردی ـ کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی‌اند. ـ در نظر گرفتن دیگران
۲) کنش درونی ـ کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی‌اند. ـ در نظر گرفتن دیگران
۳) کنش بیرونی ـ کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران نیست. ـ کنش اجتماعی
۴) کنش درونی ـ کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. ـ کنش اجتماعی

۴۴- «روش تحقق ارزش‌های اجتماعی»، «روش تحقق هنجارهای اجتماعی»، «عامل شکل‌گیری هنجارهای اجتماعی»، «عامل انتقال ارزش‌ها و هنجارها» و «عامل تداوم ارزش‌ها و هنجارها» به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) کنش انسانی ـ پدیدهٔ اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ـ تربیت اجتماعی ـ طرفداری مردم یک جامعه از آن‌ها
۲) کنش اجتماعی ـ پدیدهٔ اجتماعی ـ شیوهٔ انجام کنش اجتماعی ـ جامعه‌پذیری ـ طرفداری مردم یک جامعه از آن‌ها
۳) کنش انسانی ـ کنش اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ـ تربیت اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
۴) کنش اجتماعی ـ کنش اجتماعی ـ شیوهٔ انجام کنش اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ـ عمل کردن افراد براساس آن‌ها

۴۵- «روش راه‌یابی انسان‌ها به جهان اجتماعی»، «تفاوت عضویت اعضا در جهان اجتماعی با بدن موجود زنده» و «آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد.» در کدام گزینه آورده است؟

۱) با پذیرش و قبول عضویت در آن ـ عضویت اعضا در جهان اجتماعی، ارادی و اعتباری است. ـ آگاهی مشترک و عمومی است.
۲) با برخورداری از مزایا و تکالیف و نقش‌ها ـ عضویت اعضا در بدن موجود زنده، تکوینی است. ـ آگاهی فردی و خصوصی نیست.
۳) با پذیرش و قبول عضویت در آن ـ عضویت اعضا در جهان اجتماعی، اعتباری و تکوینی است. ـ آگاهی فردی و خصوصی است.
۴) با برخورداری از مزایا و تکالیف و نقش‌ها ـ عضویت اعضا در بدن موجود زنده، اعتباری و تکوینی است. ـ آگاهی مشترک و عمومی نیست.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۴۶- به‌ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام موضوع ارتباط دارند؟

- وضع کردن قواعد خاص برای مقابلهٔ انسان با خشکسالی

- تأثیرگذاری شناخت فلزات بر زندگی انسان

- احترام به قانون

- تبدیل شدن جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر

۱) راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ کنش اجتماعی ـ عدم انتقال فرهنگ یک نسل به نسل بعد

۲) راه یافتن جهان اجتماعی به جهان طبیعی ـ راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ حاصل کنش اجتماعی ـ عدم انتقال فرهنگ یک نسل به نسل بعد

۳) راه یافتن جهان اجتماعی به جهان طبیعی ـ راه یافتن جهان ماوراء طبیعی به جهان اجتماعی ـ کنش اجتماعی ـ عدم توانایی یک نسل در حفظ کردن فرهنگ خود

۴) راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ راه یافتن جهان ماوراء طبیعی به جهان اجتماعی ـ حاصل کنش اجتماعی ـ عدم توانایی یک نسل در حفظ کردن فرهنگ خود

۴۷- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

- نظر متفکران مسلمان دربارهٔ «جهان تکوینی» چیست؟

- آن دسته از پدیده‌های مطلوب که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد جامعه به آن گرایش دارند، چه نام دارد؟

- بخش اجتماعی جهان انسانی چه نام دارد؟

۱) آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. ـ ارزش اجتماعی ـ جهان فرهنگی

۲) آن را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند. ـ هنجار اجتماعی ـ جهان فرهنگی

۳) طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند. ـ هنجار اجتماعی ـ جهان ذهنی

۴) آن را بخشی از طبیعت می‌دانند. ـ ارزش اجتماعی ـ جهان ذهنی

۴۸- کدام گزینه هم دربارهٔ دیدگاه اول و هم دربارهٔ دیدگاه دوم در خصوص تعامل میان جهان های ذهنی، فرهنگی و تکوینی، درست است؟

۱) طرفداران دیدگاه اول خداناباور هستند اما طرفداران دیدگاه دوم به جهان فوق طبیعت باور دارند.

۲) هیچکدام از دو دیدگاه به جهان فوق طبیعت باور ندارند اما در اولی جهان تکوینی برتر از جهان انسانی و در دومی جهان انسانی برتر از جهان تکوینی است.

۳) در دیدگاه اول علوم انسانی همان علوم طبیعی است اما در دیدگاه دوم علوم اجتماعی مهم تر از علوم طبیعی است.

۴) در دیدگاه اول جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان فوق طبیعت می‌دانند اما در دیدگاه دوم جهان فرهنگی مهم‌تر از همهٔ جهان‌های دیگر است.

۴۹- در کدام گزینه سؤالات به ترتیب پرسش بنیادی، پرسش ثابت و پرسش متغیر است؟

۱) آیا جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی است؟ ـ نیازهای معنوی انسان را چگونه رفع کنیم؟ ـ چگونه با پیر شدن جمعیت مقابله کنیم؟

۲) نیازهای معنوی انسان را چگونه رفع کنیم؟ ـ معنای زندگی و مرگ چیست؟ ـ چگونه با بحران محیط زیست مقابله کنیم؟

۳) آیا انسان موجودی مختار است یا مجبور؟ ـ چگونه با پیر شدن جمعیت مقابله کنیم؟ ـ چگونه با بحران محیط زیست مقابله کنیم؟

۴) آیا جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی است؟ ـ آیا انسان موجودی مختار است یا مجبور؟ ـ نیازهای معنوی انسان را چگونه رفع کنیم؟

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۵۰- در کدام گزینه، اتفاق مورد نظر متناسب با نوع استعمار آن‌ها به‌درستی توضیح داده شده است؟

۱) در کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.
۲) در کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.
۳) در رسمی شدن زبان انگلیسی در هند در سال ۱۸۳۶ میلادی، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.
۴) در کودتای آمریکایی ـ انگلیسی نوژه، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

۵۱- به‌ترتیب هریک از دیدگاه‌های زیر به کدام قسمت جدول مربوط است؟

- **دیدگاه سوم**
- **دیدگاه اول**
- **دیدگاه دوم**

انواع دیدگاه دربارهٔ تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی	مشخصات و ویژگی‌ها
ب	جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است.
ج	جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.
الف	جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی در تعامل با یکدیگرند.

۱) ج ـ ب ـ الف ۲) الف ـ ب ـ ج ۳) ج ـ الف ـ ب ۴) الف ـ ج ـ ب

۵۲- به‌ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی ارتباط دارد؟

- **چاره‌اندیشی جوامع برای پاسخ‌گویی به مسئلهٔ پیر شدن جمعیت**
- **نداشتن معیار برای تشخیص صحیح یا غلط بودن اندیشه‌ها**
- **تصور خصوصیات خلقی افراد تحت‌تأثیر موقعیت اجرام آسمانی**
- **پیش‌گیری از تفرقه بین جوامع**

۱) سطح اول عقلانیت ـ حقیقت ـ فرهنگ جبرگرا و غیر مسئول ـ عدالت
۲) سطوح دوم عقلانیت ـ عدالت ـ فرهنگ جبرگرا و غیر مسئول ـ حقیقت
۳) سطح دوم عقلانیت ـ حقیقت ـ عدم وجود تعهد و مسئولیت ـ عدالت
۴) سطح اول عقلانیت ـ حقیقت ـ عدم وجود تعهد و مسئولیت ـ حقیقت

۵۳- ویژگی‌های «عدالت»، «حقیقت» و «معنویت» به‌ترتیب با کدام یک از مفاهیم زیر در ارتباط است؟

۱) بهره‌کشی ظالمانه انسان‌ها از انسان‌های دیگر ـ داشتن معیار و میزان برای سنجش عقاید ـ توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر
۲) پایمال شدن حقوق انسان‌ها ـ توجه به نیازهای ابدی انسان‌ها ـ پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ جهان
۳) رهایی انسان‌ها از قید و بندها ـ جهان شمول بودن ـ تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول
۴) جلوگیری از قطبی شدن جهان ـ دفاع از حقانیت ارزش‌های خود ـ پاسخ به پرسش‌های بنیادین دربارهٔ مرگ و زندگی

۵۴- به‌ترتیب، ویژگی‌های زیر از مصادیق کدام یک از انواع استعمار است؟

- **استفاده از ابزارهای فرهنگی**
- **اتکا به قدرت اقتصادی خود**
- **استفاده از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات**

۱) استعمار نو ـ استعمار فرانو ـ استعمار نو
۲) استعمار فرانو ـ استعمار نو ـ استعمار فرانو
۳) استعمار نو ـ استعمار نو ـ استعمار فرانو
۴) استعمار فرانو ـ استعمار قدیم ـ استعمار نو

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۵۵- کدام گزینه در رابطه با انواع امپریالیسم نادرست است؟

۱) امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

۲) امپریالیسم به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت سیاسی و نظامی است.

۳) در امپریالیسم اقتصادی، قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.

۴) در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، از بین می‌رود.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۵۶- پژوهشگری قصد دارد تحولات اشکال مناسک آیینی ماه محرم را در فرهنگ‌های مختلف مطالعه کند. مناسب‌ترین روش تحقیق برای این موضوع کدام است؟

۱) مصاحبه ۲) مشاهده ۳) آزمون ۴) پرسش‌نامه

۵۷- محققی می خواهد "اثر قرص‌های خواب‌آور بر حافظه" را مورد مطالعه قرار دهد. برای این کار از تعدادی جوان ۲۰ تا ۳۰ ساله که هیچ‌گونه قرصی تاکنون مصرف نکرده‌اند استفاده می‌کند. در این موقعیت، کدام مورد صحیح است؟

۱) متغیرها در این پژوهش شفاف نیستند و امکان اندازه‌گیری دقیق آن‌ها وجود ندارد.
۲) در این پژوهش مسائل اخلاقی به درستی رعایت نشده است.
۳) متغیرها در این پژوهش قابلیت تعریف عملیاتی را ندارند.
۴) متغیرها در این پژوهش قابلیت تکرارپذیری ندارند.

۵۸- کدام یک از عبارات زیر مربوط به ابتدایی‌ترین مرحله از یک پژوهش است؟

۱) تحقیقات نشان داده است، هورمون‌هایی که سوخت و ساز را تنظیم می‌کنند، روی تعدیل وزن نیز تأثیر می‌گذارند.
۲) آیا کالری دریافتی پایین می‌تواند بر بالا رفتن وزن تأثیر بگذارد؟
۳) برای کاهش وزن باید میزان کالری دریافتی‌تان را کاهش دهید.
۴) اگر بدن به اندازهٔ کافی انرژی دریافت نکند؛ انرژی خود را از سوزاندن چربی‌ها به دست می‌آورد.

۵۹- محققی درباره موضوع "بررسی تأثیر سیگار بر مشکلات ریوی در افراد سیگاری" مطالعه می‌کند. کدام‌یک از عبارات زیر در مورد تعاریف او از متغیرهای تحقیق، تعریف عملیاتی است؟

۱) سیگار برگ‌های بریده و خرد کردهٔ توتون است که برای کشیدن و دود کردن در کاغذ نازک پیچیده می‌شود.
۲) فرد سیگاری به کسی گفته می‌شود که در هفته حداقل یک پاکت سیگار مصرف کند.
۳) مشکلات ریوی به سرفه‌های مداوم فرد گفته می‌شود.
۴) سیگار به برگ‌های بریده و خرد کردهٔ توتون گفته می‌شود که یک طرف آن را آتش می‌زنند و از طرف دیگرکه معمولاً فیلتر دارد دود را به درون ریه‌ها می‌کشند.

۶۰- هدف نهایی در هر موضوع علمی چیست؟

۱) رسیدن به یک توصیف مشخص از موضوع موردنظر ۲) روشن کردن یک موقعیت نامعلوم
۳) جست‌وجوی هدف‌مند و نظام‌مند ۴) کادری کردن تعاریف و مفاهیم مورد بررسی

۶۱- در مورد فرضیه کدام مورد نادرست است؟

۱) برای تأیید فرضیه‌ها باید حتماً آن‌ها را به وسیله مشاهدات تجربی مورد آزمون قرار داد.
۲) در فرضیه رابطهٔ بین دو پدیده مورد بررسی قرار می‌گیرد.
۳) هر فرضیه که در صورت تأیید به صورت اصل در بیاید، همواره معتبر خواهد بود.
۴) معتبر و پذیرفته شدن یک پاسخ و فرضیه، لزوماً به معنای درست بودن آن پاسخ نیست.

۶۲- محققی به دنبال بررسی «تأثیر نوع ورزش بر میزان مشارکت جمعی دانش آموزان» است. این محقق قصد دارد مشارکت جمعی را به صورت دقیق اندازه‌گیری کند. موفقیت وی به چه چیزی بستگی دارد؟

۱) شروع با طرح مسئله ۲) تعریف عملیاتی متغیر ۳) استفاده از روش علمی ۴) نظام‌دار کردن روش مورد استفاده

۶۳- به کدام دلیل، کنترل و پیش‌بینی در علم روان‌شناسی دشوار است؟

۱) روان‌شناسی علم دقیق‌تری نسبت به سایر علوم است.
۲) پدیده‌های روان‌شناختی گسترده‌تر از سایر پدیده‌ها هستند.
۳) روان‌شناسی علم پدیده‌های روانی ناخوش است.
۴) توصیف و علت‌یابی پدیده‌های روان‌شناختی امری پیچیده است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۶۴- شناسایی «مهم‌ترین علل شکست تحصیلی» به کدام مفهوم اشاره دارد؟

۱) تبیین ۲) توصیف ۳) کنترل ۴) پیش‌بینی

۶۵- کدام مورد، در خصوص «شناخت» درست است؟

۱) پردازش مفهومی در یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف، کارآمدتر است

۲) پردازش مفهومی تنها از طریق خصوصیات کیفی محرک صورت می‌گیرد.

۳) توجه به محرک، بالاترین مرحلهٔ شناخت ناشی از پردازش ادراکی است

۴) روش پردازش ادراکی محرک‌ها در همهٔ انسان‌ها یکسان است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

702

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۴/۲۲

گروه آموزشی ماز

آزمون الکترونیکی کنکوری‌های انسانی ــ مرحله ۲

آزمون اختصاصی ــ دفترچه ۲

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخگویی	ملاحظات
۱	زبان عربی	۲۰	۶۶	۸۵	۲۰	۷۰ سوال ۶۶ دقیقه
۲	تاریخ	۱۰	۸۶	۹۵	۱۶	
۳	جغرافیا	۱۰	۹۶	۱۰۵		
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۰۶	۱۲۵	۲۰	
۵	اقتصاد	۱۰	۱۲۶	۱۳۵	۱۰	

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش(الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

@azmoonmaze

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلی العربیة (٦٦ - ٧٣)

٦٦- ﴿و یَتفَکّرونَ فی خَلقِ السَّماواتِ و الأرضِ ربَّنا ما خَلَقتَ هذا باطِلاً﴾:
١) آنها در خلقت آسمان و زمین تفکّر می‌کنند؛ خدایا، تو این را باطل و پوچ خلق نکردی.
٢) پروردگارا، آن‌ها در آفرینش آسمان‌ها و زمین تأمّل می‌کنند و می‌دانند که تو این را بیهوده نیافریده‌ای.
٣) در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند؛ پروردگارا، این را بیهوده نیافریدی.
٤) در خلقت آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند؛ خدای ما این‌ها را بیهوده نیافریده است.

٦٧- «سوف یَشکُر رئیسُ البلدیّة المُواطنین الّذین یَشعُرون بِالمسؤولیّة فی إحدی البَرامج العامّة!»: شهردار ...
١) قرار است از شهروندانی که مسؤولیتی در قبال شهر احساس می‌کنند، در یکی از برنامه‌های عمومی تشکّر کند!
٢) از هم‌وطنانی که مسؤولیت خود را می‌دانند، در یک برنامه عمومی سپاسگزاری خواهد کرد!
٣) در یکی از برنامه‌های عمومی خود، از هم‌وطنان تقدیر خواهد کرد؛ همان‌هایی که احساس مسؤولیت می‌کنند!
٤) در یکی از برنامه‌های عمومی، از شهروندانی که احساس مسؤولیت می‌کنند، تشکّر خواهد کرد!

٦٨- «طلبَ مُدرّسة اللّغة الإنجلیزیّة من الطّالبات أن یُجبنَ علی ستّة من أسئلة الإمتحان لمدّة أربع و ثلاثین دقیقة!»:
١) درخواست معلّم زبان انگلیسی از شاگردانش این بود که در سی و چهار دقیقه به هر شش سؤال آزمون پاسخ بدهند!
٢) معلّم زبان انگلیسی از شاگردان درخواست کرد در مدّت چهل و سه دقیقه به ششمین سؤال امتحان جواب دهند!
٣) معلّم زبان انگلیسی از دانش‌آموزان خواست که به مدّت سی و چهار دقیقه به شش تا از سؤالات آزمون پاسخ دهند!
٤) دبیر زبان انگلیسی از دانش‌آموزان درخواست کرده بود که به شش سؤال آزمون در چهل و سه دقیقه جواب دهند!

٦٩- تنمو الأشجار ذات الغُصون النَّضرة بسرعة عندما ینزل المطر من السّماء!
١) درختان دارای شاخه‌های تر و تازه هنگامی‌که باران از آسمان نازل می‌شود، به سرعت رشد می‌کنند.
٢) درختان دارای شاخه‌های تر و تازه هستند و هنگامی‌که از آسمان باران نازل شد به سرعت رشد می‌کنند.
٣) درختان دارای شاخه‌های تر و تازه رشد می‌کنند هنگامی‌که به سرعت از آسمان باران‌ها نازل می‌شود.
٤) درختان دارای برگ‌های تر و تازه هنگامی‌که باران از آسمان‌ها نازل می‌شوند به سرعت رشد می‌کردند.

٧٠- علیّ أن أجعل الکتّاب زملائی الحمیمین و أُطالع کتبی المفیدة أکثر من سبعة عشر ساعة فی شهرٍ!:
١) من باید نویسندگان را همچون دوست صمیمی خود قرار دهم و بیش از هفده ساعت در ماه کتاب‌های مفیدم را بخوانم!
٢) من باید نویسندگان را دوستان صمیمی خویش قرار دهم و کتاب‌های مفیدم را بیش از هفده ساعت در یک ماه مطالعه کنم!
٣) بر من است که نویسندگان را دوستان صمیمی‌ام قرار دهم و کتاب‌هایی مفید را بیش از نوزده ساعت در یک ماه بخوانم!
٤) بر من است که کتاب‌ها را دوستان صمیمی برای خود قرار دهم و کتاب‌های مفیدم را بیش از نوزده ساعت در یک ماه مطالعه کنم!

٧١- عیّن الصّحیح:
١) ﴿مَن جاء بِالحسنة فَله عشرُ أمثالها﴾: هرکس با کار نیکی بیاید، ده برابر آن [پاداش] دارد.
٢) إبحَثوا عن آیة واحدة فی القرآن الکریم!: اولین آیه را در قرآن کریم جست‌وجو کنید!
٣) ذاك هو الله الّذي أنعمُهُ مُنهَمِرة ذو حکمة بالغة!: این همان خدایی است که نعمتش ریزان و دارای دانش کامل است!
٤) سافرت إلي المشهد المقدّسة لزیارة إمامنا المضیاف!: برای زیارت امام مهمان‌نوازمان به مشهد مقدّس سفر کردم!

٧٢- عیّن الصّحیح:
١) کنتُ أتعاون زملائی لنغلق حنفیّات الماء فی ساحة المدرسة: به دوستانم کمک کرده بودم که شیرهای آب را در حیاط مدرسه ببندیم!
٢) شاهدتُ ولداً صغیراً یلعب فی البستان و یرمی نفایاته علی الأرض: پسر کوچکی را در پارک دیدم که بازی می‌کرد و زباله‌ها را بر زمین می‌انداخت!
٣) المستشفیات و المستوصفات و الهواتف العامّة من مرافق لنحتفظ بها: درمانگاه‌ها و بیمارستان‌ها و تلفن‌های عمومی از تاسیساتی هستند که باید از آنها نگهداری کنیم!
٤) لاأُحبّ فصل الخریف لأنّی فقدتُ جدّتی فی أحد شهوره: فصل پاییز را دوست ندارم زیرا مادربزرگم را در یکی از ماه‌هایش از دست دادم!

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۷۳- قرآن به مسلمانان امر می‌کند که به معبودات مشرکان و کافران دشنام ندهند:

۱) إنّ القرآن يأمر مسلمين ألّا تسبّوا معبودات للمشركين و الكفّار!
۲) إنّ القرآن أمر المسلمين ألّا يسبّوا معبودات المُشركين و الكفّار!
۳) إنّ القرآن يأمر المسلمين ألّا يسبّوا معبودات المشركين و الكفّار!
٤) يأمر القرآن المسلمين ألّا تسبّوا معبودات المشركين و الكفّار!

■■ اقرأ النص التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (٧٤ - ٧٦) بما يناسب النصّ:

تُعرّف المسؤولية لغة بأنّها التزام الشخص بما يصدر عنه من قول، أو فعل، كما قُسّمت المسؤولية في المعاجم إلى أنواع، وهي المسؤولية القانونية، والأخلاقية، والاجتماعية، والجمعيّة، و الأخلاقية هي حالة تمنح المرء القدرة على تحمّل تبعات أعماله و الاجتماعية هي التزام المرء بقوانين المجتمع وتقاليده أمّا اصطلاحاً فتُعرّف بأنّها قدرة الشخص على تحمّل نتائج أفعاله الّتي يقوم بها باختياره، مع علمه المسبق بنتائجها، كما أنّها شعور أخلاقي يجعل الإنسان أن يتحمّل نتائج أفعاله، سواء كانت أفعالاً حسنة، أم أفعالاً سيّئة إذن المسؤولية قيمة من القيم الإنسانية والأخلاقية والقانونية عند الإنسان.و من فوائد المسؤولية الإخلاص في العمل والثبات عليه، كسب ثقة الناس و المواضع القيّمة للإنسان في المجتمع.

٧٤- عيّن الخطأ:

۱) تُعرّف المسؤولية بأنّها قدرة الشخص على تحمّل نتائج أفعاله الّتي لا يختارها!
۲) تجعل المسؤولية الأخلاقية الشخص قويّاً لتحمّل عواقب أعماله!
۳) المسؤولية هي إحدى القيم الإنسانية و الأخلاقية!
٤) المسؤولية تجعل الشخص ذا قيمة في المجتمع!

٧٥- عيّن الصحيح:

۱) يواجه الشخص غير المسؤول العديد من المشاكل في المجتمع!
۲) كلّ إنسان مسؤول عن أفعاله سواء كانت تلك الأفعال جيّدة أو سيّئة!
۳) أهمّ نوع من المسؤولية هو المسؤولية الاجتماعية والبشرية!
٤) المجتمع بلا مسؤولية هو مجتمع سخيف وقبيح!

٧٦- ليس من فوائد المسؤولية .....

۱) كسب ثقة الناس في المجتمع!
۲) الاستقرار في العمل!
۳) رفع منزلة الشخص!
٤) الوصول إلى الأهداف والأحلام!

■■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفيّ (٧٧ - ٧٨)

٧٧- «تُعرّف - قُسّمت - المعاجم - تبعات»:

۱) تُعرّف: فعل مضارع، مجهول، مزيدثلاثي بزيادة حرف واحد من باب تفعيل / فعل و الجملة فعلية
۲) قُسِّمت: للمخاطب، مزيدثلاثي (مصدره: تقسيم على وزن تفعيل) مجهول، حروفه الأصلية (ق س م)
۳) المعاجِم: اسم، جمع تكسير «مفرده: المُعجم: مذكر» / المجرور بالحرف الجارّ و «في المعاجم» جار و مجرور.
٤) تَبعات: اسم، جمع سالم للمؤنث، مفردها «تَبِعَة» / مضاف إليه و مضافه «تحمُّل»

٧٨- «التزام - يجعل - يَتحمّل - فوائد»:

۱) التزام: اسم، مفرد، مصدر على وزن افتعال، معرَّف بأل / خبر و مرفوع بالضّمّة
۲) يجعل: فعل مضارع، للغائب، مجردثلاثي (دون حرف زائد)، معلوم / فعل و مفعوله «الإنسان»
۳) يَتَحمَّل: فعل مضارع،مزيد ثلاثي مصدره تحمُّل على وزن تفعُّل بزيادة حرفين زائدين / فعل و فاعل يترجم بالمضارع الإلتزامي في الفارسيّة
٤) فوائد: جمع التّكسير«مفرده: فائدة، مؤنث» / المجرور بالحرف الجار و «مِن فوائد» الجارّ و المجرور

www.biomaze.ir

■■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٧٩ - ٨٥)

٧٩- عيّن الخطأ في ضبط الحركات أو قراءة الكلمات:
١) هل تُصَدِّقُ أن ترى أسماكاً تَتَساقَطُ مِنَ السَّماءِ؟
٢) علَى كُلّ النّاس أن يَتعايَشوا مَعَ بَعضِهِم تَعايُشاً سِلميّاً!
٣) يَتَجَلَّى اتِّحادُ الْأُمَّةِ الْإسلاميَّةِ في صُوَرٍ كَثيرَةٍ!
٤) كَم عدد المُرافِقينَ؟ ستّة؛ والِدايَ و أُختايَ و أخَوايَ!

٨٠- عيّن ما فيه جمع سالم:
١) من يسمع أصوات الطّيور الجميلة من البعيد؟
٢) شهداء الإسلام ليسوا أمواتاً بل أحياء و عند ربّهم يرزقونَ!
٣) أنشد أخي أبيات هذه القصيدة في وصف أمّنا المُحسنة!
٤) في السّنة الماضية بني محسني مدينتنا مسجداً كبيراً في قرية!

٨١- عيّن عبارة ليس فيها فعلا له حرفان زائدان:
١) هل تصدِّق أن تلاحِظ غيمة سوداء في السّماء؟
٢) لنحتفظ من عقائدنا الّتي نؤمن بها في قلوبنا!
٣) أعلم أنّكم تحبّون أن تتعارفوا في هذه الحفلة!
٤) يعترف هذا الرّجل بأعماله القبيحة في اللّيل!

٨٢- ميّز ما فيه «تركيب وصفي اضافي»:
١) إنّ سماء اللّيل سماء جميلة فننظر إليها مع أصدقائي في السّاحة!
٢) علينا أن نحترم مدرّسي المدرسة و نعمل واجباتنا في البيت!
٣) من يجعل السّعي صديقه الحميم فهو ناجح في حياته و في آخرته!
٤) إنّ إكتساب العلم من أحسن مفاتيح التّقدّم و زكاة العلم نشره!

٨٣- عين الصّحيح عن صيغ الأفعال:
١) إنّي سوفَ نُجلس ولدي الأصغر عندي في الحفلة!
٢) سوف يجهّزون المديرون مدارسهم للطّلّاب!
٣) إنّ البهائم لا يأكلون شيئا إلّا النّباتات في الغابة!
٤) نحن نحبّ كلّ مواطنينا لأنّهم مضياف جدّاً!

٨٤- في يوم الإثنينِ ذهبت مع أُسرتي إلى مشهد لزيارة إمامنا الثّامن و أربعة أيّام كنّا هناك. رجعنا في الساعة الرّابعة، عند الرجوع كنّا ثلاث ساعات في الطريق فوصلنا في يوم ..... و في الساعة ..... إلى قريتنا.
١) الثلاثاء - التاسعة
٢) الجمعة - السّابع
٣) الثلاثاء - التاسع
٤) الجمعة - السّابعة

٨٥- عيّن التّعدّي:
١) تُخرج الأُمّهات جوالاتهنّ ليتّصلن بمديرة المدرسة!
٢) إنكسر ضوء الشّمس في الماء و أصبح سبعة ألوان!
٣) نحن في هذا العالَم نيام فإذا نموت سننتبه!
٤) المرافق العامّة هي الأماكن الّتي ينتفع كلّ النّاس بها!

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۸۶- کدام‌یک از مراحل شش‌گانه پژوهش در تاریخ مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست می‌شود؟

۱) انتخاب موضوع ۲) شناسایی منابع ۳) تدوین پرسش‌های تحقیق ۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات

۸۷- در کدام مرحله از پژوهش توجه به فاصلهٔ زمانی مورخ با وقایع مورد بررسی قرار می‌گیرد؟

۱) گردآوری و تنظیم اطلاعات ۲) تدوین پرسش‌های تحقیق
۳) شناسایی منابع ۴) تحلیل و تنظیم اطلاعات

۸۸- در دورهٔ اشکانیان ..... رواج داشت.

۱) گاه شماری که درآن مبدا، به تخت نشستن هر پادشاه بود و روزهای ماه با اسامی عناصر طبیعت نام‌گذاری شده بود.
۲) گاه شماری که در آن سال به ماه‌های ۲۹ یا ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و هر سه سال یک بار، یک ماه بیش‌تر داشت.
۳) هرگاه شماری که در آن سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم و هر ۴ سال یک بار، یک روز به پایان سال اضافه می‌شد.
۴) گاه شماری بابلی، سلوکی و اوستایی

۸۹- در مراحل کار باستان‌شناسان، کدام یک از فعالیت‌های زیر زودتر از سایر موارد انجام می‌شود؟

۱) تعیین سن آثار باستانی ۲) بیرون آوردن آثار و اشیا از دل خاک
۳) مقایسهٔ آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف ۴) عکس‌برداری و ثبت دقیق شیء با تمام مشخصاتش

۹۰- موزه‌های «آرمیتاژ و متروپولیتن» به‌ترتیب در کدام یک از کشورهای جهان قرار دارد؟

۱) پاریس ـ نیویورک ۲) سن پترزبورگ ـ نیویورک ۳) نیویورک ـ سن پترزبورگ ۴) سن پترزبورگ ـ لندن

۹۱- در کدام گزینه واژهٔ "تاریخ" به معنای علم و روش علمی به‌کار رفته است؟

۱) جنگ جهانی اول در تاریخ ۱۹۱۴ آغاز شد و تا ۱۹۱۸ ادامه یافت.
۲) بررسی تاریخ روابط سیاسی ایران و روم در دوران اشکانیان.
۳) دلیل شهرت حمورابی در تاریخ، قانون نامه‌ای است که از او به جای مانده است.
۴) هخامنشیان، یکی از قدرتمندترین امپراتوری‌های تاریخ باستان بوده‌اند.

۹۲- در کدام نوع تاریخ‌نگاری، مؤلفان تاریخ زندگی فرمانروا را به‌صورت ویژه و متمرکز مورد توصیف قرار می‌دهند و در کدام یک اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند؟

۱) تاریخ‌های سلسله‌ای ـ نوشته‌های جغرافیایی ۲) تاریخ‌های محلی ـ سیاست‌نامه‌ها
۳) تک‌نگاری ـ سفرنامه‌ها ۴) تک‌نگاری ـ اندرزنامه‌ها

۹۳- کدام موارد دربارهٔ «تاریخ‌های سلسله‌ای» درست است؟

الف: یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شهرها و مناطق ایران است.
ب: فرمانروایان بزرگ و کوچک، به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود، معمولاً ادیبان و دانشمندان را تشویق و مأمور به تدوین این رویدادها می‌کردند.
ج: این نوع تاریخ‌نگاری از دورهٔ مغولان به بعد مرسوم شد.
د: این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

۱) ب ـ د ۲) الف ـ ج ۳) الف ـ ب ۴) ج ـ د

۹۴- در کدام روش تاریخ‌نگاری، به‌ترتیب مورخ عیناً روایت‌ها را ذکر می‌کردند و در کدام روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند؟

۱) ترکیبی ـ روایی ۲) تحلیلی ـ ترکیبی ۳) تحلیلی ـ روایی ۴) روایی ـ ترکیبی

۹۵- کدام گزینه از معیارهای سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی به شمار نمی‌رود؟

۱) سنجش گزارش‌ها بر اساس زمان و مکان
۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
۳) بررسی گرایش فکری، مذهبی و سیاسی راوی خبر
۴) اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۹۶- در کدام گزینه همهٔ موارد جزو یک گروه از شاخه‌های جغرافیا به‌حساب می‌آیند؟

۱) آب و هواشناسی، GIS، جغرافیای آب‌ها
۲) جغرافیای خاک‌ها، نقشه‌کشی، ژئومورفولوژی
۳) جغرافیای رفتاری، جغرافیای زیستی، جغرافیای شهری
۴) روش‌های کمی در جغرافیا، کارتوگرافی، GIS

۹۷- در کدام گزینه، مفهوم درستی از دید ترکیبی در جغرافیا ارائه شده است؟

۱) ویژگی‌های پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت یک مکان به‌صورت جداگانه مطالعه شود.
۲) یافته‌های همهٔ رشته‌های مرتبط، به‌صورت مجزا یا همه جانبه مورد مطالعه قرار می‌گیرد.
۳) عملکرد سودجویانه یا منطقی انسان در یک مکان به‌صورت همه جانبه بررسی شود.
۴) همهٔ پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت به‌صورت همه جانبه در یک مکان بررسی شوند.

۹۸- عبارت زیر به کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا اشاره دارد؟

«به نظر می‌رسد بین وجود معادن و تراکم جمعیت، ارتباط نزدیکی وجود دارد.»

۱) مرحلهٔ پس از پردازش اطلاعات و پیش از جمع‌آوری اطلاعات که نقش راهنما را در هر پژوهش دارد.
۲) مرحلهٔ پیش از پردازش اطلاعات و پس از جمع‌آوری اطلاعات که نقش راهنما را در هر پژوهش دارد.
۳) مرحلهٔ پس از جمع‌آوری اطلاعات و پیش از طرح مسئله که پاسخ پیشنهادی به سؤال پژوهش است.
۴) مرحلهٔ پیش از جمع‌آوری اطلاعات و پس از طرح مسئله که پاسخ پیشنهادی به سؤال پژوهش است.

۹۹- در متن «اختلافات شدید درجهٔ حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است. کشور ما برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است؛ زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری را دارد.» کدام‌یک از سؤالات کلیدی جغرافیا را نمی‌توان مشاهده کرد؟

۱) سؤال کجا که به مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد، یعنی این اتفاق کجا رخداده است.
۲) سؤال چرا که با علت وقوع پدیده‌ها سروکار دارد، یعنی چرا این پدیده به وجود آمده است.
۳) سؤال چه کسی که به روابط متقابل انسان و محیط دلالت دارد، چه کسی عامل این پدیده است.
۴) سؤال چه چیز که به ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد، یعنی چه چیزی اتفاق افتاده است.

۱۰۰- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به کدام مورد بستگی دارد؟

۱) تصمیمات سیاسی و منطقه‌ای
۲) برنامه‌ریزی صحیح برای یک ناحیه
۳) هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان
۴) مطالعه براساس ویژگی‌های نواحی

۱۰۱- در کدام گزینه مفهوم درستی از وسعت نواحی ارائه شده است؟

۱) یک ناحیه می‌تواند گاهی تبدیل به یک ناحیه سیاسی شده و گاهی تبدیل به یک ناحیه طبیعی شود.
۲) یک ناحیه می‌تواند گاهی تبدیل به یک زیست بوم طبیعی شود و گاهی تبدیل به یک ناحیه مذهبی شود.
۳) یک ناحیه می‌تواند گاهی منطبق بر مرزهای طبیعی باشد و گاهی توسط مرزهای انسانی تعیین و مشخص شود.
۴) یک ناحیه می‌تواند گاهی به اندازه یک روستا محدود شود و گاهی به اندازه یک یا چند کشور وسعت داشته باشد.

۱۰۲- کدام گزینه با توجه به تصویر زیر، دلیل مناسبی برای وجود «ساختمان‌های بلندمرتبه در بندر پیرائوس یونان» است؟

۱) رونق صادرات و تجارت ماهی و انواع غذاهای دریایی
۲) فراوانی امکانات تفریحی و گردشگری و جذب توریست
۳) ارتباط همه جانبه با آب‌های آزاد و حمل و نقل بین‌المللی
۴) رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت، گردشگری و حمل و نقل بار

www.biomaze.ir

۱۰۳- کدام گزینه، تغییر وضعیت پوشش گیاهی از «جنگل‌های بارانی استوایی» به سمت «بیابان صحرا» را به‌درستی بیان می‌کند؟

۱) با افزایش دمای هوا، کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌شود.
۲) تابستان بارانی و زمستان خشک، ساوان متراکم را پدید می‌آورد.
۳) به‌تدریج با افزایش خشکی هوا، استپ‌های بیابانی به‌وجود می‌آیند.
۴) کاهش بارندگی و افزایش اختلاف دما، علفزارهای کوتاه‌قد را به‌وجود می‌آورد.

۱۰۴- کدام گزینه به‌ترتیب، مصداق مناسبی برای دو عبارت «تخریب ناحیه مسلمان نشین توسط دولت میانمار» و «احداث تونل و پل برای عبور قطار در نواحی کوهستانی سوئیس» می‌باشد؟

۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. ـ نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
۲) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند. ـ نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. ـ انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند.
۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند. ـ نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

۱۰۵- با توجه به مرزهای نواحی، کدام گزینه با تصویر مقابل تناسب دارد؟

۱) عدم انطباق مرزهای اداری بر مرزهای نواحی طبیعی
۲) عدم انطباق مرزهای سیاسی بر مرزهای نواحی انسانی
۳) عدم انطباق مرزهای اداری بر مرزهای نواحی انسانی
۴) عدم انطباق مرزهای سیاسی بر مرزهای نواحی طبیعی

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۰۶- کدام گزینه مربوط به حیطهٔ متفاوتی از علم منطق است؟

۱) علی کاری است؛ پس به‌دلیل فلفل زیادی که دارد، کودکان زیر شش سال مجاز به استفاده از او نیستند.
۲) دیروز مادرم می‌گفت که علی شیر است. اما اگر قرار بود علی مثل چیزی باشد، چون پوست تیره‌ای دارد، شیرکاکائو بود نه شیر.
۳) برادرم معتقد است که عالم ماوراء ماده وجود ندارد، زیرا می‌گوید «من تا چیزی را با چشمم نبینم، باور نمی‌کنم که هست».
۴) از نظر علماء رشتهٔ حقوق، ودیعه نوعی عقد است که در آن یک طرف به طور رایگان از مال دیگری نگهداری می‌کند.

۱۰۷- کدام عبارت بر مغالطات صدق نمی‌کند؟

۱) هرگونه نتیجه‌گیری خطا در اندیشه هستند که در هر دو حیطهٔ علم منطق، می‌توانند بروز پیدا کنند.
۲) با وجود تلاش منطق‌دانان مبنی بر دسته‌بندی و بررسی انواع آن‌ها، هم‌چنان قابل احصاء نیستند.
۳) در حالتی که به صورت عمدی ایجاد شود، تنها ذهن گوینده است که دچار خطا و اشتباه می‌شود.
۴) زمانی می‌توان از وقوعشان در ذهن خود و مخاطب پیشگیری کرد که شناخت دقیقی از آن‌ها داشته باشیم.

۱۰۸- به‌ترتیب کدام ویژگی علم منطق باعث تشبیه آن به ترازوی اندیشه، دوچرخه‌سواری و شاقول بنایی می‌شود؟

۱) ابزاری بودن ـ کاربردی بودن ـ ابزاری بودن
۲) آلی بودن ـ نظری بودن ـ کاربردی بودن
۳) ابداعی بودن ـ کاربردی بودن ـ ابزاری بودن
۴) نظری بودن ـ اکتشافی بودن ـ کاربردی بودن

۱۰۹- کدام گزینه فاقد حکم و قضاوت است؟

۱) درد بی‌دردی به جز مردن ندارد چاره‌ای
۲) هر کسی را بهر کاری ساخته‌اند
۳) آن آب زندگی که خاموش می‌کند آتش را
۴) نیست به‌جز مهر خموشی حلقه‌ای بر در مرا

۱۱۰- کدام گزاره دربارهٔ ارتباط منطق با حیطهٔ زبان صحیح است؟

۱) منطق به دلیل ارتباط با حیطهٔ معنی و مفهوم، به زبان وابستگی ندارد.
۲) قواعد صرفی و نحوی هر زبان توسط منطق مورد بررسی و نقد قرار می‌گیرند.
۳) به دلیل تأثیرپذیری خطا در اندیشه از خطا در الفاظ، منطق به الفاظ توجه خاص دارد.
۴) منطق اصول کلی حیطهٔ زبان را جهت جلوگیری از خطای اندیشه طراحی می‌کند.

۱۱۱- در کدام عبارات احتمال بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ بیش‌تر از سایر موارد است؟

الف) پیر شده‌ای و دیگر نمی‌توانی این سنگ را بلند کنی.
ب) دیروز فردی دو ساعته با هواپیما از تهران به مشهد سفر کرد.
ج) در فارسی کتاب‌های امثال قرآن زیاد نیست.
د) پدرم می‌گفت هنوز میوه‌های باغ ما نرسیده‌اند؛ پس وانت کجا مانده است؟

۱) الف و ب
۲) الف و د
۳) ب و ج
۴) ج و د

۱۱۲- الفاظ مشخص‌شده در کدام گزینه به‌ترتیب بر لازمه و بخشی از معنای اصلی خود دلالت می‌کنند؟

۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود.
۲) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت.
۳) جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد.
۴) اگر رفت و آثار خیرش نماند / نشاید پس از مرگش الحمد خواند.

۱۱۳- نسبت میان مفاهیم «ممکن بالذات و ممتنع بالغیر»، «استدلال قیاسی و استدلال استقرایی» و «مفهوم جزئی و مفهوم دارای یک مصداق خارجی» به‌ترتیب مانند نسبت میان مفاهیم کدام گزینه است؟

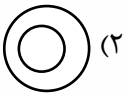
۱) واجب بالغیر و ممکن بالذات ـ قضیهٔ شرطی و قیاس استنتاجی ـ مفهوم کلی و مفهوم بدون مصداق خارجی
۲) واجب بالغیر و ممتنع بالغیر ـ استقرای تمثیلی و مغالطه ـ مفهوم کلی و اسم خاص
۳) واجب بالغیر و ممتنع بالغیر ـ استدلال استقرایی و استقرای تعمیمی ـ مفهوم جزئی و مفهوم بدون مصداق خارجی
۴) ممتنع بالذات و واجب بالذات ـ تمثیل ناروا و مغالطه ـ مفهوم جزئی و اسم خاص

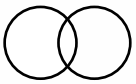
www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۱۴- **رابطهٔ میان مفاهیم کلیِ «مفهوم جزئی» و «مفهوم فاقد مصداق خارجی» با کدام‌یک از اشکال زیر به‌درستی تعریف می‌شود؟**

۱)

۲)

۳)

۴) هیچ‌یک از انواع نسب اربعه میان این دو برقرار نیست.

۱۱۵- **عبارت کدام گزینه در رابطه با نسب اربعه صحیح است؟**

۱) در رابطهٔ تساوی هر چیزی را که مابه‌ازای یکی قرار دهیم، الزاماً مابه‌ازای دیگری نیز هست.
۲) یکی از اقسام این نُسب، لاجرم میان هر دو مفهومی برقرار خواهد شد.
۳) دو مفهوم کلی متساوی در مصادیق نقیض خود نسبت عموم و خصوص من‌وجه دارند.
۴) در عام و خاص مطلق هر کدام از مفاهیم می‌تواند نسبت به دیگری هم اعمّ باشد و هم اخصّ.

۱۱۶- **با توجه به وجوه اشتراک و افتراق انواع تفکر (فلسفی و غیرفلسفی)، کدام گزاره صحیح است؟**

۱) هر دو نوع تفکر به لحاظ موضوع و مسائلی که با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند، دارای اشتراک هستند.
۲) می‌توان گفت در هر دو قسم، معلوم کردن مسائلی که نسبت به آن‌ها علم نداریم، هدف محسوب می‌شود.
۳) هر کدام از این دو وادی اختصاص به قشر خاصی از افراد دارد و هر کسی امکان ورود به آن‌ها را ندارد.
۴) ورود به وادی تفکر فلسفی، بی‌نیاز شدن از وادی دیگر یا به تعبیر ملاصدرا فطرت اول را در پی دارد.

۱۱۷- **با توجه به عبارت «دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند سوالات فلسفی است.»، کدام عبارت با ورود قانونمند به دانش فلسفه ارتباطی ندارد؟**

۱) این دانش نیازمند بررسی تخصصی اقوال و نظرات مطرح‌شده در طول تاریخ است.
۲) باید با توجه به تمییز مباحث فلسفی از غیرفلسفی، مانع ورود مباحث غیر مرتبط به این دانش شد.
۳) پاسخ‌های مطرح‌شده در این دانش باید مراحل استدلال منطقی خود را به درستی طی کرده باشد.
۴) توجه به قانون‌های هستی‌شناسی و کاربرد آن‌ها در فلسفه از جمله الزامات این دانش است.

۱۱۸- **دلیل قطعی و احتمالی اینکه سقراط مایل نبود او را سوفیست بنامند، مربوط به کدام‌یک معانی این واژه بود؟**

۱) دلیل قطعی به معنای دانشمند و دلیل احتمالی به معنای مغالطه‌کار مرتبط است.
۲) هر دو دلیل به معنای دانشمند از این واژه مربوط هستند.
۳) دلیل احتمالی به معنای دانشمند و دلیل قطعی به معنای مغالطه‌کار مرتبط است.
۴) هر دو دلیل به معنای مغالطه‌کار از این واژه مربوط هستند.

۱۱۹- **کدام عبارت بر دانش فلسفه صدق می‌کند؟**

۱) تنها به لحاظ غایات و اهداف از سایر علوم و دانش‌ها متمایز می‌شود.
۲) مانند سایر علوم می‌تواند هر چیزی را از جهت خاصی مورد بررسی قرار دهد.
۳) بر خلاف علوم دیگر نمی‌توان موضوع خاص و معینی را برای آن مشخص کرد.
۴) به دلیل استفاده از روش عقلی و قیاسی پایهٔ سایر علوم محسوب می‌شود.

۱۲۰- **چنانچه فردی معتقد به اصالت فرد باشد در پذیرش کدام گزاره با فردی که به اصالت جامعه اعتقاد دارد، دچار اختلاف می‌شود؟**

۱) جامعه چیزی نیست جز مجموعه افرادی که با هم زندگی می‌کنند.
۲) اگر افراد نباشند، جامعه‌ای نیز شکل نمی‌گیرد.
۳) اصالت جامعه فرع بر وجود جامعه است.
۴) رسیدن انسان به سعادت، هدف تشکیل جامعه است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۲۱- تقسیم بخش ریشه‌ای فلسفه به دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی معلول کدام مورد است؟

۱) معرفت و علم در داخل مصادیق هستی قرار نمی‌گیرند، به همین دلیل در وجودشناسی به آن‌ها پرداخته نمی‌شود.
۲) شاخهٔ معرفت‌شناسی به دلیل طرح مباحث گسترده و داشتن عنوان مستقل از هستی‌شناسی مهم‌تر است.
۳) معرفت در زمرهٔ قوانین و احکام کلی و عامّی قرار می‌گیرد که در هستی‌شناسی بحث می‌شود.
۴) قبل از کسب شناخت دربارهٔ وجود، ابتدا باید توانایی و امکان شناخت وجود مورد بررسی قرار بگیرد.

۱۲۲- کدام عبارت با توجه به فلسفه‌های مضاف صحیح است؟

۱) سوسیالیسم انتخاب افرادی است که معتقدند انسان در دست شرایط اقتصادی و اجتماعی زمانهٔ خود، شکل می‌گیرد.
۲) اعتقاد یا عدم اعتقاد به وجود هویت مستقل برای جامعه، در فلسفه‌ای که با سیاست مرتبط است، بحث می‌شود.
۳) بحث راجع به اینکه قواعد و اصول اخلاقی ارزش ذاتی دارند یا صرفاً ابزار هستند، در فلسفهٔ دین صورت می‌گیرد.
۴) دیدگاه اصالت فرد در عین قائل بودن اختیار و قدرت تصمیم‌گیری برای افراد، جامعه را دارای یک روح جمعی می‌داند.

۱۲۳- کدام گزینه دربارهٔ باوری که صرفاً از روی عادت از جانب یک فرد پذیرفته شده، صحیح است؟

۱) فقط اختصاص به خود آن شخص دارد و با باور بقیه متفاوت است.
۲) بدون دلیل اعم از عقلی و غیرعقلی آن را پذیرفته است.
۳) نمی‌تواند راجع به امور بنیادی و مهم جهان هستی باشد.
۴) در زندگی و تصمیم‌گیری‌های آن فرد تأثیرگذاری چندانی ندارد.

۱۲۴- کدام گزینه درمورد ارتباط بین فلسفه و معنای زندگی نادرست است؟

۱) کسانی که کمتر به حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند، در انتخاب هدف بیشتر دنباله‌روی دیگرانند.
۲) خطا در انتخاب اهداف زندگی می‌تواند باعث شود زندگی شخص معنای نادرستی به خود بگیرد.
۳) رسیدن به معنای درست در زندگی معلول اندیشه و تفکر دربارهٔ حقیقت انسان و جهان است.
۴) انتخاب اهداف درست، نقشی اساسی و تعیین‌کننده در ساختن باورهای هر شخص دارند.

۱۲۵- با توجه به فواید تفکر فلسفی کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

۱) نتیجهٔ استفادهٔ فلسفه از فواید علم منطق، هموار شدن راه رسیدن به اعتقادات است.
۲) موضوعاتی که فیلسوف دربارهٔ آن‌ها تفکر می‌کند باعث تمایز او از عموم افراد می‌شود.
۳) تشخیص اندیشه‌های فلسفی درست از غلط مربوط به فایدهٔ رهایی از عادت‌های غیرمنطقی است.
۴) یک فیلسوف در پاسخ به سوال «آزادی و برابری چیست؟» هیچ‌گاه هم‌نظر عموم مردم نخواهد بود.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۲۶- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف: چه چیزی انگیزهٔ لازم برای شروع یک فعالیت اقتصادی است و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را زنده نگه می‌دارد؟

ب: کارآفرین کسی است که .....

ج: کدام ویژگی مشترک کارآفرین در مقابل آن به‌درستی ذکر شده است؟

۱) الف: امید به آینده و اطمینان از سودآوری ب: با نوآوری و شجاعت سرمایه‌های خود را به میدان می‌آورد تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کند. ج: سازمان‌دهنده: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

۲) الف: احتمال موفقیت و سودآوری ب: با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه و یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. ج: نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کنند.

۳) الف: اطمینان از کسب سوددهی کسب‌وکار خود و حمایت‌های دولت ب: با کار و تلاش خود از کسب‌وکارها مراقبت می‌کند و از توانایی مالی بالایی برخوردار است. ج: خوش‌بین: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

۴) الف: احتمال موفقیت و سودآوری ب: با تولید کالا و خدمات به هم‌نوعان خود خدمت می‌کند. ج: پرانگیزه: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

۱۲۷- باتوجه به اطلاعات داده شده، عملکرد سالیانهٔ بنگاه اقتصادی کدام است؟

خرید مواد اولیه برای تولید؛ ماهیانه ۱۰۰ میلیون تومان

خرید ماشن فرزند مدیر کارخانه: ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان

پول قبوض و عوارض شهرداری به صورت سالیانه: ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

مالیات پرداختی سالیانه: ۴۰۰ میلیون تومان

دستمزد ماهیانهٔ هر کارگر: ۲ میلیون تومان (مجموعاً ۲۰ کارگر)

درآمد سالانه: ۲/۵ میلیارد تومان

۱) ۱,۱۲۰ میلیارد تومان ـ سود
۲) ۱,۱۲۰ میلیارد تومان ـ ضرر
۳) ۲۰ میلیون تومان ـ سود
۴) ۲۰ میلیون تومان ـ ضرر

۱۲۸- کدام‌یک از عبارات زیر به‌درستی بیان شده‌اند؟

الف: قید بودجه: ارزش بهترین گزینهٔ بعدی است که فرد در هنگام انتخاب آن را از دست داده است.

ب: همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاب‌اند.

ج: اقتصاددانان منابع تولید را به‌طور کلی در چهار دسته طبقه‌بندی می‌کنند: منابع طبیعی، تکنولوژی، نیروی انسانی، سرمایه‌های مالی.

د: برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کرد.

هـ: هزینه‌های هدر رفته در زمان تصمیم‌گیری به وجود می‌آیند و بر تصمیم‌گیری افراد بسیار مؤثر هستند..

و: بهترین تصمیم در مقایسهٔ هزینه‌ها و منافع به انتخاب فرد بستگی دارد.

۱) ب ـ ج ـ و
۲) ب ـ د ـ و
۳) الف ـ ج ـ هـ
۴) الف ـ هـ ـ و

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۲۹- هریک از گزینه‌های زیر به کدام‌یک از انواع اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

الف: مرتضی لباسی را با قیمت و جنس یکسان، به جای فروشگاه معمولی، از یک فروشگاه برند معروف خریده است.

ب: امیر اسکی را دوست دارد فکر می‌کند که می‌تواند فروشگاه وسایل اسکی باز کند و پول دربیاورد. او فکر می‌کند که بهتر است مدرسه را رها کند و به این کار بپردازد.

ج: مهسا در کلاس زبان چینی ثبت‌نام کرده است اما آن را دوست ندارد؛ با این حال ترجیح می‌دهد در کلاس بماند، زیرا پول زیادی برای آن داده است.

د: تا به حال فهرست وظایف خودم را ننوشتم چون فکر می‌کنم به وقت زیادی نیاز دارد.

۱) اثرگذاری حقه‌های فروش ـ بی‌صبری زیاد ـ عدم توجه به هزینه‌های هدررفته ـ چسبیدن به وضعیت فعلی

۲) اعتماد به نفس بیش از حد ـ بی‌صبری زیاد ـ چسبیدن به وضعیت فعلی ـ عدم توجه به هزینه‌های هدررفته

۳) اثرگذاری حقه‌های فروش ـ اعتماد به نفس بیش از حد ـ چسبیدن به وضعیت فعلی ـ بی‌صبری زیاد

۴) عدم توجه به هزینه‌های هدررفته ـ بی‌صبری زیاد ـ اثرگذاری حقه‌های فروش ـ چسبیدن به وضعیت فعلی

۱۳۰- کدام گزینه مبیّن پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف: بهتر است یک شرکت به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، ..... تولید کند.

ب: عبارت زیر به کدام مفهوم اقتصادی اشاره دارد؟

«نقاطی هستند که کشور آرزوی رسیدن به آن‌ها را دارد.»

ج: تلاش برای به دست آوردن کارایی به معنای .....

د: در کدام گزینه این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود بدون آنکه از تولید کالای دیگر کاسته شود؟

۱) الف: فراتر از منحنی مرز امکانات ب: نقاط زیرمنحنی PPF ج: بالاترین میزان تولید برای یک کشور یا شرکت است. د: نقاط بالای منحنی مرز امکانات تولید

۲) الف: بر روی مرز امکانات ب: نقاط زیرمنحنی PPF ج: حداقل استفاده از ظرفیت‌های موجود در یک شرکت یا کشور است. د: نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید

۳) الف: بر روی مرز امکانات ب: نقاط خارج از منحنی PPF ج: یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است. د: نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید

۴) الف: فراتر از منحنی مرز امکانات ب: نقاط خارج از منحنی PPF ج: عدم توجه به وضع سایر شرکت‌ها و کشورها است. د: نقاط فراتر از منحنی مرز امکانات تولید

۱۳۱- آقای جمالی به تازگی یک زمین خریداری کرده است. او برای استفاده از این زمین، گزینه‌های زیر را در اختیار دارد. با توجه به مفهوم هزینهٔ فرصت؛ آقای جمالی کدام گزینه را انتخاب می‌کند و هزینهٔ فرصت انتخاب او چقدر خواهد بود؟

- **کاشت برنج با درآمد سالانهٔ ۶۰ میلیون تومان و هزینهٔ سالانهٔ ۲۰ میلیون تومان**
- **کاشت ذرت با سود سالانهٔ ۴۵ میلیون تومان**
- **پرورش شترمرغ با درآمد سالانهٔ ۱۲۰ میلیون تومان و هزینهٔ نگهداری سالانهٔ ۶۵ میلیون تومان**

۱) پرورش شترمرغ با هزینهٔ فرصت ۴۵ میلیون تومان
۲) پرورش شترمرغ با هزینهٔ فرصت ۸۵ میلیون تومان
۳) کاشت ذرت با هزینهٔ فرصت ۵۵ میلیون تومان
۴) کاشت برنج با هزینهٔ فرصت ۴۵ میلیون تومان

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۳۲- کل سهام یک شرکت تولیدی ۵,۰۰۰,۰۰۰ سهم و به قیمت هر سهم ۱۰,۰۰۰ تومان است؛ اگر آقای احمدی بخواهد ۲۵ هزار سهم این شرکت را خریداری کند:

الف: مبلغی که او باید هزینه کند چقدر خواهد بود؟

ب: او مالک چند درصد از سهام این شرکت خواهد شد؟

ج: اگر سود خالص این بنگاه ۱۷۵ میلیون تومان باشد، چه مبلغی به آقای احمدی پرداخت خواهد شد؟

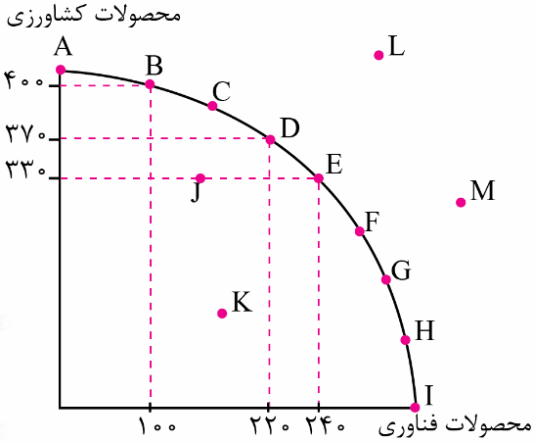
۱) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان

۲) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

۳) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان

۴) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

۱۳۳- با توجه به نمودار منحنی مرز امکانات تولید زیر، کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف: اگر سود حاصل از تولید هر محصول کشاورزی ۶۰ دلار و سود حاصل از تولید هر محصول فناوری ۱۷۰ دلار باشد، در صورت حرکت از نقطهٔ B به نقطهٔ E چه مقدار هزینهٔ فرصت متحمل خواهیم شد؟

ب: در نقطهٔ J برای تولید ۲۴۰ عدد از محصولات فناوری باید چه تعدادی از محصولات کشاورزی کاسته شود؟

ج: در صورت تولید ۲۲۰ محصول فناوری، چگونه می‌توان به تولید ۴۰۰ محصول کشاورزی دست یافت؟

۱) الف: ۵،۳۰۰ دلار ب: ۳۳۰ واحد ج: افزایش تقاضای بازار

۲) الف: ۵،۳۰۰ دلار ب: صفر ج: افزایش تقاضای بازار

۳) الف: ۴،۲۰۰ دلار ب: صفر ج: افزایش منابع تولید

۴) الف: ۴،۲۰۰ دلار ب: ۳۳۰ واحد ج: افزایش منابع تولید

۱۳۴- یک شرکت فرضی تنها دو کالای بستنی و ماست را تولید می‌کند. به‌ترتیب هر یک از موارد زیر، منجر به کدام حالت (انتقال، جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، بدون تغییر ماندن) برای مرز امکانات تولید شرکت می‌شود؟

الف: بعضی از کارگران خط تولید بستنی، در حال حاضر بیکارند.

ب: یک فناوری جدید، منابع موجود برای تولید هر دو محصول را افزایش داده است.

ج: منابع و مواد اولیهٔ جدید این اجازه را به شرکت می‌دهند تا هر دو محصول به مقدار بیشتری تولید شود.

د: تعدادی از کارگران غیرفعال در تولید ماست به‌کار گرفته می‌شوند.

هـ: مقدار بستنی‌ای که مشتریان می‌خواهند، افزایش می‌یابد.

۱) الف:جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ب: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ج: انتقال، د: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، هـ: انتقال

۲) الف: بدون تغییر، ب: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ج: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، د: انتقال، هـ: انتقال

۳) الف: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ب: انتقال، ج: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، د: انتقال، هـ: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید

۴) الف: بدون تغییر، ب: انتقال، ج: انتقال، د: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، هـ: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۳۵- کدام گزینه در رابطه با انواع کسب و کار صحیح است؟

۱) یکی از مزایای کسب و کار شرکتی، امکان رقابت بالاتر به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا است.

۲) مالکیت کامل سود، از مزایای ایجاد شرکت سهامی است.

۳) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم‌وبیش مشابهی با کسب و کارهای شراکتی دارند؛ و توزیع سود در پایان دوره براساس هر نفر یک رأی است صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایهٔ تعاونی را تأمین کرده باشد.

۴) یک مؤسسهٔ غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی سودآور، با هدفی تجاری شکل گرفته است. این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی اقتصادی و سیاسی دارند.

محل انجام محاسبات

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

702

A

پنجشنبه

۱۴۰۲/۰۴/۲۲

گروه آموزشی ماز

پاسخنامه آزمون الکترونیکی کنکوری‌های انسانی ــ مرحله ۲

درس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش ـ محمد یگانه ـ علی شهرابی ـ سعید عزیزخانی ـ محمدابراهیم توزنده‌جانی امیدرضا پورحسینی ـ حامد حسینخانی	امیرحسین ابومحبوب
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری ـ مهران قندی ـ اسماعیل محمدزاده ـ مهدی ضیائی ـ کاظم کاظمی محسن اصغری ـ علی امیرسلیمانی ـ سید مجتبی بلاغتی ـ بهروز ثروتی ـ مریم یوسف‌زاده	فرهاد علی‌نژاد مریم پیروی
علوم اجتماعی	الهام میرزایی ـ فروغ تیموریان ـ آزیتا بیدقی ـ ازاده میرزایی ـ مبینا سادات تاجیک	آزاده میرزایی
روان‌شناسی	محسن پیرحسینلو ـ الهه همایون‌زاده ـ مهدیه سادات رضوی ـ مرتضی واعظ قاسمی	احسان کلاته
زبان عربی	هاله کریمی ـ کاظم غلامی ـ کیارش پورمهدی ـ فرشید فرج‌زاده ـ محمدعلی کاظمی نصرآبادی ـ مهدی طاهری	محمدعلی تابانفر
تاریخ	حمیده محبی ـ سکینه سعیدیان ـ حمیدرضا بهیاد ـ الناز گنج‌کار ـ منصوره حاجی‌زاده	محمد رسایی
جغرافیا	حمیدرضا بهیاد ـ حدیث طلوع‌مهر ـ فرشید مشعرپور ـ یگانه رنجبر	فرشید مشعرپور
فلسفه و منطق	اصغر حجازیان ـ حمید سودیان طهرانی ـ کیمیا طهماسبی ـ فیروز نژادنجف ـ رضا آقاجانی ـ امیرمحمد نصیری سعید رحیمیان ـ مجید قدرتی‌پور ـ محمد تفقدی	حسن صدری
اقتصاد	سارا شریفی ـ میترا چینی‌سازی ـ امیرحسین بلبلی ـ احمدمنصوری ـ امیرمحمد بیگی	احمد منصوری
مدیر آزمون: رسول خنجری		

حق چاپ و تکثیر سوالات به هر روش(الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سوالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

@azmoonmaze

۱- علی هر ماه ۲۰ هزار تومان کمتر از دو برابر ماه قبلش پس‌انداز می‌کند. اگر مجموع پس‌انداز ۴ ماه متوالی با شروع از ماه اول علی، ۸۰۰۰۰۰ تومان باشد، پس‌انداز ماه دوم علی چند هزار تومان است؟

۱) ۱۱۰ ۲) ۱۱۶ ۳) ۱۲۲ ۴) ۱۲۸

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

پس‌انداز اولیه علی را x هزار تومان در نظر می‌گیریم و پس‌انداز سه ماه بعدش را بر حسب x می‌نویسیم:

ماه دوم: $۲x-۲۰$

ماه سوم: $۲(۲x-۲۰)-۲۰=۴x-۶۰$

ماه چهارم: $۲(۴x-۶۰)-۲۰=۸x-۱۴۰$

مجموع پس‌انداز این چهار ماه باید ۸۰۰۰۰۰ تومان (یا ۸۰۰ هزار تومان) باشد، پس:

$$x+(۲x-۲۰)+(۴x-۶۰)+(۸x-۱۴۰)=۸۰۰$$

$$\rightarrow ۱۵x-۲۲۰=۸۰۰\rightarrow ۱۵x=۱۰۲۰\rightarrow x=\frac{۱۰۲۰}{۱۵}=۶۸$$

پس‌انداز ماه دوم برابر است با:

$$۲x-۲۰=۲(۶۸)-۲۰=۱۱۶$$

گروه آموزشی ماز

۲- جواب کوچکتر معادلهٔ $\frac{۱}{۳}x^۲+\frac{۱۳}{۱۲}x+\frac{۳}{۴}=۰$ کدام است؟

۱) ۱+ ۲) -۲/۲۵ ۳) -۱ ۴) -۳

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

معادلات درجه دوم خاص

روش‌های سریع حل معادلهٔ درجهٔ دوم $ax^۲+bx+c=۰$

اگر $a+b+c=۰\rightarrow x_۱=۱\ ,\ x_۲=\frac{c}{a}$

اگر $a+c=b\rightarrow x_۱=-۱\ ,\ x_۲=\frac{-c}{a}$

پاسخ تشریحی:

در این سؤال:

$$\frac{۱}{۳}+\frac{۳}{۴}=\frac{۳+۹}{۱۲}=\frac{۱۳}{۱۲}\rightarrow a+c=b\begin{cases}x_۱=-۱\\ x_۲=\frac{-c}{a}=\frac{\frac{-۳}{۴}}{\frac{۱}{۳}}=\frac{-۹}{۴}=-۲/۲۵\end{cases}$$

$x_۲$ ریشهٔ کوچک‌تر است.

گروه آموزشی ماز

۳- در شکل روبه‌رو مساحت مستطیل هاشور خورده $\frac{۱۶}{۵}$ واحد از مجموع مساحت مثلث‌ها بزرگ‌تر است، اندازهٔ قاعدهٔ بزرگ‌تر ذوزنقه کدام است؟

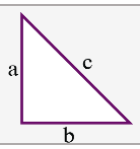

۱) ۱۱ ۲) ۱۰/۳
۳) ۹/۸ ۴) ۱۰

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

رابطهٔ فیثاغورس

در مثلث قائم‌الزاویه رابطهٔ فیثاغورس به صورت $a^۲+b^۲=c^۲$ برقرار است.

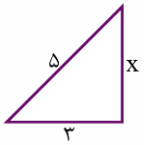

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

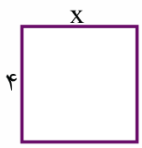
پاسخ تشریحی:

البته دقت شود اعداد ۳، ۴ و ۵ را اعداد فیثاغورس می‌گویند. و اگر وتر ۵ بود و یک ضلع ۳ بود، قطعاً ضلع قائم دیگر ۴ است.

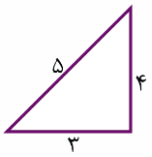

$x^۲+۳^۲=۵^۲ \rightarrow x^۲=۱۶ \rightarrow x=۴$

پس عرض مستطیل برابر ۴ واحد است که همان ضلع قائم دیگر مثلث قائم‌الزاویه نیز می‌باشد.

مساحت مثلث قائم‌الزاویه برابر نصف حاصل‌ضرب اضلاع قائم است.

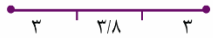

$S=\frac{۳\times ۴}{۲}=۶ \xrightarrow[\text{دو مثلث داریم}]{\text{به دلیل اینکه}}$ مساحت مثلث‌ها $=۶\times ۲=۱۲$

$S_{\text{مستطیل}}-S_{\text{مثلث‌ها}}=\frac{۱۶}{۵}$

مساحت مستطیل $\frac{۱۶}{۵}$ واحد از مساحت مثلث‌ها بیشتر است.

$۴x-۱۲=\frac{۱۶}{۵} \rightarrow ۴x=\frac{۱۶}{۵}+۱۲ \xrightarrow{\text{طرفین در ۵ ضرب می‌شوند.}} ۲۰x=۱۶+۶۰ \rightarrow ۲۰x=۷۶ \rightarrow x=\frac{۷۶}{۲۰}=\frac{۳۸}{۱۰}=۳/۸$

قاعده بزرگ‌تر ذوزنقه به‌صورت

است. که مجموع کل $۳+۳+۳/۸=۹/۸$ می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۴- یکی از ریشه‌های معادلهٔ $x^۲-۹x+m=۰$، پنج برابر ریشه دیگر است. m کدام است؟

۱) $\frac{۲۷}{۴}$ ۲) $\frac{۴۵}{۴}$ ۳) $\frac{۴۹}{۴}$ ۴) $\frac{۵۷}{۴}$

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

در معادله درجه دوم $ax^۲+bx+c=۰$، اگر $\Delta>۰$ باشد، آن‌گاه:

مجموع ریشه‌ها: $S=\frac{-b}{a}$

ضرب ریشه‌ها: $P=\frac{c}{a}$

پاسخ تشریحی:

ریشه‌های معادلهٔ $x^۲-۹x+m=۰$ را $۵\alpha, \alpha$ می‌گیریم.

مجموع $۵\alpha, \alpha$ باید با $\frac{-b}{a}$ برابر باشد:

$\alpha+۵\alpha=\frac{-b}{a} \rightarrow ۶\alpha=۹ \rightarrow \alpha=\frac{۳}{۲}$

$\alpha=\frac{۳}{۲}$ باید در معادلهٔ $x^۲-۹x+m=۰$ صدق کند:

$(\frac{۳}{۲})^۲-۹(\frac{۳}{۲})+m=۰ \rightarrow \frac{۹}{۴}-\frac{۲۷}{۲}+m=۰ \rightarrow m=\frac{۴۵}{۴}$

گروه آموزشی ماز

۵- اگر β, α ریشه‌های معادلهٔ $x^۲-۲x-۶=۰$ باشند. حاصل عبارت $|۲\alpha-\beta|+|\alpha|-|\beta|-|\alpha+۲\beta|$ کدام است؟ $(\beta>\alpha)$

۱) $۴\beta-۶$ ۲) $\beta+۴$ ۳) $۲\beta-۸$ ۴) $۸-\beta$

www.biomaze.ir

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

ریشه‌های معادله:

اگر معادلهٔ $ax^۲+bx+c=۰$ دارای دو ریشه باشد و حاصل‌ضرب ریشه‌ها یعنی $P=\alpha\beta=\frac{c}{a}$ منفی باشد. بنابراین یک ریشهٔ مثبت و یک ریشهٔ منفی دارد.

پاسخ تشریحی:

P,S معادله را حساب می‌کنیم.

$$S=\frac{-b}{a}\rightarrow \alpha+\beta=۲$$

$$P=\frac{c}{a}\rightarrow \alpha\beta=-۶$$

چون $\alpha\beta<۰$ و $\beta>\alpha$، پس $\alpha<۰$ و $\beta>۰$ است.

با مشخص کردن علامت عبارات داخل قدر مطلق، تک‌تک قدر مطلق‌ها را می‌توانیم برداریم:

$$\overset{-}{|۲\alpha-\beta|}+|\alpha|-|\beta|-|\alpha+۲\beta|=(-۲\alpha+\beta)+(-\alpha)-\beta-\overset{+}{|\alpha+\beta+\beta|}=$$

$$-۲\alpha+\beta-\alpha-\beta-(\alpha+۲\beta)=-۳\alpha-\alpha-۲\beta=-۴\alpha-۲\beta=-۴\alpha-۴\beta+۲\beta=-۴(\alpha+\beta)+۲\beta=-۸+۲\beta$$

گروه آموزشی ماز

۶- **یک کارخانه قیمت فروش هر واحد کالا را ۳۲۰۰ تومان تعیین کرده است. در صورتی که تابع هزینه این شرکت به ازای هر کالا به صورت $C(x)=x^۲+۳۰۰۰x+۳۶۰۰$ باشد، به ازای چه تعداد کالا این شرکت به نقطه سربه‌سر با مقدار کم‌تر می‌رسد؟**

۱) ۲۰ ۲) ۳۰ ۳) ۱۶۰ ۴) ۱۷۰

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

تابع سود

تابع هزینه - تابع فروش (درآمد) = تابع سود

$$P(x)=R(x)-C(x)$$

نطقهٔ سربه‌سر: در نقطهٔ سربه‌سر $P(x)=۰$ است و شرکت نه سود کرده و نه زیان!

پاسخ تشریحی:

در این سؤال تابع هزینه $C(x)=x^۲+۳۰۰۰x+۳۶۰۰$ می‌باشد، جهت محاسبهٔ تابع فروش باید دقت شود که هر کالا به قیمت ۳۲۰۰ تومان به فروش می‌رسد، چون تعداد کالا مشخص نیست. پس تعداد کالا را x در نظر می‌گیریم، طبیعتاً میزان درآمد یا همان فروش برابر با قیمت فروش کالا ضرب‌در تعداد کالا است.

پس: $R(x)=۳۲۰۰x$

$$P(x)=R(x)-C(x)$$

$$P(x)=۳۲۰۰x-(x^۲+۳۰۰۰x+۳۶۰۰)=-x^۲+۲۰۰x-۳۶۰۰$$

نقطهٔ سربه‌سر یعنی سود برابر صفر باشد و $P(x)=۰$ است،

$$-x^۲+۲۰۰x-۳۶۰۰=۰\rightarrow x^۲-۲۰۰x+۳۶۰۰=۰$$

$$(x-۲۰)(x-۱۸۰)=۰\begin{cases}x-۲۰=۰\rightarrow x=۲۰\\ x-۱۸۰=۰\rightarrow x=۱۸۰\end{cases}$$

در ۲ جا برای این شرکت نقطه سربه‌سر اتفاق می‌افتد، یکی به ازای ۲۰ واحد کالا و دیگری به ازای ۱۸۰ کالا. $x=۲۰$ نقطه سربه‌سر کم‌تر است.

گروه آموزشی ماز

۷- **در معادلهٔ درجهٔ دومی که به‌صورت $mx^۲-(۲m+۱)x-k+۱=۰$ است، مجموع ریشه‌ها که معکوس یکدیگرند، $\frac{۱۰}{۳}$ است. حاصل $۲k+m$ کدام است؟**

۱) ۰/۷۵ ۲) ۱/۲۵ ۳) ۱ ۴) ۱/۵

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

مجموع و حاصل‌ضرب ریشه‌های معادلهٔ درجه دوم

در معادله درجه دوم $ax^۲+bx+c=۰$، به‌شرط $\Delta>۰$، مجموع ریشه‌ها به صورت $S=\frac{-b}{a}$ و ضرب ریشه‌ها $P=\frac{c}{a}$ است.

زمانی که دو ریشه معکوس یکدیگر باشند، مثلاً به صورت ۲ و $\frac{۱}{۲}$ باشد، حاصل‌ضرب آن‌ها $۲\times\frac{۱}{۲}=۱$ می‌باشد. پس $P=\frac{c}{a}=۱$ می‌باشد.

پاسخ تشریحی:

$$\left.\begin{array}{l}a=m\\b=-(۲m+۱)\\c=-k+۱\end{array}\right\}\rightarrow\left\{\begin{array}{l}S=\frac{-b}{a}=\frac{-(-(۲m+۱))}{m}=\frac{۲m+۱}{m},S=\frac{۱۰}{۳}\\P=\frac{c}{a}=\frac{-k+۱}{m},P=۱\end{array}\right.$$

$$۱)\ \frac{۲m+۱}{m}=\frac{۱۰}{۳}\rightarrow ۶m+۳=۱۰m\rightarrow ۳=۴m\rightarrow m=\frac{۳}{۴}$$

$$۲)\ \frac{-k+۱}{m}=۱\Rightarrow -k+۱=m\xrightarrow{m=\frac{۳}{۴}}$$

$$-k+۱=\frac{۳}{۴}\Rightarrow k=۱-\frac{۳}{۴}=\frac{۱}{۴}$$

حاصل $۲k+m=۲\times\frac{۱}{۴}+\frac{۳}{۴}=\frac{۲}{۴}+\frac{۳}{۴}=\frac{۵}{۴}=۱/۲۵$

گروه آموزشی ماز

۸- سه عدد فرد طبیعی متوالی را در نظر بگیرید. اختلاف مربع عدد بزرگ‌تر و مربع عدد کوچک‌تر، از ۴ برابر عدد وسطی ۷۶ واحد بیشتر است. میانگین سه عدد کدام است؟

۱) ۱۷ ۲) ۱۹ ۳) ۲۱ ۴) ۲۳

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

سه عدد فرد متوالی را x، $x+۲$ و $x+۴$ می‌گیریم.

اختلاف مربع عدد بزرگ‌تر و کوچک‌تر برابر است با:

$$(x+۴)^۲-x^۲=x^۲+۸x+۱۶-x^۲=۸x+۱۶$$

طبق گفته سوال، $۸x+۱۶$ از ۴ برابر عدد وسطی، ۷۶ واحد بیشتر است، پس:

$$۸x+۱۶=۴(x+۲)+۷۶\xrightarrow{\div ۴}۲x+۴=x+۲+۱۹\rightarrow x=۱۷$$

پس سه عدد ۱۷، ۱۹، ۲۱ هستند و میانگین‌شان برابر با عدد وسطی یعنی ۱۹ است.

گروه آموزشی ماز

۹- در یک کارخانه حقوق یک مهندس دو برابر حقوق یک فن ورز و $\frac{۳}{۵}$ حقوق مدیر بخش خود است. در این بخش از کارخانه ۳ مدیر، ۵ مهندس و ۱۲ فن‌ورز کار می‌کنند. اگر حقوق ماهیانهٔ این بخش ۱۹۲ میلیون تومان باشد، حقوق یک مدیر چند میلیون تومان بیش‌تر از حقوق یک فن‌ورز است؟

۱) ۶ ۲) ۱۰ ۳) ۱۲ ۴) ۱۴

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

مسائل توصیفی

در مسائل توصیفی ابتدا باید معادله‌ای با توجه به اطلاعات داده شده بنویسیم و با حل آن مجهول مسئله را به دست آوریم.

پاسخ تشریحی:

ابتدا حقوق فن‌ورز را x میلیون تومان فرض می‌کنیم و حقوق مهندس و مدیر را بر حسب x به دست می‌آوریم:

حقوق مهندس $=۲\times$ حقوق فن‌ورز $=۲x$

@azmoonmaze

حقوق مدیر $\times \frac{۳}{۵}$ = حقوق مهندس $\Rightarrow ۲x = \frac{۳}{۵} \times$ حقوق مدیر

$\Rightarrow$ حقوق مدیر $= \frac{۱۰x}{۳}$

(فن‌ورز × ۱۲) + (مهندس × ۵) + (مدیر × ۳) =

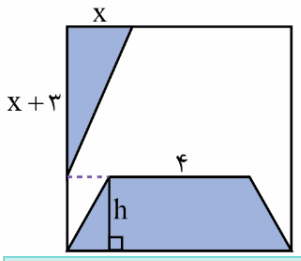
$\Rightarrow ۳ \times \frac{۱۰}{۳}x + ۵ \times ۲x + ۱۲x = ۱۹۲ \Rightarrow ۳۲x = ۱۹۲ \Rightarrow x = ۶$ میلیون تومان، حقوق فن‌ورز

$\Rightarrow$ حقوق مدیر $= \frac{۱۰ \times ۶}{۳} = ۲۰$ میلیون تومان، حقوق مدیر

$\Rightarrow$ حقوق فن‌ورز − حقوق مدیر $= ۲۰ - ۶ = ۱۴$ میلیون تومان

گروه آموزشی ماز

۱۰- در شکل زیر از مربعی به ضلع ۸ واحد یک ذوزنقه و یک مثلث قائم‌الزاویه مطابق شکل هاشورخورده است. اگر مساحت قسمت سفید برابر ۴۱ واحد مربع باشد، مقدار x کدام است؟

۱) $\frac{۵}{۲}$
۲) ۲
۳) $\frac{۷}{۲}$
۴) ۳

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

مساحت شکل‌ها:

مساحت مثلث قائم‌الزاویه $= \frac{\text{حاصل‌ضرب دو ضلع قائمه}}{۲}$

یک ضلع به توان ۲= مساحت مربع

مساحت ذوزنقه $= \frac{\text{ارتفاع} \times \text{مجموع دو قاعده}}{۲}$

پاسخ تشریحی:

ارتفاع ذوزنقه $h = ۸ - (x + ۳) = ۵ - x$

مساحت مربع $= ۸^۲ = ۶۴$

مساحت سفید = مساحت مربع − (مساحت ذوزنقه + مساحت مثلث)

$\Rightarrow ۴۱ = ۶۴ - (\frac{۴ + ۸}{۲} \times (۵ - x) + \frac{x(x + ۳)}{۲})$

$\Rightarrow ۴۱ = ۶۴ - (۳۰ - ۶x + \frac{x^۲ + ۳x}{۲})$

$\xrightarrow{\times ۲} ۸۲ = ۱۲۸ - (۶۰ - ۱۲x + x^۲ + ۳x) \Rightarrow x^۲ - ۹x + ۱۴ = ۰$

$\Rightarrow (x - ۲)(x - ۷) = ۰ \Rightarrow \begin{cases} x = ۲ & \text{ق ق} \\ x = ۷ & \text{غ ق ق} \end{cases}$ (طول ضلع مثلث قائم‌الزاویه بزرگ‌تر از مربع می‌شود)

گروه آموزشی ماز

۱۱- اگر معادله $(۲x + ۳)^۲ = k - ۳$ دارای یک جواب مضاعف باشد، مجموع جواب‌های معادلهٔ $(۳x - ۲)^۲ = k + ۱$ کدام است؟

۱) $\frac{۴}{۳}$ ۲) $\frac{۵}{۳}$ ۳) ۴ ۴) ۵

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۱ ـ آسان)

خاصیت ریشه‌گیری:

در معادلهٔ $(ax + b)^۲ = k$:

اگر $k > ۰$ باشد معادله دارای دو جواب است.

@azmoonmaze

$k>0 \Rightarrow \begin{cases} ax+b=\sqrt{k} \\ ax+b=-\sqrt{k} \end{cases}$

اگر $k=0$ باشد معادله یک جواب مضاعف دارد.

$k=0 \Rightarrow ax+b=0$

اگر $k<0$ باشد معادله جواب حقیقی ندارد.

پاسخ تشریحی:

برای آن‌که معادله $(2x+3)^2=k-3$ دارای یک جواب مضاعف باشد، باید $k-3$ برابر صفر باشد. در نتیجه $k=3$

$$\Rightarrow (3x-2)^2=3+1 \Rightarrow (3x-2)^2=4 \xrightarrow{\text{خاصیت ریشه‌گیری}} \begin{cases} 3x-2=2 \\ 3x-2=-2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3x=4 \Rightarrow x=\frac{4}{3} \\ 3x=0 \Rightarrow x=0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع جواب‌ها} = \frac{4}{3}+0=\frac{4}{3}$$

گروه آموزشی ماز

۱۲- در حل معادلهٔ درجه دوم $3x^2-2x-1=0$ به روش مربع کامل به تساوی $(x+a)^2=b$ رسیده‌ایم، مقدار $a+b$ کدام است؟

۱) $\frac{5}{9}$ ۲) $\frac{7}{9}$ ۳) $\frac{1}{9}$ ۴) $\frac{-1}{9}$

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ آسان)

روش مربع کامل: حل معادله به روش مربع کامل را با یک مثال توضیح می‌دهیم:

$2x^2+3x-5=0$

۱ـ ابتدا عدد ثابت را به طرف دوم تساوی می‌بریم:

$2x^2+3x=5$

۲ـ بر ضریب x^2 تقسیم می‌کنیم:

$$\xrightarrow{\div 2} x^2+\frac{3}{2}x=\frac{5}{2}$$

۳ـ مجذور نصف ضریب x را به دو طرف اضافه می‌کنیم:

$$\xrightarrow{(\frac{1}{2}\times\frac{3}{2})=(\frac{3}{4})} x^2+\frac{3}{2}x+(\frac{3}{4})^2=\frac{5}{2}+\frac{9}{16}$$

۴ـ اتحاد اول را در طرف اول نوشته و طرف دوم را ساده می‌کنیم:

$$\xrightarrow{\text{ساده می‌کنیم}} \left(x+\frac{3}{4}\right)^2=\frac{40+9}{16}$$

۵ـ به کمک خاصیت ریشه‌گیری حل می‌کنیم:

$$\longrightarrow \begin{cases} x+\frac{3}{4}=\frac{7}{4} \Rightarrow x=1 \\ x+\frac{3}{4}=-\frac{7}{4} \Rightarrow x=\frac{-10}{4}=-\frac{5}{2} \end{cases}$$

پاسخ تشریحی:

در معادلهٔ درجه دوم داده شده داریم:

$$3x^2-2x-1=0 \Rightarrow 3x^2-2x=1 \xrightarrow{\text{تقسیم بر } 3} x^2-\frac{2}{3}x=\frac{1}{3}$$

$$\xrightarrow[\text{به دو طرف تساوی اضافه می‌کنیم}]{\left(\frac{1}{2}\times\frac{-2}{3}\right)^2=\left(\frac{-1}{3}\right)^2} x^2-\frac{2}{3}x+(-\frac{1}{3})^2=\frac{1}{3}+(\frac{-1}{3})^2$$

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

$$\Rightarrow (x-\frac{۱}{۳})^۲=\frac{۱}{۳}+\frac{۱}{۹}\Rightarrow (x-\frac{۱}{۳})^۲=\frac{۳+۱}{۹}$$

$$\Rightarrow (x-\frac{۱}{۳})^۲=\frac{۴}{۹} \xrightarrow{(x+a)^۲=b \text{ مقایسه با}} \begin{cases} a=-\frac{۱}{۳} \\ b=\frac{۴}{۹} \end{cases}$$

گروه آموزشی ماز

۱۳- اگر مجموع ریشه‌های معادلهٔ درجه دوم $mx^۲+۴x-m+۱=۰$ برابر ۳ باشد، حاصل ضرب ریشه‌های این معادله کدام است؟

۱) $\frac{-۷}{۴}$ ۲) $\frac{۷}{۴}$ ۳) $\frac{۲۱}{۴}$ ۴) $\frac{-۲۱}{۴}$

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۱ ـ آسان)

مجموع و حاصل‌ضرب ریشه‌ها

در معادلهٔ درجه دوم $ax^۲+bx+c=۰$ به شرط $\Delta>۰$ مجموع ریشه‌ها از رابطهٔ $S=\frac{-b}{a}$ و حاصل‌ضرب ریشه‌ها از رابطهٔ $P=\frac{c}{a}$ به دست می‌آید.

پاسخ تشریحی:

در معادلهٔ داده شده، جمع و ضرب ریشه‌ها برابر است با:

$$mx^۲+۴x-m+۱=۰\Rightarrow \begin{cases} a=m \\ b=۴ \\ c=-m+۱ \end{cases}$$

$$\text{حاصل جمع ریشه‌ها}=\frac{-b}{a}=\frac{-۴}{m}=۳\Rightarrow m=-\frac{۴}{۳}$$

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها}=\frac{c}{a}=\frac{-m+۱}{m}\xrightarrow{m=\frac{-۴}{۳}}\frac{c}{a}=\frac{\frac{۴}{۳}+۱}{-\frac{۴}{۳}}=-\frac{۷}{۴}$$

گروه آموزشی ماز

۱۴- ریشه‌های معادلهٔ $۳x^۲+(۴k-۱)x+k=۰$ قرینه معکوس یکدیگرند، قدرمطلق تفاضل دو ریشهٔ معادله کدام است؟

۱) $\frac{۱۳}{۶}$ ۲) $\frac{۱۳}{۳}$ ۳) $\frac{\sqrt{۲۰۵}}{۳}$ ۴) $\frac{\sqrt{۲۰۵}}{۶}$

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

نکته) اگر ریشه‌های معادلهٔ درجهٔ دوم $ax^۲+bx+c=۰$ به صورت α و β باشند و ریشه‌ها قرینه معکوس یکدیگر باشند، آن‌گاه:

$$\alpha=-\frac{۱}{\beta}\rightarrow \alpha\beta=-۱$$

$$\text{حاصل‌ضرب ریشه‌ها}=\frac{c}{a}=-۱$$

پاسخ تشریحی:

با توجه به نکتهٔ بالا داریم:

$$\frac{k}{۳}=-۱\rightarrow k=-۳$$

$$\rightarrow ۳x^۲+(-۱۲-۱)x-۳=۰\rightarrow ۳x^۲-۱۳x-۳=۰$$

$$\Delta=(-۱۳)^۲-۴(۳)(-۳)=۱۶۹+۳۶=۲۰۵$$

$$\rightarrow \begin{cases} x_۱=\frac{۱۳+\sqrt{۲۰۵}}{۶} \\ x_۲=\frac{۱۳-\sqrt{۲۰۵}}{۶} \end{cases}\rightarrow |x_۱-x_۲|=\frac{۲\sqrt{۲۰۵}}{۶}=\frac{\sqrt{۲۰۵}}{۳}$$

www.biomaze.ir

۱۵- از دو چاپگر **A** و **B** برای چاپ فیش حقوقی یک شرکت استفاده می‌شود. اگر فقط چاپگر **A** کار کند، یک ساعت دیرتر از نصف زمانی که فقط چاپگر **B** کار کند این کار را تمام می‌کند. اگر دو چاپگر با هم کار کنند، کار را در ۲/۴ ساعت انجام می‌دهند. چاپگر **B** به تنهایی چند ساعت برای انجام این کار نیاز دارد؟

۱) ۴ ۲) ۶ ۳) ۴/۲ ۴) ۶/۲

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

برای حل سؤال به درسنامه زیر دقت کنید:

اگر کاری را ماشین A در x ساعت و ماشین B در y ساعت انجام دهد هر دو ماشین با هم در $\frac{x+y}{xy}$ ساعت کار انجام می‌دهند. (در حل این‌گونه مسائل زمان یکی از ماشین‌ها را بر حسب ساعت ماشین دیگر می‌نویسیم تا معادله یک مجهول داشته باشد)

نکته) اگر کاری را ماشین A در x ساعت انجام دهد، در یک ساعت به اندازهٔ $\frac{۱}{x}$ کار را انجام می‌دهد.

پاسخ تشریحی:

فرض می‌کنیم که چاپگر A کار را در x ساعت انجام دهد، پس چاپگر B کار را در $۲x-۲$ ساعت انجام می‌دهد.

$$x=\frac{۱}{۲}(\text{B چاپگر})+۱\rightarrow x-۱=\frac{۱}{۲}(\text{B چاپگر})\rightarrow ۲x-۲=B$$

$$\rightarrow \frac{۱}{x}+\frac{۱}{۲x-۲}=\frac{۱}{۲/۴}$$

$$\rightarrow \frac{۱}{x}+\frac{۱}{۲(x-۱)}=\frac{۱۰}{۲۴}=\frac{۵}{۱۲}$$

$$\rightarrow \frac{۲x-۲+x}{۲x(x-۱)}=\frac{۵}{۱۲}$$

$$\rightarrow \frac{۳x-۲}{۲x^{۲}-۲x}=\frac{۵}{۱۲}\rightarrow ۱۰x^{۲}-۱۰x=۳۶x-۲۴$$

$$۱۰x^{۲}-۴۶x+۲۴=۰\xrightarrow{\div ۲}۵x^{۲}-۲۳x+۱۲=۰$$

$$\Delta=(-۲۳)^{۲}-۴(۵)(۱۲)=۵۲۹-۲۴۰=۲۸۹$$

$$\rightarrow\begin{cases}x_{۱}=\frac{۲۳+\sqrt{۲۸۹}}{۱۰}=\frac{۲۳+۱۷}{۱۰}=۴ & \text{ق}\\ x_{۲}=\frac{۲۳-\sqrt{۲۸۹}}{۱۰}=\frac{۲۳-۱۷}{۱۰}=۰/۶ & \text{غ ق}\end{cases}$$

زمان چاپگر B $۲\times ۴-۲=۶$ ساعت

گروه آموزشی ماز

۱۶- یک پیتزا را بین تعدادی دوست می‌خواهیم به نسبت مساوی تقسیم کنیم. اگر دو دوست دیگر به این جمع اضافه شود به اندازهٔ $\frac{۱}{۲۴}$ کم‌تر از حالت اول به هر نفر پیتزا می‌رسد، تعداد کل دوستان چند نفر است؟

۱) ۶ ۲) ۸ ۳) ۵ ۴) ۷

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

برای حل سؤال به درسنامه زیر دقت کنید:

در مسائل تقسیم کیک (پیتزا یا غیره) بین چند نفر دوست (مهمان) ابتدا تعداد نفرات را n در نظر می‌گیریم و به هر نفر $\frac{۱}{n}$ قسمت می‌رسد. با اضافه شدن k نفر به جمع آن‌ها $\frac{۱}{n+k}$ قسمت به هر نفر می‌رسد که اگر اختلاف سهم‌ها برابر $\frac{۱}{m}$ باشد می‌توان معادلهٔ $\frac{۱}{n}-\frac{۱}{n+k}=\frac{۱}{m}$ را نوشت.

پاسخ تشریحی:

فرض می‌کنیم در حالت اول n نفر بوده‌اند. پس به هر نفر $\frac{۱}{n}$ پیتزا می‌رسد، اگر دو نفر به آن‌ها اضافه شود پس $\frac{۱}{n+۲}$ قسمت پیتزا به هر نفر می‌رسد.

@azmoonmaze

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$\frac{۱}{n}-\frac{۱}{n+۲}=\frac{۱}{۲۴}\rightarrow\frac{n+۲-n}{n(n+۲)}=\frac{۱}{۲۴}$$

$$\rightarrow\frac{۲}{n^۲+۲n}=\frac{۱}{۲۴}\rightarrow n^۲+۲n-۴۸=۰$$

$$\rightarrow(n-۶)(n+۸)=۰\rightarrow\begin{cases}n=۶ & \text{ق ق}\\ n=-۸ & \text{غ ق ق}\end{cases}$$

با اضافه شدن دو نفر دیگر جمع آن‌ها ۸ نفر خواهد شد.

گروه آموزشی ماز

۱۷- به ازای کدام مقادیر a معادله $\frac{a+۱}{x+۴}-\frac{a-۲}{x+۲}=۱$ جواب حقیقی ندارد؟

۱) $a>۱$ ۲) $a>\frac{۱۷}{۸}$ ۳) $a<\frac{۱۷}{۸}$ ۴) $a<۱$

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

در معادلهٔ درجهٔ دوم $ax^۲+bx+c=۰$ اگر $\Delta=b^۲-۴ac<۰$ (Δ منفی باشد)، معادله جواب حقیقی ندارد.

پاسخ تشریحی:

ابتدا در سمت چپ معادله مخرج مشترک می‌گیریم و سپس در تساوی دو کسر طرفین وسطین می‌کنیم:

$$\frac{(a+۱)(x+۲)-(a-۲)(x+۴)}{(x+۴)(x+۲)}=۱$$

$$\rightarrow \cancel{ax}+۲a+x+۲-\cancel{ax}-۴a+۲x+\cancel{۸}=x^۲+۶x+\cancel{۸}$$

$$\rightarrow x^۲+۳x+۲a-۲=۰\begin{cases}a=۱\\ b=۳\\ c=۲a-۲\end{cases}$$

$$\Delta=۳^۲-۴(۱)(۲a-۲)<۰\rightarrow ۹-۸a+۸<۰\rightarrow ۱۷-۸a<۰\rightarrow a>\frac{۱۷}{۸}$$

تذکر: به ازای $a=۲$ و $a=-۱$ معادله گویا به یک معادله درجه اول تبدیل می‌شود و یک جواب حقیقی دارد.

گروه آموزشی ماز

۱۸- ریشه‌های معادلهٔ $\frac{۲x+۱}{x-۳}=\frac{۳}{x^۲-۹}+\frac{k}{۲x+۶}$ معکوس یکدیگرند. k کدام است؟

۱) $\frac{۱}{۳}$ ۲) $\frac{۲}{۳}$ ۳) $\frac{۴}{۳}$ ۴) $\frac{۵}{۳}$

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک گیری، معادله‌ای نظیر $\frac{P(x)}{Q(x)}=۰$ به دست می‌آید. به‌شرط اینکه $Q(x)\neq۰$، وقتی معادله جواب دارد که $P(x)=۰$ است، سپس ریشه‌های این معادله را به دست می‌آوریم. از بین ریشه‌های به‌دست‌آمده، آن‌هایی را قبول می‌کنیم که مخرج کسر $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

در معادله درجه دوم $ax^۲+bx+c=۰$، اگر ریشه‌های معادله معکوس هم باشند باید حاصل‌ضربشان ۱ باشد: $P=۱\rightarrow\frac{c}{a}=۱$

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ تشریحی:

مخرج‌ها را تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{۳}{(x-۳)(x+۳)}+\frac{k}{۲(x+۳)}=\frac{۲x+۱}{x-۳}$$

دو طرف را در ک.م.م مخرج‌ها یعنی $۲(x-۳)(x+۳)$ ضرب می‌کنیم:

$$۲\cancel{(x-۳)(x+۳)}\frac{۳}{\cancel{(x-۳)(x+۳)}}+\cancel{۲}(x-۳)\cancel{(x+۳)}\frac{k}{\cancel{۲(x+۳)}}=۲\cancel{(x-۳)}(x+۳)\frac{۲x+۱}{\cancel{x-۳}}\rightarrow$$

$$۶+k(x-۳)=۲(x+۳)(۲x+۱)\rightarrow ۶+kx-۳k=۴x^{۲}+۱۴x+۶\rightarrow \underbrace{۴}_{a}x^{۲}+\underbrace{(۱۴-k)}_{b}x+\underbrace{۳k}_{c}=۰$$

برای آن‌که ریشه‌های یک معادله درجه دوم معکوس هم باشند باید حاصل ضرب‌شان ۱ باشد، پس:

$$P=۱\rightarrow \frac{c}{a}=۱\rightarrow \frac{۳k}{۴}=۱\rightarrow ۳k=۴\Rightarrow k=\frac{۴}{۳}$$

گروه آموزشی ماز

۱۹- معادلهٔ $(۲x+۱)^{۲}=k-۷$ دو ریشهٔ حقیقی صحیح متمایز غیر صفر دارد. k کدامیک از مقادیر زیر را می‌تواند اختیار کند؟

۱) ۸ ۲) ۱۶ ۳) ۹ ۴) ۲۵

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

معادلهٔ داده شده با شرط این‌که $k-۷>۰$ باشد، دو ریشهٔ حقیقی متمایز ساده دارد. مقادیر k را جای‌گذاری کرده و ریشه‌های معادله را محاسبه می‌کنیم.

۱) $k=۸\Rightarrow (۲x+۱)^{۲}=۱\Rightarrow \begin{cases}۲x+۱=۱\rightarrow x=۰\\ ۲x+۱=-۱\rightarrow x=-۱\end{cases}$ هر دو ریشه صحیح ولی یکی از آن‌ها صفر است.

۲) $k=۱۶\Rightarrow (۲x+۱)^{۲}=۹\Rightarrow \begin{cases}۲x+۱=۳\rightarrow x=۱\\ ۲x+۱=-۳\rightarrow x=-۲\end{cases}$ هر دو ریشه صحیح و غیر صفر هستند.

۳) $k=۹\Rightarrow (۲x+۱)^{۲}=۲\Rightarrow \begin{cases}۲x+۱=\sqrt{۲}\rightarrow ۲x=\sqrt{۲}-۱\rightarrow x=\frac{\sqrt{۲}-۱}{۲}\\ ۲x+۱=-\sqrt{۲}\rightarrow ۲x=-\sqrt{۲}-۱\rightarrow x=\frac{-\sqrt{۲}-۱}{۲}\end{cases}$ هر دو ریشه گنگ هستند.

۴) $k=۲۵\Rightarrow (۲x+۱)^{۲}=۱۸\Rightarrow \begin{cases}۲x+۱=\sqrt{۱۸}\Rightarrow ۲x=\sqrt{۱۸}-۱\rightarrow x=\frac{\sqrt{۱۸}-۱}{۲}\\ ۲x+۱=-\sqrt{۱۸}\Rightarrow ۲x=-\sqrt{۱۸}-۱\rightarrow x=\frac{-\sqrt{۱۸}-۱}{۲}\end{cases}$ هر دو ریشه گنگ هستند.

گروه آموزشی ماز

۲۰- یک قوری مسی طوری با نقره تزئین شده که وزن مس آن ۶ برابر وزن نقره است. یک استادکار پس از آب کردن ظرف و جداسازی نقره و مس، ۶۰ گرم به وزن نقره اضافه می‌کند و قوری جدیدی می‌سازد که در آن $\frac{\text{وزن قوری}}{\text{وزن نقره}}=۵$ است. وزن قوری اولیه چند گرم بوده است؟ (قوری فقط از مس و نقره تشکیل شده و در فرآیند آب کردن از بین نمی‌رود.)

۱) ۷۲۰ ۲) ۱۲۰ ۳) ۷۴۰ ۴) ۸۴۰

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در قوری اولیه وزن نقره را برابر x در نظر می‌گیریم و با توجه به این‌که وزن مس ۶ برابر وزن نقره است داریم:

وزن نقره $=x$

وزن مس $=۶x$

وزن قوری اولیه $=۷x$

پس از اجرای فرآیند جداسازی و اضافه کردن ۶۰ گرم نقره در قوری جدید داریم:

وزن نقره $=x+۶۰$

وزن مس $=۶x$

وزن قوری جدید $=۷x+۶۰$

در نهایت داریم:

$$\frac{\text{وزن قوری جدید}}{\text{وزن نقره}}=۵\Rightarrow\frac{۷x+۶۰}{x+۶۰}=۵\Rightarrow ۷x+۶۰=۵x+۳۰۰\Rightarrow ۲x=۲۴۰\Rightarrow x=۱۲۰$$

وزن قوری اولیه $=۷x=۷\times۱۲۰=۸۴۰$

@azmoonmaze

۲۱- آثار کدام گزینه به‌ترتیب «پارتی، پهلوی، پهلوی و پارتی» هستند؟

۱) درخت آسوریک، یادگار زریران، ترجمهٔ کلیله و دمنه، ترجمهٔ هزار و یک شب
۲) ترجمهٔ هزار و یک شب، درخت آسوریک، یادگار زریران، ترجمهٔ کلیله و دمنه
۳) یادگار زریران، ترجمهٔ کلیله و دمنه، ترجمهٔ هزار و یک شب، درخت آسوریک
۴) ترجمهٔ کلیله و دمنه، ترجمهٔ هزار و یک شب، درخت آسوریک، یادگار زریران

پاسخ: گزینهٔ ۳ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

آثار ادبی منثور و منظوم زبان پهلوی، از میان رفته است، ولی ترجمهٔ عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «کلیله‌ودمنه» و «هزار و یک شب» در دست است که آنها هم دچار تغییرات فراوان شده‌اند؛ باید گفت آثار ادبی پهلوی به سبب اهمّیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت در نیامده بود.
منظومهٔ «درخت آسوریک» و «یادگار زریران»، هر دو اصل پارتی دارند.

اگرچه قطعات بازماندهٔ منظومهٔ «یادگار زریران» به زبان پهلوی است؛ اما این اثر اصل پارتی دارد.

نام اثر	اصل	زبان	توضیحات
یادگار زریران	پارتی	پهلوی	رساله‌ای کوچک که در زمرهٔ آثار غیردینی به شمار آورده می‌شود؛ با این حال رنگ دینی دارد.
درخت آسوریک	پارتی	پهلوی	بازماندهٔ اشعار تعلیمی و اخلاقی که در میان اندرزنامه‌های منثور قرار دارند.
کلیله و دمنه		پهلوی	ترجمهٔ عربی و فارسی از آنها در دست است که دچار تغییرات فراوان شده‌اند.
هزار و یک شب		پهلوی	

گروه آموزشی ماز

۲۲- در کدام گزینه به‌ترتیب، به موارد زیر اشاره شده است؟

الف: شاعرانی که موجب استحکام شعر غنایی شدند.

ب: شاعران دربار غزنوی

۱) الف) کسایی و ناصر خسرو ـ ب) عنصری، رودکی و فرخی
۲) الف) شهید بلخی و منوچهری ـ ب) فرخی، کسایی و ناصر خسرو
۳) الف) رودکی و شهید بلخی ـ ب) عنصری، فرخی و منوچهری
۴) الف) فرّخی و رودکی ـ ب) کسایی، منوچهری و رودکی

پاسخ: گزینهٔ ۳ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف: شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوّت و استحکام یافت.

ب: غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر به ترویج زبان پارسی پرداختند و دست‌کم تا پایان سلطنت مسعود، دربار آنان به وجود شاعرانی بزرگ که در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند، مانند عنصری، فرخی و منوچهری آراسته بود.

شاعران سامانی، غزنوی و سلجوقی:

شاعران	توضیحات
عنصری	شاعران تربیت‌یافته در اواخر سامانی که در دربار غزنویان نیز حضور داشتند.
فرخی	
منوچهری	
فردوسی	حماسهٔ ملی ایران و شعر حماسی را به اوج رساند.
رودکی	بنیانگذار شعر فارسی = «پدر شعر فارسی»
	قوت و استحکام به شعر غنایی بخشیدند.
شهید بلخی	
کسایی مروزی	اولین سرایندهٔ قصیده‌های تمام و کمال تعلیمی
ناصر خسرو	ادامه دهندهٔ شیوهٔ کسایی مروزی در شعر تعلیمی

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۲۳- **هریک از توضیحاتِ «امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدّمهٔ آن باقی مانده است»، «حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عدّه‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد» و «به دستور منصور بن نوح سامانی به فارسی برگردانده شد»، به‌ترتیب، مربوط به کدام اثر است؟**

۱) شاهنامهٔ ابومنصوری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری ـ تاریخ بلعمی
۲) تاریخ طبری ـ ترجمهٔ تاریخ طبری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری
۳) تاریخ الرسل و الملوک ـ شاهنامهٔ ابومنصوری ـ ترجمهٔ تفسیر طبری
۴) شاهنامهٔ ابومنصوری ـ شاهنامهٔ ابومنصوری ـ تاریخ بلعمی

پاسخ: گزینهٔ ۴ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

شاهنامهٔ ابومنصوری: این کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عدّه‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد. موضوع این کتاب، تاریخ گذشتهٔ ایران است؛ امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدّمهٔ آن باقی مانده است.
ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی، مأموریت یافت که تاریخ مفصّلی را که محمّدبن جریر طبری آن را تحت عنوان «تاریخ الرُّسل و الملوک» به زبان عربی نوشته بود، به فارسی برگرداند.

نام آثار	توضیحات
شاهنامهٔ ابومنصوری	سال تالیف: ۳۴۶ قمری مولف: عده‌ای از دانشوران خراسان موضوع: تاریخ گذشتهٔ ایران *امروزه فقط چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است.
ترجمهٔ تفسیر طبری	مؤلف به عربی: محمد بن جریر طبری مترجم به فارسی: جمعی از دانشمندان آن زمان
تاریخ بلعمی	اصل: کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» نوشتهٔ محمد بن جریر طبری به زبان عربی مترجم به فارسی: ابوعلی بلعمی به دستور: منصور بن نوح سامانی شیوهٔ ترجمه: همزمان با ترجمه، اطلاعات دیگری راجع به تاریخ ایران بر آن افزود و با حذف مطالبی، آن را به صورت تالیفی مستقل درآورد

۲۴- **از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه نادرست است؟**

۱) آثار برجای‌ماندهٔ زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده‌اند.
۲) از ویژگی‌های شعر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری می‌توان به آوردن تشبیهات گوناگون و به‌کارگیری انواع توصیف اشاره کرد.
۳) کسی که قصیدهٔ تمام و کمال با موضوع موعظه و نصیحت سرود، ناصر خسرو بود و سپس کسایی مروزی شیوهٔ او را ادامه داد.
۴) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد و بسیاری از دانشمندانی که در این شهر می‌زیستند آثار ارزنده‌ای به پارسی و عربی در قلمرو فرهنگ اسلامی پدید آوردند.

پاسخ: گزینهٔ ۳ (تاریخ ادبیات و سبک شناسی ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

کسی که قصیدهٔ تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت سرود، کسایی مروزی بود و سپس ناصر خسرو شیوهٔ او را ادامه داد.

زبان‌های ایرانی:

زبان	دورهٔ رواج	منطقهٔ رواج	آثار برجای‌مانده	خط	وجه نام‌گذاری
فارسی باستان	دورهٔ هخامنشی	-	فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی	میخی	-
فارسی میانه شاخهٔ پارتی	دورهٔ اشکانی و تألیف آثاری به این زبان تا اوایل دورهٔ ساسانی	شمال و شمال شرقی ایران	-	-	-
فارسی میانه شاخهٔ پهلوی	دورهٔ ساسانی	ناحیهٔ پارس	یادگار زریران (رنگ و بوی دینی و دارای اصل پارتی) درخت آسوریک (دارای اصل پارتی)	-	مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو
فارسی دری	پس از ورود اسلام	نخست مشرق و شمال شرقی ایران	ترجمهٔ فارسی کلیله و دمنه و هزار و یک شب	عربی	زبان درباری ساسانیان و زبان محاوره و مکاتبهٔ مقامات دولتی

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۲۵- کدام مورد دربارهٔ شعر زیر «غلط» است؟

«کوی و جوی از تو کوثر و فردوس — دل و جامه ز تو سیاه و سپید
رخ تـــو هســـت مـــایهٔ تو اگـر — مـایهٔ گازران بود خورشیـــد»

۱) حذف فعل به قرینهٔ معنوی دیده می‌شود.
۲) در قلمرو ادبی بیت، آرایهٔ «تشبیه» به چشم می‌خورد.
۳) در قلمرو فکری بیت، «مدح و ستایش ممدوح» دیده می‌شود.
۴) در مصراع اول، «کوی» با «فردوس» و «جوی» با «کوثر» ارتباط مفهومی پیدا می‌کند و در مصراع دوم، «دل» با «سیاه» و «جامه» با «سپید».

پاسخ: گزینهٔ ۳ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

بیت عاشقانه است و در قلمرو فکری آن توصیف زیبایی‌های معشوق دیده می‌شود، نه ممدوح.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «است» از پایان مصراع‌های بیت اول حذف شده است.
۲) کوی به فردوس و جوی به کوثر تشبیه شده‌اند.
۴) رابطهٔ کوی و جوی با کوثر و فردوس تشبیه و مشابهت است و رابطهٔ دل و جامه با سیاه و سپید لف‌ونشر.

گروه آموزشی ماز

۲۶- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر است؟

«پس چون وی را شهوتی بجنبد، که آن زشت است، و خواهد که حشمت و سطوت براند که اندر آن ریختن خون‌ها و استیصال خاندان‌ها باشد، ایشان محاسن و مقابح آن را بازنمایند تا او آن را به خرد و عقل خود استنباط کند و آن خشم و سطوت سکون یابد و مردمان را، خواهی پادشاه و خواهی جز پادشاه، هر کسی را نفسی؛ و آن را روح گویند، سخت بزرگ و پرمایه. و تنی که آن را جسم، سخت خرد و فرومایه.»

۱) لغات کم‌کاربرد فارسی
۲) تکرار فعل
۳) دو حرف اضافه برای یک متمم
۴) حذف افعال به قرینه

پاسخ: گزینهٔ ۴ (تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در این نثر (که از تاریخ بیهقی برگزیده شده است)، حذف افعال به قرینه دیده می‌شود؛ «هر کسی را نفسی [است]... و تنی [است] که آن را جسم [گویند]...». ضمناً لغات عربی فراوان (حشمت - سطوت - استیصال - محاسن - مقابح - عقل - استنباط و...) و اطناب نیز در متن دیده می‌شوند. اما لغات کم‌کاربرد فارسی در متن دیده نمی‌شود. ضمناً کاربردهای کهنی مثل دو حرف اضافه برای یک فعل و تکرار فعل هم در متن وجود ندارند.

گروه آموزشی ماز

۲۷- در کدام گزینه واج‌آراییِ متفاوتی دیده می‌شود؟

۱) طلوعِ برکهٔ خورشیـــدِ تابناکِ دل است — ستـــاره‌ای کـــــه ز آفاق دیده می‌آید
۲) کـــرامـت کن درونـــی دردپـــرورد — دلـــی در وی درون درد و بـــرون درد
۳) چنـــین پـــاسخ آوردش اسفندیـــار — که چنـــدین چـــه گویی چنین نابه‌کار
۴) به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ — منـم که شهرهٔ شـــهرم به عشـق‌ورزیدن

پاسخ: گزینهٔ ۱ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در این گزینه تکرار واج مصوت «ـِ» به صورت پی‌درپی دیده می‌شود که به آن «تتابع اضافات» گفته می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تکرار صامت «د» و «ر»
۳) تکرار صامت « ن» و «چ»
۴) تکرار صامت « ش» و «ر»

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۲۸- در همهٔ گزینه‌ها آرایه‌های «واج‌آرایی و واژه‌آرایی»، هر دو، دیده می‌شود، به‌جز:

۱) موسم گل نبود توبهٔ عشاق درست / توبه یعنی چه؟ بیا باده بیار ای ساقی
۲) بادهٔ گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک / نقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام
۳) نیست برق خرمن گل پنجهٔ گستاخ ما / ما به جای گل ز گلشن چشم حیران می‌بریم
۴) غلام حلقهٔ سیمین گوشوار توام / که پادشاه غلامان حلقه‌درگوشی

پاسخ: گزینهٔ ۲ (آرایه‌های ادبی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

گزینهٔ «۲» صحیح است. واژه‌ای تکرار نشده است؛ «نقل» جناس حرکتی دارد. «نُقل» (= مزهٔ شراب) از «لعل نگار» است (که باید شیرین باشد) و «نَقل» شراب از یاقوت خام است. واج «ـِ» نیز تکرار شده‌است؛ بادهٔ گلرنگِ تلخِ تیزِ خوشخوارِ سبک.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «توبه» تکرار شده است. مصوت «آ» تکرار شده‌است (۵ بار).
۳) «گل» تکرار شده است . «واج‌آرایی» مصوت کوتاهِ « ـِ» (۶ بار)
۴) «غلام» تکرار شده است و «حلقه». واج «ـِ» نیز تکرار شده است؛ غلامِ حلقهٔ سیمینِ گوشوارِ توام.

واژه‌آرایی:
یک راه دیگر افزایش موسیقی کلام تکرار آگاهانهٔ یک واژه در بیت است. در تکرار با مرزهای خود واژه کار داریم؛ بنابراین «اتصالات» یعنی علائم جمع، ی نکره، ضمایر متصل تاثیری در تکرار ندارد.

در تکرار، جنبهٔ آوایی تکرار صرف‌های مختلف فعل اهمیت بیشتری تا نوشتار آن‌ها دارد. بیان «گفتم، گفتی و گفتند» در یک بیت تکرار می‌آفریند.

گروه آموزشی ماز

۲۹- در کدام گزینه واژگان سجع به‌درستی مشخص نشده‌اند؟

۱) تا چند در بوستان نظاره کنید، یکره به گورستان گذاره کنید.
۲) علم بر سر تاج است و جهل بر گردن غل.
۳) بساتین وی به نخیل و اعناب آراسته است و چمن‌های وی از گل صدبرگ و لالهٔ سیراب پیراسته.
۴) شباهنگ به غروب آهنگ کرد و مشاطهٔ دهر جبین صباح را رنگ کرد.

پاسخ: گزینهٔ ۲ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در این عبارت، «جهل» و «غل» به یک جمله تعلق دارند و نمی‌توانند قرینه‌های سجع باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژه‌های سجع: «نظاره و گذاره» ← سجع متوازی
۳) واژه‌های سجع: «آراسته و پیراسته» ← سجع متوازی
۴) واژه‌های سجع: «آهنگ و رنگ» ← سجع مطرف

ردیف سجع
گاهی دو جملهٔ پی‌درپی، با یک واژهٔ مشترک پایان می‌یابند که آن واژه را می‌توان همانندِ ردیف سجع دانست. در بررسی سجع، واژهٔ پیش از ردیف را بررسی می‌کنیم. ردیف سجع گاهی به قرینهٔ لفظی (یعنی به خاطر اینکه در جملهٔ اوّل بیان شده است)، در جملهٔ دوم، حذف می‌شود. در موارد نادر، این واژهٔ مکرّر به قرینهٔ معنوی حذف شده است.

گروه آموزشی ماز

۳۰- «واژه‌آرایی» در همهٔ گزینه‌ها مشهود است، به‌جز:

۱) ور وزیر از خدا بترسیدی / همچنان کز ملک ملک بودی
۲) هزار غم ز تو دارم به دل، بیا ای گل / که گل شکفته و بانگ هزار می‌آید
۳) گر بی تو در بهشت برندم، زنم ز آه / آتش در آن بهشت که گردد جهنمی
۴) با ما به شکرخنده درآ زان‌که یقینم / کز پستهٔ تنگ تو یقینم به گمانم است

@azmoonmaze

پاسخ: گزینهٔ ۱ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در این گزینه، «ملک» دارای جناس ناقص حرکتی است. به حرکت‌گذاری دقت کنید: «ور وزیر از خدا بترسیدی / همچنان کز مَلِک (= پادشاه) [بترسیدی = می‌ترسید]، مَلَک (= فرشته) بودی (= فرشته می‌بود)».

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «گل» تکرار شده است.
۳) «بهشت» تکرار شده است.
۴) «یقین» تکرار شده است.

گروه آموزشی ماز

۳۱- کدام بیت به «سجع، واج‌آرایی و واژه‌آرایی» آراسته شده است؟

۱) جـان و تنم بخست او، شیشهٔ مـن شکست او / گردن من بِبَست او، تا به چه کار مـی‌کشد
۲) ای بس عـروس جان را روبنـد تن ربـایـم / وز عشـق سرکشان را از خان و مان بـرآرم
۳) چـو چرخ مرکـز جاه تو را شتـاب و سکون / چـو طبـع آتش رای تـو را سنـا و ضیا
۴) چون غم عشق ز اندرون یک نفسی رود برون / خانه چو گور می‌شود، خانگیان همه حزین

پاسخ: گزینهٔ ۱ (آرایه‌های ادبی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

سجع: قافیه‌های میانی که در پایان نیم‌مصراع‌های اول، دوم و سوم آمده‌اند آرایهٔ سجع را خلق کرده‌اند (بخست، شکست، ببست).
واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «س و ش»
واژه‌آرایی: تکرار واژهٔ «او» و «من»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) سجع: «جان و سرکشان» (قافیهٔ میانی در نیم‌مصراع اول و نیم‌مصراع سوم) واج‌آرایی: تکرار «ر» و «ن»
واژه‌آرایی: ندارد (دقت کنید که تکرار حرفی مثل «را» را معمولاً آرایهٔ تکرار به شمار نمی‌آورند).
۳) سجع: ندارد واج‌آرایی: تکرار مصوت «ا» و صامت «ر» واژه‌آرایی: ندارد
۴) سجع: «اندرون و برون» (قافیهٔ میانی در نیم‌مصراع اول و نیم‌مصراع دوم) واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ن» و «ر» واژه‌آرایی: ندارد

سجع در نظم:
آرایهٔ سجع در نظم هم به کار می‌رود؛ کاربرد «قافیهٔ میانی» و «قافیهٔ درونی» در بیت سجع ایجاد می‌کند. برای وجود سجع در نظم، به دو پاره یا اصطلاحاً «قرینه» نیاز داریم که در پایان هر کدام، یک واژه دارای سجع متوازی یا مطرف باشند. به نمونهٔ اشاره‌شده در کتاب دوباره دقت کنید:
در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود
«چنان که می‌بینید شاعر بیت را به چهار قسمت، تقسیم کرده‌است» ← این کار موجب می‌شود که «قرینه» به وجود بیاید که شرط مهم سجع است.
«و در پایان سه قسمت از آن واژه‌هایی را آورده‌است که با هم سجع متوازی یا مطرف دارند.»
سجع در نظم می‌تواند دوتایی، سه‌تایی یا حتی چهارتایی باشد:
ده‌روزه مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به‌جای یاران، فرصت شمار یارا
من مانده‌ام مهجور از او، دیوانه و رنجور از او / گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود
(هر مصراع به دو نیمه تقسیم شده‌است و در پایان نیمهٔ اول و دوم و سوم واژه‌ای مسجع آمده‌است. نیمهٔ چهارم همان قافیه و ردیف است. «از او» تکرار شده‌است و می‌توان آن را «ردیف سجع» دانست که آن را نباید در نظر گرفت).

گروه آموزشی ماز

۳۲- با توجه به سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر، کدام گزینه «کاملاً» درست است؟

۱) اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است. شاعر برای انتقال عاطفهٔ خود به دیگران از آهنگ کمک می‌گیرد و واژه‌هایی را برمی‌گزیند که با قرارگرفتن در کنار هم، آهنگی خاص را پدید آورند.
۲) پس از زبان، مهم‌ترین و مؤثرترین عامل وزن است. وزن در شعر جنبهٔ تزیینی ندارد، بلکه جزئی از طبیعت شعر است.
۳) وزن امری انتزاعی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد وجود ندارد.
۴) وزن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. وسیلهٔ ادراک وزن حواس ماست.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینهٔ ۴ (عروض و قافیه ـ متوسط)

بررسی موارد:

۱) اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است. شاعر برای انتقال عاطفهٔ خود به دیگران از **زبان** کمک می‌گیرد و واژه‌هایی را برمی‌گزیند که با قرارگرفتن در کنار هم، آهنگی خاص را پدید آورند.

۲) پس از **عاطفه**، مهم‌ترین و مؤثرترین عامل وزن است. وزن در شعر جنبهٔ تزیینی ندارد، بلکه جزئی از طبیعت شعر است.

۳) وزن امری **حسّی** است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد وجود ندارد.

گروه آموزشی ماز

۳۳- در کدام‌یک از اشعار زیر می‌توان شور و نشاط درونی شاعر را از وزن و آهنگِ شعر احساس کرد؟

۱) به کمنـدِ سـر زلفت نه من افتـادم و بس / که به هـر حلقهٔ موییت گرفتاری هست
۲) فَربه و پُربادِ توام، مست و خوش و شادِ توام / بنـدهٔ آزاد تـوام، بنـدهٔ شیطـان نشوم
۳) دل کبـود است چـو نیل فلک ار بتوانید / بام خمـخـانهٔ نیـلی به تَبـر بگشایید
۴) ساختـم آیینـهٔ دل، یافتـم آبِ حیـات / گرچه باور نایدت هم خِضر و هم اسکندرم

پاسخ: گزینهٔ ۲ (عروض و قافیه ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

وزن و آهنگ بیت گزینهٔ ۲ شاد و نشاط‌آور است و با محتوای شعر هماهنگی و هم‌سویی کامل دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) وزن و آهنگ شعر سنگین و خشک است و محتوا غم‌انگیز.
۳) وزن و آهنگ شعر سنگین و خشک است و محتوا بسیار غم‌انگیز.
۴) وزن و آهنگ شعر سنگین است، اما محتوا همراه با شادی و امید است.

گروه آموزشی ماز

۳۴- علامت هجایی کدام بیت متفاوت است؟

۱) ترسم که صـرفه‌ای نبرد روز بازخواست / نان حلال شیـخ ز آب حـرام مـا
۲) هـر نالـه و فریـاد که کـردم نشنیدی / پیداست نگارا که بلند است جنابت
۳) مستم کن آن‌چنـان‌که ندانم ز بیخـودی / در عرصه خیال که آمد کدام رفـت
۴) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند / یکجـا فدای قامت رعنا کنـم تـو را

پاسخ: گزینه ۲ (عروض و قافیه ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

هر	نا	لِ	وُ	فر	یا د		کِ	کر	دم	نَـ	شِـ	نیـ	دی	
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	
پی	داست		نِ	گا	را	کِ	بُ	لَن	دَست		چِ	نا	بت	
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (= مستفعل مستفعل مستفعل مستف)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱)

تر	سم	کِ	صر	فِ	ای	نَـ	بَـ	رَد	رو	زِ	با	ز	خاست
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

۳)

مَسـ	تم	کُـ	نان	چُـ	نان	کِ	نَـ	دا	نم	زِ	بیـ	خُـ	دی
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

۴)

طو	بی	وُ	سِد	رِ	گَر	بِ	قِـ	یا	مت	بِ	من	دِ	هند
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

چه در کنکور چه در امتحان نهایی باید هر دو مصراع یک بیت را در نظر بگیریم.

گروه آموزشی ماز

۳۵- لحن و آهنگ شاعر ابیات زیر، از کدام بیت همزمان قابل دریافت است؟

«ما همه چشمیم و تو نور ای صنم — چشم بد از روی تو دور ای صنم
روی مپوشان که بهشتی بود — هر که ببیند چو تو حور ای صنم
حور خطا گفتم اگر خواندمت — ترک ادب رفت و قصور ای صنم
تا به کرم خرده نگیری که من — غایبم از ذوق حضور ای صنم
«سعدی» از این چشمهٔ حیوان که خورد — سیر نگردد به مرور ای صنم»

۱) صورتت خرگاه دان معنیت ترک — معنی‌ات ملاح دان صورت چو فلک
۲) قصد شنیدم که در اقصای مرو — بود ملک‌زاده‌جوانی چو سرو
۳) جرعهٔ آن بادهٔ بی‌زینهار — بر سر و بر دیده دویدن گرفت
۴) خوش‌دلم از یار همچنان که تو دیدی — جان پرانوار همچنان‌که تو دیدی

پاسخ: گزینهٔ ۳ (عروض و قافیه ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

بیت گزینهٔ «۳»، مانند شعر صورت سؤال، دارای لحن شادی و نشاط است. سعدی در ابیات صورت سؤال سخن خود را با وزن و آهنگی درآمیخته است که مقطع‌بودن و تعداد زیاد هجاهای کوتاه در آن به‌راحتی حس شادی و نشاط شاعر را به خواننده منتقل می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مولانا لحن تعلیمی دارد و در پی بیان نکته‌ای حکیمانه است که آن را از طریق تمثیل و تشبیه بیان می‌کند.
۲) لحن داستانی و روایی دارد و شاعر با این بیت شروع به تعریف داستانی می‌کند.
۴) هم محتوای شادی دارد، اما آهنگ بیت کمی کشیده و سنگین است و از مصوت بلند «آ» زیاد استفاده کرده است.

گروه آموزشی ماز

۳۶- حرف «ی» در چند واژه از واژه‌های زیر «صامت» است؟

«یاور، میانکاله، میدان‌گاه، سیاست، تخته‌سیاه، سیلاب، شیپور، ریاضیات، دی‌ماه، روزی»

۱) شش ۲) هفت ۳) هشت ۴) نه

پاسخ: گزینهٔ ۴ (عروض و قافیه ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

غیر از کلمهٔ «روزی» درسایر کلمات، حرف «ی» صامت است؛ زیرا جایگاه واج «ی» در این واژگان در مرتبهٔ دوم هجا نیست.

۱- ی/ا + و/ـَ/ ر
۲- م/ـِ + ی/ا/ ن + ک/ا/ + ل/ـِ
۳- م /ـِ/ ی + د/ا/ ن + گ /ا/ ه
۴- س/ـِ + ی/ا + س/ـَ/ ت
۵- ت /ـَ/ خ + ت /ـِ + س/ـِ + ی/ا/ ه
۶- س/ـِ/ ی + ل/ا/ب
۷- ش/ـِ/ ی + پ/و/ ر
۸- ر/ـِ + ی/ا/ + ض /ـِ/ + ی /ا/ ت
۹- د /ـِ/ ی + م /ا/ ه

نکته: «و» و «ی» هرگاه دومین واج هجا باشند مصوت هستند در غیر این صورت صامت محسوب می‌گردند.

گروه آموزشی ماز

۳۷- مفهوم کدام گزینه به عبارت «صیاد بی‌روزی ماهی در دجله نگیرد. و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد.» نزدیک نیست؟

۱) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید — قضا همی‌بردش تا به سوی دانه و دام
۲) موفق است به فکرت کز آسمان یزدان — چنان براند تقدیر کاو کند تدبیر
۳) در دایرهٔ قسمت ما نقطهٔ تسلیمیم — لطف آن‌چه تو اندیشی، حکم آن‌چه تو فرمایی
۴) دلا منال ز بیداد و جور یار که یار — تو را نصیب همین کرده است و این داد است

پاسخ: گزینهٔ ۲ (قرابت معنایی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

مفهوم عبارت «جبر قضا و قدر» است؛ به کسی چیزی که مقرر نباشد نمی‌رسد و همه چیز از پیش تعیین و مقرر شده است.
تشریح بیت ۲: این بیت در مدح پادشاه و امیر است که شاعر معتقد است تقدیر در گرو تدبیر امیر است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

آن قدر در فکر و اندیشه موفق است که خداوند از آسمان تقدیر را با تدبیر او هماهنگ می‌کند!

گروه آموزشی ماز

۳۸- در همهٔ گزینه‌ها مفهوم نوشته‌شده روبه‌روی بیت «کاملاً» درست است، به‌جز:

۱) فـــراق روی چـــو تو یوسفی کســـی دانـــد / که روشنـــش شـود آب دو دیـدهٔ یعقـــوب (دشواری فراق)
۲) سعـــدی از این چشـــمهٔ حیـــوان که خـورد / سیـــر نگـــردد به‌مـرور ای صنم (شوق عاشق کم نمی‌شود)
۳) عمـــر ما را مهلت امروز و فـــردای تو نیســـت / من که یک امروز مهمان توام، فردا چرا؟ (غنیمت‌شمردن دم)
۴) چون نخواهی کت ز دیگرکس جگر خسته شـود / دیگران را خیره‌خیره دل چرا باید خلید (دوری از آزار مردم)

پاسخ: گزینهٔ ۱ (قرابت معنایی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

مفهوم گزینهٔ ۱ این است که حال عاشق را تنها عاشق درمی‌یابد و «درنیابد حال پخته هیچ خام». شاعر می‌گوید فراق یوسف (معشوق) را کسی می‌داند که خود مانند یعقوب در فراق یوسفی گریه کرده باشد.

گروه آموزشی ماز

۳۹- کدام بیت با عبارت زیر قرابت معنایی دارد؟

«الهی اگر بهشت، چون چشم و چراغ است، بی‌دیدار تو، درد و داغ است».

۱) کجا الوان نعمت زین بساط آسان شود پیدا / که آدم از بهشـــت آید برون تا نان شـــود پیدا
۲) ای فضول وهـم عقبی آدم از جنّت چه دید / عبرت است آنجا که صاحب‌خانه مهمان می‌شود
۳) بی‌حضور وصل جانان چیست فردوس برین / بی‌شـــراب لطـــف ساقی کیســـت آب کوثـرش
۴) پا زدم از فهـم هســـتی بر بهشـــت عافیت / سیـــر خویش افگنـد بیرونـــم ز باغ خویشـــتن

پاسخ: گزینهٔ ۳ (قرابت معنایی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

مفهوم مشترک عبارت و بیت گزینهٔ ۳: برتری یار بر همه چیز و ترجیح وصال یار حتی بر نعمات بهشتی و اخروی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ دشواری به دست آوردن نعمت
۲ توهم بودن بهره‌وری از بهشت
۴ ترک خود

گروه آموزشی ماز

۴۰- از کدام بیت مفهوم «مقابل» بیت زیر قابل دریافت است؟

«من مانده‌ام مهجور از او بیچاره و رنجور از او / گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود»

۱) گـــر بخـــواهند بریدن ســـر ما، چـــون زلفـــت / مـــا دگر یک ســـر مـــو از تـــو نخواهیـم برید
۲) مهـــر تو نخـــواهیم و ز کیـــن تو نکـــاهیـــم / ز آتش نه زیـــان اســـت و نه ســـود آب روان را
۳) ز سوز سینه، هر دم، چند پوشم داغ هجران را / دگر طاقـــت ندارم، چاک خواهـــم زد گریبان را
۴) ز چشم دوری و دل روز و شب ملازم توســـت / امیـد هســـت که محـــروم هم نمـــانـــد چشم

پاسخ: گزینهٔ ۲ (قرابت معنایی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

مفهوم بیت صورت سؤال: طلب و خواستن یار و دشواری دوری از یار (= سوخت)

مفهوم بیت گزینهٔ ۲: نخواستن یار و دشمنی با او (= واسوخت)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ وفاداری به یار
۳ دشواری هجران
۴ طلب یار

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۴۱- به‌ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

- کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد.
- انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند.
- تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد.
- فعالیت انسان همیشه، با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود و همواره به آن می‌رسد.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ ص ۲) ص ـ ص ـ غ ـ ص ۳) غ ـ ص ـ ص ـ غ ۴) ص ـ ص ـ غ ـ غ

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ آسان)

بررسی موارد:

- کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.
- فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود؛ اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.

ویژگی‌های کنش:

- آگاهانه بودن:
  - کنش انسان وابسته به آگاهی آدمی است.
  - بدون آگاهی کنش انجام نمی‌شود.
  - سخن گفتن یک کنش است.
- ارادی بودن: برای انجام کنش علاوه‌بر آگاهی، خواست و ارادهٔ انسان ضروری است. فعالیت‌های غیرارادی مانند: ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، کنش محسوب نمی‌شوند.
- هدف‌دار بودن: پرسش «چرا چنین کاری کردی» را می‌توان از هر کنشگری پرسید، زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.
- معنادار بودن:
  - کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است.
  - انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند.

حتماً به بخش‌های بخوانیم و بدانیم توجه داشته باشید و آن را با دقت بخوانید؛ زیرا که اهمیت به سزایی برای طراحان کنکور دارد.

گروه آموزشی ماز

۴۲- به‌ترتیب هر یک از مصادیق زیر، با کدام قسمت جدول مرتبط می‌باشد؟

- پاداش الهی
- جلوگیری از دعوا
- تشویق والدین
- حفظ آرامش شخصی
- به مسجد رفتن

کنش	پیامدهای ارادی		پیامدهای غیرارادی
	وابسته به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	
نماز خواندن	الف	ب	ج
کنترل خشم	د	هـ	ـــــــ

۱) ب ـ ج ـ الف ـ د ـ هـ ۲) ج ـ ب ـ الف ـ د ـ هـ
۳) ب ـ ج ـ الف ـ هـ ـ د ۴) ج ـ هـ ـ ب ـ د ـ الف

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

کنش	پیامدهای ارادی		پیامدهای غیرارادی
	وابسته به ارادهٔ کنشگر	وابسته به ارادهٔ دیگری	
نماز خواندن	به مسجد رفتن	تشویق والدین	پاداش الهی
کنترل خشم	حفظ آرامش شخصی	جلوگیری از دعوا	ـــــ

www.biomaze.ir

پیامدهای ارادی و غیرارادی:
پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است یعنی حتماً انجام می‌شود ولی پیامدهایی که به ارادهٔ انسان‌ها وابسته است، احتمالی است یعنی ممکن است انجام شود یا نشود.
اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند، انجام نمی‌گیرد.

گروه آموزشی ماز

۴۳- **«تفکر و تخیل»، «رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران» و «رعایت حق تقدم و توجه کردن به سخنان طرف مقابل» به‌ترتیب مربوط به کدام گزینه است؟**

۱) کنش فردی ـ کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی‌اند. ـ در نظر گرفتن دیگران
۲) کنش درونی ـ کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی‌اند. ـ در نظر گرفتن دیگران
۳) کنش بیرونی ـ کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران نیست. ـ کنش اجتماعی
۴) کنش درونی ـ کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. ـ کنش اجتماعی

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال به سه قسمت تقسیم می‌شود:
قسمت اول: کنش‌ها انواعی دارند. برخی مانند تفکر و تخیل، کنش درونی‌اند و برخی مانند راه رفتن و نشستن، کنش بیرونی هستند. برخی از آن‌ها، فردی و برخی اجتماعی‌اند.
قسمت دوم: کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. وقتی راننده‌ای پشت چراغ قرمز می‌ایستد، مقرراتی را رعایت می‌کند که مورد قبول دیگران است، به همین دلیل کنش او اجتماعی است. حتی رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است.
قسمت سوم: هنگام گفت‌وگو به حرکات و سخنان طرف مقابل توجه می‌کنیم و هنگام سوار شدن به اتوبوس، حق تقدم را رعایت می‌کنیم. ویژگی مشترک این کنش‌ها اجتماعی بودن آن‌هاست.

گروه آموزشی ماز

۴۴- **«روش تحقق ارزش‌های اجتماعی»، «روش تحقق هنجارهای اجتماعی»، «عامل شکل‌گیری هنجارهای اجتماعی»، «عامل انتقال ارزش‌ها و هنجارها» و «عامل تداوم ارزش‌ها و هنجارها» به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟**

۱) کنش انسانی ـ پدیدهٔ اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ـ تربیت اجتماعی ـ طرفداری مردم یک جامعه از آن‌ها
۲) کنش اجتماعی ـ پدیدهٔ اجتماعی ـ شیوهٔ انجام کنش اجتماعی ـ جامعه‌پذیری ـ طرفداری مردم یک جامعه از آن‌ها
۳) کنش انسانی ـ کنش اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ـ تربیت اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
۴) کنش اجتماعی ـ کنش اجتماعی ـ شیوهٔ انجام کنش اجتماعی ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ـ عمل کردن افراد براساس آن‌ها

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۲ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.
هنجار اجتماعی شیوهٔ انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند. اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

گروه آموزشی ماز

۴۵- **«روش راه‌یابی انسان‌ها به جهان اجتماعی»، «تفاوت عضویت اعضا در جهان اجتماعی با بدن موجود زنده» و «آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد.» در کدام گزینه آورده است؟**

۱) با پذیرش و قبول عضویت در آن ـ عضویت اعضا در جهان اجتماعی، ارادی و اعتباری است. ـ آگاهی مشترک و عمومی است.
۲) با برخورداری از مزایا و تکالیف و نقش‌ها ـ عضویت اعضا در بدن موجود زنده، تکوینی است. ـ آگاهی فردی و خصوصی نیست.
۳) با پذیرش و قبول عضویت در آن ـ عضویت اعضا در جهان اجتماعی، اعتباری و تکوینی است. ـ آگاهی فردی و خصوصی است.
۴) با برخورداری از مزایا و تکالیف و نقش‌ها ـ عضویت اعضا در بدن موجود زنده، اعتباری و تکوینی است. ـ آگاهی مشترک و عمومی نیست.

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

صورت سوال به سه قسمت تقسیم می‌شود:

قسمت اول: اعضای جهان اجتماعی تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند.

قسمت دوم: عضویت اعضا در جهان اجتماعی، ارادی و اعتباری است و در بدن موجود زنده تکوینی می‌باشد.

قسمت سوم: آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست بلکه آگاهی مشترک و عمومی است.

- جهان اجتماعی و نظم آن
  - تکوینی ×
  - اعتباری ✓ ← زیرا با آگاهی و ارادهٔ انسان شکل می‌گیرد.
- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد.
  - آگاهی فردی و خصوصی ×
  - آگاهی مشترک و عمومی ✓

گروه آموزشی ماز

۴۶- **به‌ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام موضوع ارتباط دارند؟**

- **وضع کردن قواعد خاص برای مقابلهٔ انسان با خشکسالی**
- **تأثیرگذاری شناخت فلزات بر زندگی انسان**
- **احترام به قانون**
- **تبدیل شدن جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر**

۱) راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ کنش اجتماعی ـ عدم انتقال فرهنگ یک نسل به نسل بعد

۲) راه یافتن جهان اجتماعی به جهان طبیعی ـ راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ حاصل کنش اجتماعی ـ عدم انتقال فرهنگ یک نسل به نسل بعد

۳) راه یافتن جهان اجتماعی به جهان طبیعی ـ راه یافتن جهان ماوراء طبیعی به جهان اجتماعی ـ کنش اجتماعی ـ عدم توانایی یک نسل در حفظ کردن فرهنگ خود

۴) راه یافتن جهان طبیعی به جهان اجتماعی ـ راه یافتن جهان ماوراء طبیعی به جهان اجتماعی ـ حاصل کنش اجتماعی ـ عدم توانایی یک نسل در حفظ کردن فرهنگ خود

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۳ ـ متوسط)

بررسی موارد:

- زلزله و خشکسالی (پدیده‌های طبیعی) به‌واسطهٔ ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
- شناخت فلزات به‌واسطهٔ ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
- احترام به قانون، یک کنش اجتماعی است
- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

ورود جهان طبیعی به جهان اجتماعی:

زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند.

انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به‌گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، انبارها و سیلوهایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راه‌هایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند و کشاورزی متناسب با همان آب و هوا را بر می‌گزینند.

جهان طبیعی ← جهان اجتماعی

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۴۷- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

- نظر متفکران مسلمان دربارهٔ «جهان تکوینی» چیست؟

- آن دسته از پدیده‌های مطلوب که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد جامعه به آن گرایش دارند، چه نام دارد؟

- بخش اجتماعی جهان انسانی چه نام دارد؟

۱) آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. ـ ارزش اجتماعی ـ جهان فرهنگی

۲) آن را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند. ـ هنجار اجتماعی ـ جهان فرهنگی

۳) طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند. ـ هنجار اجتماعی ـ جهان ذهنی

۴) آن را بخشی از طبیعت می‌دانند. ـ ارزش اجتماعی ـ جهان ذهنی

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۲، ۱۰۰۳ و ۱۱۰۱ ـ متوسط)

بررسی موارد:

- متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و آن را به دو جهان طبیعی و مافوق طبیعی تقسیم می‌کنند.
- ارزش اجتماعی آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.
- بخش اجتماعی جهان انسانی، را جهان فرهنگی می‌گویند.

نظر متفکران مسلمان دربارهٔ جهان تکوینی:

جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.

جهان طبیعت را بخشی از جهان تکوینی می‌دانند.

جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

گروه آموزشی ماز

۴۸- کدام گزینه هم دربارهٔ دیدگاه اول و هم دربارهٔ دیدگاه دوم در خصوص تعامل میان جهان های ذهنی، فرهنگی و تکوینی، درست است؟

۱) طرفداران دیدگاه اول خداناباور هستند اما طرفداران دیدگاه دوم به جهان فوق طبیعت باور دارند.

۲) هیچکدام از دو دیدگاه به جهان فوق طبیعت باور ندارند اما در اولی جهان تکوینی برتر از جهان انسانی و در دومی جهان انسانی برتر از جهان تکوینی است.

۳) در دیدگاه اول علوم انسانی همان علوم طبیعی است اما در دیدگاه دوم علوم اجتماعی مهم‌تر از علوم طبیعی است.

۴) در دیدگاه اول جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان فوق طبیعت می‌دانند اما در دیدگاه دوم جهان فرهنگی مهم‌تر از همهٔ جهان‌های دیگر است.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ دشوار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر دو دیدگاه جهان تکوینی را تنها به جهان طبیعت محدود می‌کنند.

۳) همهٔ علوم در حیطهٔ جهان فرهنگی می‌گنجند و برتری جهان فرهنگی بر جهان طبیعی ربطی به برتری علوم اجتماعی بر علوم طبیعی ندارد.

۴) دیدگاه اول اعتقادی به جهان فوق طبیعت ندارد، بنابراین برتری جهان طبیعت به جهان فوق طبیعت جمله‌ای نادرست است.

انواع دیدگاه‌ها در رابطه با تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی:

در مورد تعامل میان جهان‌ها سه دیدگاه وجود دارد که دو دیدگاه اول و دوم جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند اما در دیدگاه اول جهان طبیعت برتر از دو جهان دیگر یعنی جهان‌های ذهنی و فرهنگی است و در دیدگاه دوم جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعت است.

در دیدگاه اول ذهن افراد و فرهنگ هویتی مادی دارد و علوم طبیعی تنها علم مورد اطمینان است که در همهٔ زمینه‌ها (طبیعت، ذهن و فرهنگ) به‌کار می‌رود اما در دیدگاه دوم این جهان ذهنی و طبیعی است که جهان فرهنگی آن را مانند یک مادهٔ خام شکل می‌دهد و جهان ذهنی تابع فرهنگ است.

اما در دیدگاه سوم، جهان تکوینی می‌تواند صرفاً جهان طبیعی و یا شامل جهان طبیعی و فوق طبیعی باشد. به عبارت دیگر می‌توان دیدگاهی را تصور کرد که جهان تکوینی را تنها به جهان طبیعی محدود کند اما میان سه جهان تکوینی، جهان ذهنی و جهان فرهنگی قائل به تعامل باشد. دیدگاه قرآن به دیدگاه سوم نزدیک است با این توضیح که قرآن جهان تکوینی را شامل جهان طبیعی و جهان فوق طبیعی می‌داند و در واقع از تعامل چهار جهان با هم حرف می‌زند.

گروه آموزشی ماز

۴۹- در کدام گزینه سؤالات به ترتیب پرسش بنیادی، پرسش ثابت و پرسش متغیر است؟

۱) آیا جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی است؟ ـ نیازهای معنوی انسان را چگونه رفع کنیم؟ ـ چگونه با پیر شدن جمعیت مقابله کنیم؟

۲) نیازهای معنوی انسان را چگونه رفع کنیم؟ ـ معنای زندگی و مرگ چیست؟ ـ چگونه با بحران محیط زیست مقابله کنیم؟

۳) آیا انسان موجودی مختار است یا مجبور؟ ـ چگونه با پیر شدن جمعیت مقابله کنیم؟ ـ چگونه با بحران محیط زیست مقابله کنیم؟

۴) آیا جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی است؟ ـ آیا انسان موجودی مختار است یا مجبور؟ ـ نیازهای معنوی انسان را چگونه رفع کنیم؟

www.biomaze.ir

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۱ و ۱۱۰۲ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

سؤالات به‌ترتیب جزء سؤالات بنیادی، ثابت و متغیر هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) سؤال اول گزینهٔ ۲ پرسش ثابت است نه پرسش بنیادی

۳) سؤالات دوم و سوم گزینهٔ ۳ هر دو پرسش‌های متغیر هستند.

۴) دو سؤال اول گزینهٔ ۴ هر دو بنیادی هستند و سؤال آخر، از پرسش‌های ثابت بشر است.

سؤالات بنیادی را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

سؤالات هستی‌شناسانه: آیا هستی صرفاً به همین جهان مادی خلاصه می‌شود یا جهان ماوراء مادی نیز وجود دارد؟

سؤالات انسان‌شناسانه: آیا انسان مختار است یا مجبور؟ آیا فعال و تأثیرگذار است یا منفعل و تأثیر پذیر؟

سؤالات معرفت‌شناسانه: آیا تنها راه شناخت حس و تجربه است؟ منابع شناخت کدام است؟

سؤالات ثابت مبتنی بر نیازهای ثابت هستند. نیازهای معنوی و سؤال دربارهٔ مرگ و زندگی، سؤالات ثابت هستند اما پرسش‌های متغیر مبتنی بر نیازهای متغیر است؛ مثلاً پیر شدن جمعیت و بحران محیط زیست مسئله‌های جدیدی هستند که امکان دارد در سال‌های آینده از بین بروند.

گروه آموزشی ماز

۵۰- **در کدام گزینه، اتفاق مورد نظر متناسب با نوع استعمار آن‌ها به‌درستی توضیح داده شده است؟**

۱) در کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.

۲) در کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.

۳) در رسمی شدن زبان انگلیسی در هند در سال ۱۸۳۶ میلادی، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.

۴) در کودتای آمریکایی ـ انگلیسی نوژه، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۳ ـ دشوار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اتفاق گزینهٔ ۱ جزء استعمار نو است و در این نوع از استعمار، استعمارگران حضور آشکار ندارند.

۳) اتفاق گزینهٔ ۳ از انواع استعمار فرا نو است و در آن هم استعمارگران و هم مجریان پنهان هستند.

۴) مورد گزینهٔ ۴ نیز یکی از مصادیق استعمار نو است.

وضعیت استعمارگران و مجریان در انواع استعمار:

در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند اما در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. در استعمار فرانو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان هستند.

هجوم اروپائیان به آمریکا، نسل‌کشی در کشورهای هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا از نمونه‌های استعمار قدیم است. کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضا خان، کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی و کودتای آمریکایی ـ انگلیسی نوژه از نمونه‌های استعمار نو هستند. همچنین تغییر زبان دوم رسمی هند از فارسی به انگلیسی و تولید بازی رایانه‌ای که در آن حمله به ایران شبیه‌سازی شده است، از نمونه‌های استعمار فرانو است.

گروه آموزشی ماز

۵۱- **به‌ترتیب هریک از دیدگاه‌های زیر به کدام قسمت جدول مربوط است؟**

- دیدگاه سوم
- دیدگاه اول
- دیدگاه دوم

انواع دیدگاه دربارهٔ تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی	مشخصات و ویژگی‌ها
ب	جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است.
ج	جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.
الف	جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی در تعامل با یکدیگرند.

۱) ج ـ ب ـ الف ۲) الف ـ ب ـ ج ۳) ج ـ الف ـ ب ۴) الف ـ ج ـ ب

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۱ ـ دشوار)

بررسی موارد:

- جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی در تعامل با یکدیگرند: دیدگاه سوم (الف)

@azmoonmaze

- محدود شدن جهان تکوینی به جهان طبیعت: دیدگاه اول (ج)
- جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است: دیدگاه دوم (ب)

انواع دیدگاه‌ها در رابطه با تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی:

دیدگاه اول:
جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود.
جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها علوم طبیعی است.
بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن این تفاوت، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم اجتماعی و انسانی سلب می‌کند.

دیدگاه دوم:
جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.
جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست.
جهان تکوینی مادهٔ خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

دیدگاه سوم:
جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی در تعامل با یکدیگرند.
جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود نیست.

گروه آموزشی ماز

۵۲- به‌ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی ارتباط دارد؟

- **چاره‌اندیشی جوامع برای پاسخ‌گویی به مسئلهٔ پیر شدن جمعیت**
- **نداشتن معیار برای تشخیص صحیح یا غلط بودن اندیشه‌ها**
- **تصور خصوصیات خلقی افراد تحت‌تأثیر موقعیت اجرام آسمانی**
- **پیش‌گیری از تفرقه بین جوامع**

۱) سطح اول عقلانیت ـ حقیقت ـ فرهنگ جبرگرا و غیر مسئول ـ عدالت
۲) سطوح دوم عقلانیت ـ عدالت ـ فرهنگ جبرگرا و غیر مسئول ـ حقیقت
۳) سطح دوم عقلانیت ـ حقیقت ـ عدم وجود تعهد و مسئولیت ـ عدالت
۴) سطح اول عقلانیت ـ حقیقت ـ عدم وجود تعهد و مسئولیت ـ حقیقت

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

بررسی موارد:

- سطح دوم عقلانیت: انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی (پیر شدن جمعیت) مواجه می‌شود. فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد و بر اساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد.
- فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.
- برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند. قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینهٔ نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.
- ارزش جهان شمول عدالت می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند.

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی	توضیحات
حقیقت	ایجاد معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف توانایی دفاع از حقانیت ارزش‌های خود
معنویت	پاسخگویی به پرسش‌های بنیادین انسان
عدالت	۱ـ جلوگیری از قطبی شدن جهان ۲ـ جلوگیری از بهره‌کشی ظالمانهٔ برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر ۳ـ جلوگیری از پایمال شدن حقوق انسان‌ها ۴ـ پیشگیری از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر
آزادی	رهایی انسان از قید و بندهایی که مانع رسیدن او به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شود. جلوگیری از ظلم بر انسان
تعهد و مسئولیت	فراهم کردن زمینهٔ گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول
عقلانیت	سطح ۱: پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر (معنای زندگی و مرگ) سطح ۲: پاسخ به پرسش‌های متغیر بشر (بحران زیست‌محیطی، پیرشدن جمعیت و...)

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۵۳- ویژگی‌های «عدالت»، «حقیقت» و «معنویت» به‌ترتیب با کدام یک از مفاهیم زیر در ارتباط است؟

۱) بهره‌کشی ظالمانه انسان‌ها از انسان‌های دیگر ـ داشتن معیار و میزان برای سنجش عقاید ـ توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر
۲) پایمال شدن حقوق انسان‌ها ـ توجه به نیازهای ابدی انسان‌ها ـ پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ جهان
۳) رهایی انسان‌ها از قید و بندها ـ جهان شمول بودن ـ تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول
۴) جلوگیری از قطبی شدن جهان ـ دفاع از حقانیت ارزش‌های خود ـ پاسخ به پرسش‌های بنیادین دربارهٔ مرگ و زندگی

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۲ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

بررسی موارد ذکر شده در صورت سوال به شرح زیر است:

- عدالت ← جلوگیری از قطبی شدن جهان
- حقیقت ← دفاع از حقانیت ارزش‌های خود
- معنویت ← پاسخ به پرسش‌های بنیادین دربارهٔ مرگ و زندگی

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی:

عدالت:
جلوگیری از قطبی شدن جهان
جلوگیری از بهره‌کشی ظالمانهٔ برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر
جلوگیری از پایمال شدن حقوق انسان‌ها

حقیقت:
داشتن معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف
دفاع از حقانیت ارزش‌های خود

معنویت:
پاسخ به پرسش‌های بنیادین دربارهٔ مرگ و زندگی خود
توجه به نیازهای ابدی و معنوی انسان
جهان شمول بودن آن
تعهد و مسئولیت ← فراهم آوردن زمینهٔ گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول
آزادی ← رهایی انسان از قید و بندها
عقلانیت ← دارای دو سطح
۱ـ پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان
۲ـ توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر

۵۴- به‌ترتیب، ویژگی‌های زیر از مصادیق کدام یک از انواع استعمار است؟

- **استفاده از ابزارهای فرهنگی**
- **اتکا به قدرت اقتصادی خود**
- **استفاده از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات**

۱) استعمار نو ـ استعمار فرانو ـ استعمار نو
۲) استعمار فرانو ـ استعمار نو ـ استعمار فرانو
۳) استعمار نو ـ استعمار نو ـ استعمار فرانو
۴) استعمار فرانو ـ استعمار قدیم ـ استعمار نو

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۳ ـ متوسط)

بررسی موارد:

- استفاده از ابزارهای فرهنگی ← استعمار فرانو
- اتکا به قدرت اقتصادی خود ← استعمار نو
- استفاده از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات ← استعمار فرانو

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۵۵- **کدام گزینه در رابطه با انواع امپریالیسم نادرست است؟**

۱) امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

۲) امپریالیسم به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت سیاسی و نظامی است.

۳) در امپریالیسم اقتصادی، قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.

۴) در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، از بین می‌رود.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است. واژهٔ امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.

امپریالیسم به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.
۱ـ امپریالیسم سیاسی ← با اِشغال نظامی جوامع ضعیف
۲ـ امپریالیسم اقتصادی ← قدرت اقتصادی، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.
۳ـ امپریالیسم فرهنگی ← برتری فرهنگی جامعه مسلط بر جامعهٔ مغلوب

@azmoonmaze

۵۶- **پژوهشگری قصد دارد تحولات اشکال مناسک آیینی ماه محرم را در فرهنگ‌های مختلف مطالعه کند. مناسب‌ترین روش تحقیق برای این موضوع کدام است؟**

۱) مصاحبه ۲) مشاهده ۳) آزمون ۴) پرسش‌نامه

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

بهترین روش برای مطالعه مناسک آیینی "مشاهده" است. در این مطالعه، مشاهده در محیط طبیعی صورت خواهد گرفت.

روش‌های جمع آوری اطلاعات در روان‌شناسی:

اطلاعات در علم روان‌شناسی با کمک روش‌های مختلفی جمع‌آوری می‌شود که به اختصار به روش مشاهده اشاره می‌کنیم:

مشاهده	- در مراحل اولیه پژوهش انجام می‌شود. - به دلیل عدم امکان بررسی آزمایشگاهی از این روش استفاده می‌شود. - می‌تواند هم در محیط طبیعی و هم در محیط آزمایشگاهی (مشاهده رفتار به شکل کنترل شده) انجام گیرد. - باید همراه با ثبت دقیق مشاهدات و به دور از پیش‌داوری باشد. مثال: ۱ـ مشاهده دقیق رفتارحیوانات (شامپانزه‌ها) و مطالعهٔ رفتار نوع‌دوستانه آن‌ها در زیستگاه طبیعی. ۲ـ فیلم‌برداری از نوزادان و مطالعه جزئیات الگوهای حرکتی آنان پس از تولد.

گروه آموزشی ماز

۵۷- **محققی می‌خواهد "اثر قرص‌های خواب‌آور بر حافظه" را مورد مطالعه قرار دهد. برای این کار از تعدادی جوان ۲۰ تا ۳۰ ساله که هیچ‌گونه قرصی تاکنون مصرف نکرده‌اند استفاده می‌کند. در این موقعیت، کدام مورد صحیح است؟**

۱) متغیرها در این پژوهش شفاف نیستند و امکان اندازه‌گیری دقیق آن‌ها وجود ندارد.
۲) در این پژوهش مسائل اخلاقی به درستی رعایت نشده است.
۳) متغیرها در این پژوهش قابلیت تعریف عملیاتی را ندارند.
۴) متغیرها در این پژوهش قابلیت تکرارپذیری ندارند.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و پیچیدگی انسان، پژوهش‌های مرتبط با انسان همواره با محدودیت‌هایی مواجه است و محقق حق زیر پا گذاشتن مسائل اخلاقی را برای پیش بردن اهداف خود ندارد. در این سوال، قرص دادن به افرادی که خودشان هیچ قرصی تاکنون مصرف نکرده‌اند، یک کار غیراخلاقی محسوب می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۵۸- **کدام یک از عبارات زیر مربوط به ابتدایی‌ترین مرحله از یک پژوهش است؟**

۱) تحقیقات نشان داده است، هورمون‌هایی که سوخت و ساز را تنظیم می‌کنند، روی تعدیل وزن نیز تأثیر می‌گذارند.
۲) آیا کالری دریافتی پایین می‌تواند بر بالا رفتن وزن تأثیر بگذارد؟
۳) برای کاهش وزن باید میزان کالری دریافتی‌تان را کاهش دهید.
۴) اگر بدن به اندازهٔ کافی انرژی دریافت نکند؛ انرژی خود را از سوزاندن چربی‌ها به دست می‌آورد.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

پژوهش با طرح مسئله و سوال پژوهشی آغاز می‌شود و بنابراین گزینهٔ ۲ صحیح است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

مراحل روش علمی:

بیان علمی	توضیحات	مثال
مسئله	پژوهش با طرح مسئله آغاز می‌شود.	گذشت زمان بر حافظه چه تأثیری دارد؟
فرضیه	ـ فرضیه، پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله علمی است. ـ جمله خبری تا حدی خردمندانه و سنجیده‌ای است که در پاسخ به یک مسئله یا سوال مطرح می‌شود. ـ خردمندانه بودن فرضیه یعنی مبتنی بر دانش و تجربه است. (تجربه فرد و پیشینیان) ـ به دلیل خردمندانه بودن فرضیه، احتمال تأییدشدن آن، بیشتر از تأییدنشدن است. ـ فرضیه می‌تواند صحیح یا غلط باشد و باید حتماً مورد آزمون قرار گیرد.	گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود.
قانون یا اصل	فرضیه در صورت تأییدتجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شود.	در صورت تأیید فرضیهٔ "تأثیر گذشت زمان بر حافظه"، این فرضیه به عنوان یک اصل یا قانون پذیرفته می‌شود.
نظریه	مجموعه‌ای از اصول و قوانین علمی، نظریه را شکل می‌دهد.	"تضعیف حافظه"، علاوه بر "گذشت زمان" تابع اصول و قوانین دیگری هم هست که این اصول در کنار هم نظریه‌های فراموشی را شکل می‌دهد.

گروه آموزشی ماز

۵۹- محققی درباره موضوع "بررسی تأثیر سیگار بر مشکلات ریوی در افراد سیگاری" مطالعه می‌کند. کدام‌یک از عبارات زیر در مورد تعاریف او از متغیرهای تحقیق، تعریف عملیاتی است؟

۱) سیگار برگ‌های بریده و خرد کردهٔ توتون است که برای کشیدن و دود کردن در کاغذ نازک پیچیده می‌شود.
۲) فرد سیگاری به کسی گفته می‌شود که در هفته حداقل یک پاکت سیگار مصرف کند.
۳) مشکلات ریوی به سرفه‌های مداوم فرد گفته می‌شود.
۴) سیگار به برگ‌های بریده و خرد کردهٔ توتون گفته می‌شود که یک طرف آن را آتش می‌زنند و از طرف دیگرکه معمولاً فیلتر دارد دود را به درون ریه‌ها می‌کشند.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تعریف عملیاتی یعنی متغیر موردنظر به صورت شفاف و دقیق تعریف شود تا همهٔ افراد با مطالعهٔ آن، به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند و در این سوال فقط گزینهٔ ۲ این ویژگی را دارد.

گروه آموزشی ماز

۶۰- هدف نهایی در هر موضوع علمی چیست؟

۱) رسیدن به یک توصیف مشخص از موضوع موردنظر
۲) روشن کردن یک موقعیت نامعلوم
۳) جست‌وجوی هدف‌مند و نظام‌مند
۴) کادری کردن تعاریف و مفاهیم مورد بررسی

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تعریف روش علمی: فرایند جست‌وجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین است و این به این معناست که در انتها هدف هر محققی این است که یک موقعیت نامعلوم را روشن کند.

تعریف روش علمی:

تعریف: فرایند جست‌وجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین.
فرایند: در روش علمی همواره برای رسیدن به هدف، جریانی از مبدأ به مقصد را طی می‌کنیم که به آن «فرایند» می‌گویند.
جست‌وجو: در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد (اقدام بدون هدف بی‌نتیجه است).
باقاعده و نظام‌دار: در روش علمی قواعد مشخصی وجود دارد که باید به‌صورت منظم طی شود.
مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در مواجهه با یک مسئله این است که هرچند هر دو با مسئله مواجه می‌شوند، اما مواجهه دانشمند، برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.
موقعیت نامعین: در روش علمی همواره به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی هستیم (با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته خلق شده و از طریق روش علمی موقعیت ناشناخته روشن می‌شود).
روشن‌سازی موقعیت نامعین همانند نور در شب تاریک است؛ هرچه بر شدت نور افزوده می‌شود، از مقدار تاریکی کاسته می‌شود.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۶۱- **در مورد فرضیه کدام مورد نادرست است؟**

۱) برای تأیید فرضیه‌ها باید حتماً آن‌ها را به وسیله مشاهدات تجربی مورد آزمون قرار داد.
۲) در فرضیه رابطهٔ بین دو پدیده مورد بررسی قرار می‌گیرد.
۳) هر فرضیه که در صورت تأیید به صورت اصل در بیاید، همواره معتبر خواهد بود.
۴) معتبر و پذیرفته شدن یک پاسخ و فرضیه، لزوماً به معنای درست بودن آن پاسخ نیست.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۱ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

معتبر بودن و پذیرفته شدن پاسخ، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ نیست، بلکه ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی و یا به دلیل تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان، کنار گذاشته شده و نادرست تلقی گردد.

گروه آموزشی ماز

۶۲- **محققی به دنبال بررسی «تأثیر نوع ورزش بر میزان مشارکت جمعی دانش آموزان» است. این محقق قصد دارد مشارکت جمعی را به صورت دقیق اندازه‌گیری کند. موفقیت وی به چه چیزی بستگی دارد؟**

۱) شروع با طرح مسئله ۲) تعریف عملیاتی متغیر ۳) استفاده از روش علمی ۴) نظام‌دار کردن روش مورد استفاده

پاسخ: گزینه ۲ (۱۱۰۱ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

این محقق برای بررسی تحقیق خود، باید به تعریف عملیاتی متغیر بپردازد. به عبارت «دقیق اندازه‌گیری کند.» در صورت سؤال دقت کنید.
در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها، باید متغیرهای مورد نظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی‌ها را داشته باشد، **تعریف عملیاتی** می‌گویند.

مفهوم متغیر و تعریف عملیاتی:
در روش علمی با دو مفهوم متغیر و تعریف عملیاتی سروکار داریم:
- متغیر: هر چیزی است که تغییر می‌کند.
- تعریف علمیاتی: باید به‌گونه‌ای باشد که همهٔ افراد با مطالعهٔ آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.

گروه آموزشی ماز

۶۳- **به کدام دلیل، کنترل و پیش‌بینی در علم روان‌شناسی دشوار است؟**

۱) روان‌شناسی علم دقیق‌تری نسبت به سایر علوم است.
۲) پدیده‌های روان‌شناختی گسترده‌تر از سایر پدیده‌ها هستند.
۳) روان‌شناسی علم پدیده‌های روانی ناخوش است.
۴) توصیف و علت‌یابی پدیده‌های روان‌شناختی امری پیچیده است.

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۱ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

کنترل و پیش‌بینی در علم روان‌شناسی، نسبت به بسیاری از علوم تجربی دیگر، با دشواری‌های بیشتری روبه‌روست. مهم‌ترین دلیل، پیچیدگی توصیف و تبیین موضوعات مختلف این علم است.

اهداف علم روان‌شناسی:
۱ـ توصیف: بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم یا موضوع
۲ـ تبیین: بیان چرایی اتفاق افتادن یک پدیده
۳ـ پیش‌بینی: تخمین واکنش پدیده روان‌شناختی در زمان و موقعیت‌های دیگر
٤ـ کنترل: ارائهٔ راهکار در جهت تسلط بر موضوع و پدیدهٔ روان‌شناختی

گروه آموزشی ماز

۶۴- **شناسایی «مهم‌ترین علل شکست تحصیلی» به کدام مفهوم اشاره دارد؟**

۱) تبیین ۲) توصیف ۳) کنترل ۴) پیش‌بینی

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

یکی از اهداف علم روان‌شناسی، **تبیین** موضوع و پدیده است. تبیین به بیان چرایی (علت) اتفاق افتادن یک پدیده می‌پردازد. در واقع، هر دانشمند زمانی که یک پدیده را تبیین می‌کند، در حال بیان علل اتفاق افتادن آن پدیده در جهان است. بنابراین «مهم‌ترین علل شکست تحصیلی» به تبیین شکست تحصیلی اشاره دارد.

همیشه این احتمال وجود دارد که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد. بنابراین، نباید با دست یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.

گروه آموزشی ماز

۶۵- کدام مورد، در خصوص «شناخت» درست است؟

۱) پردازش مفهومی در یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف، کارآمدتر است.
۲) پردازش مفهومی تنها از طریق خصوصیات کیفی محرک صورت می‌گیرد.
۳) توجه به محرک، بالاترین مرحلهٔ شناخت ناشی از پردازش ادراکی است.
۴) روش پردازش ادراکی محرک‌ها در همهٔ انسان‌ها یکسان است.

پاسخ: گزینه ۱ (۱۱۰۱ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر است. هر چه پردازش، مفهومی‌تر باشد، شناخت کارآمدتر و پایدارتر خواهد بود و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است.

انواع پردازش:
ادراکی: پردازش صرفاً به ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه دارد.
مفهومی: پردازش علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی نیز قرار دارد.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۶۶- ﴿و يَتفَكّرونَ فی خَلقِ السَّماواتِ و الأرضِ ربَّنا ما خَلَقتَ هذا باطِلاً﴾:

۱) آنها در خلقت آسمان و زمین تفکّر می‌کنند؛ خدایا، تو این را باطل و پوچ خلق نکردی.

۲) پروردگارا، آن‌ها در آفرینش آسمان‌ها و زمین تأمّل می‌کنند و می‌دانند که تو این را بیهوده نیافریده‌ای.

۳) در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند؛ پروردگارا، این را بیهوده نیافریدی.

۴) در خلقت آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند؛ خدای ما این‌ها را بیهوده نیافریده است.

پاسخ: گزینهٔ ۳ (ترجمه ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

«السَّماوات» جمع سالم مؤنّث است به معنای «آسمان‌ها» ← رد گزینهٔ ۱

ما خَلَقتَ: نیافریدی، نیافریده‌ای؛ فعل ماضی للمخاطب ← رد گزینهٔ ۴

«می‌دانند» در گزینهٔ ۲ اضافی است.

فعل ماضی:

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه به عربی	ماضی	ترجمه	ساختار
غائب	مذکر	مفرد	۱	لِلغائب	ذَهَبَ	رفت	ریشه فعل
		مثنی	۲	لِلغائبَیْنِ	ذَهَبَا	رفتند	ریشه فعل + ا
		جمع	۳	لِلغائبینَ	ذَهَبُوا	رفتند	ریشه فعل + و + ا
	مؤنث	مفرد	٤	لِلغائبَةِ	ذَهَبَتْ	رفت	ریشه فعل + تْ
		مثنی	٥	لِلغائبَتَیْنِ	ذَهَبَتا	رفتند	ریشه فعل + تـا
		جمع	٦	لِلغائبات	ذَهَبْنَ	رفتند	ریشه فعل + نَ
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	لِلمخاطَب	ذَهَبْتَ	رفتی	ریشه فعل + تَ
		مثنی	۸	لِلمخاطَبَیْنِ	ذَهَبْتُما	رفتید	ریشه فعل + تُما
		جمع	۹	لِلمخاطَبینَ	ذَهَبْتُم	رفتید	ریشه فعل + تُم
	مؤنث	مفرد	۱۰	لِلمخاطَبَةِ	ذَهَبْتِ	رفتی	ریشه فعل + تِ
		مثنی	۱۱	لِلمخاطَبَتَیْنِ	ذَهَبْتُما	رفتید	ریشه فعل + تُما
		جمع	۱۲	لِلمخاطَبات	ذَهَبْتُنَّ	رفتید	ریشه فعل + تُنَّ
متکلم	مذکر/مؤنث	مفرد	۱۳	لِلمُتَکَلِّم وحده	ذَهَبْتُ	رفتم	ریشه فعل + تُ
		مثنی/جمع	۱٤	لِلمُتَکَلِّم مع الغیر	ذَهَبْنَا	رفتیم	ریشه فعل + نا

گروه آموزشی ماز

۶۷- «سوف يَشكُر رئيسُ البلديّة المُواطنين الّذين يَشعُرون بِالمسؤوليّة فی إحدی البَرامج العامّة!»: شهردار ...

۱) قرار است از شهروندانی که مسؤولیتی در قبال شهر احساس می‌کنند، در یکی از برنامه‌های عمومی تشکّر کند!

۲) از هم‌وطنانی که مسؤولیت خود را می‌دانند، در یک برنامه عمومی سپاسگزاری خواهد کرد!

۳) در یکی از برنامه‌های عمومی خود، از هم‌وطنان تقدیر خواهد کرد؛ همان‌هایی که احساس مسؤولیت می‌کنند!

۴) در یکی از برنامه‌های عمومی، از شهروندانی که احساس مسؤولیت می‌کنند، تشکّر خواهد کرد!

پاسخ: گزینهٔ ۴ (ترجمه ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

سوفَ يَشكُر: تشکّر خواهد کرد؛ آینده مثبت ← رد گزینه ۱

المُواطنين الّذين: شهروندانی که، هم‌وطنانی که ← رد گزینه ۳

يَشعُرون: احساس می‌کنند ← رد گزینه ۲

کلمه «المسؤوليّة» در گزینه ۱ به‌صورت نکره و در گزینه ۲ به‌همراه ضمیر ترجمه شده است.

إحدی البَرامج: یکی از برنامه‌ها ← رد گزینه‌های ۲ و ۳

زمان فعل (مستقبل):

هرگاه حروف «سَ ، سوفَ» به فعل مضارع بچسبند، فعل به‌صورت آینده مثبت ترجمه می‌شود:

يَنجَحُ: موفّق می‌شود ← سوف يَنجحُ: موفّق خواهد شد

يَلعَبون: بازی می‌کنند ← سَيَلعَبون: بازی خواهند کرد

گروه آموزشی ماز

@azmoonmaze

۶۸- «طلبَ مُدرّسة اللّغة الإنجليزيّة من الطّالبات أن يُجبنَ على ستّة من أسئلة الإمتحان لمدّة أربع و ثلاثين دقيقة!»:
۱) درخواست معلّم زبان انگلیسی از شاگردانش این بود که در سی و چهار دقیقه به هر شش سؤال آزمون پاسخ بدهند!
۲) معلّم زبان انگلیسی از شاگردان درخواست کرد در مدّت چهل و سه دقیقه به ششمین سؤال امتحان جواب دهند!
۳) معلّم زبان انگلیسی از دانش‌آموزان خواست که به مدّت سی و چهار دقیقه به شش تا از سؤالات آزمون پاسخ دهند!
٤) دبیر زبان انگلیسی از دانش‌آموزان درخواست کرده بود که به شش سؤال آزمون در چهل و سه دقیقه جواب دهند!

پاسخ: گزینهٔ ۳ (ترجمه ـ ساده)

بررسی سایر گزینه‌ها:

طَلَبَ: خواست، درخواست کرد؛ فعل را به‌صورت اسم یا مصدر معنا نکنید. ← رد گزینه‌های ۱ و ۴
الطّالبات: دانش‌آموزان، شاگردان ← رد گزینه ۱
ستّة: شش؛ عدد اصلی ← رد گزینه ۲
أربع و ثلاثين: سی و چهار ← رد گزینه‌های ۲ و ۴

ترجمهٔ اعداد معطوف
در زبان عربی، هنگام خواندن و نوشتن اعداد معطوف، جای یکان و دهگان را عوض کنید:
خمس و ثمانون: هشتاد و پنج ثمانی و خمسون: پنجاه و هشت

گروه آموزشی ماز

۶۹- تنمو الأشجار ذات الغُصون النَّضرة بسرعة عندما ينزل المطر من السّماء!
۱) درختان دارای شاخه‌های تر و تازه هنگامی‌که باران از آسمان نازل می‌شود، به سرعت رشد می‌کنند.
۲) درختان دارای شاخه‌های تر و تازه هستند و هنگامی‌که از آسمان باران نازل شد به سرعت رشد می‌کنند.
۳) درختان دارای شاخه‌های تر و تازه رشد می‌کنند هنگامی‌که به سرعت از آسمان باران‌ها نازل می‌شود.
٤) درختان دارای برگ‌های تر و تازه هنگامی‌که باران از آسمان‌ها نازل می‌شوند به سرعت رشد می‌کردند.

پاسخ: گزینه ۱ (ترجمه ـ ساده)

بررسی سایر گزینه‌ها:

تنمو: رشد می‌کنند ← رد گزینه ۴
ذات الغصون النضرة: دارای شاخه‌های تر و تازه ← رد گزینه ۴
بسرعة: به سرعت
عندما: هنگامی‌که
ينزل: نازل می‌شود ← رد گزینه ۲
المطر: باران ← رد گزینه ۳
من السماء: از آسمان ← رد گزینه ۴

گروه آموزشی ماز

۷۰- علىّ أن أجعل الكتّاب زملائي الحميمين و أُطالع كتبي المفيدة أكثر من سبعة عشر ساعة في شهرٍ!
۱) من باید نویسندگان را همچون دوست صمیمی خود قرار دهم و بیش از هفده ساعت در ماه کتاب‌های مفیدم را بخوانم!
۲) من باید نویسندگان را دوستان صمیمی خویش قرار دهم و کتاب‌های مفیدم را بیش از هفده ساعت در یک ماه مطالعه کنم!
۳) بر من است که نویسندگان را دوستان صمیمی‌ام قرار دهم و کتاب‌هایی مفید را بیش از نوزده ساعت در یک ماه بخوانم!
٤) بر من است که کتاب‌ها را دوستان صمیمی برای خود قرار دهم و کتاب‌های مفیدم را بیش از نوزده ساعت در یک ماه مطالعه کنم!

پاسخ: گزینه ۲ (دشوار ـ ترجمه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

الكتّاب: نویسندگان ← رد گزینه ۴
«همچون» ← در گزینه ۱ اضافی است.
زملائي الحميمين: دوستان صمیمی خویش ← رد گزینه‌های ۱ و ۴
كتبي المفيدة: کتاب‌های مفیدم ← رد گزینه ۳
سبعة عشر: هفده ← رد گزینه‌های ۳ و ۴

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۷۱- عیّن الصّحیح:

۱) ﴿مَن جاء بِالحسنة فَله عشرُ أمثالها﴾: هرکس با کار نیکی بیاید، ده برابر آن [پاداش] دارد.

۲) إبحَثوا عن آیة واحدة فی القرآن الکریم!: اولین آیه را در قرآن کریم جست‌وجو کنید!

۳) ذاك هو الله الّذي أنعمُهُ مُنهَمِرة ذو حکمة بالغة!: این همان خدایی است که نعمتش ریزان و دارای دانش کامل است!

٤) سافرت إلي المشهد المقدّسة لزیارة إمامنا المضیاف!: برای زیارت امام مهمان‌نوازمان به مشهد مقدّس سفر کردم!

پاسخ: گزینهٔ ۴ (ترجمه ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ جاء بِالحسنة: کار نیکی بیاورد

۲ آیة واحدة: یک آیه (واحد عدد اصلی است)

۳ ذاک: آن أنعُمه: نعمت‌هایش

ترجمهٔ «جاءبـ»:

هرگاه با فعل «جاء: آمد» حرف اضافه « بِـ » بیاید، معنای آن تغییر کرده و به‌صورت متعدّی ترجمه می‌شود:

جاءوا لِلطّعام: برای غذا آمدند جاءوا بِالطّعام: غذا را آوردند

گروه آموزشی ماز

۷۲- عیّن الصّحیح:

۱) کنتُ أتعاون زملائی لنغلق حنفیّات الماء فی ساحة المدرسة: به دوستانم کمک کرده بودم که شیرهای آب را در حیاط مدرسه ببندیم!

۲) شاهدتُ ولداً صغیراً یلعب فی البستان و یرمی نفایاته علی الأرض: پسر کوچکی را در پارک دیدم که بازی می‌کرد و زباله‌ها را بر زمین می‌انداخت!

۳) المستشفیات و المستوصفات و الهواتف العامّة من مرافق لنحتفظ بها: درمانگاه‌ها و بیمارستان‌ها و تلفن‌های عمومی از تاسیساتی هستند که باید از آنها نگهداری کنیم!

٤) لاأحبّ فصل الخریف لأنّی فقدتُ جدّتی فی أحد شهوره: فصل پاییز را دوست ندارم زیرا مادربزرگم را در یکی از ماه‌هایش از دست دادم!

پاسخ: گزینه ۴ (متوسط ـ ترجمه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ کنت أتعاون: با ... همیاری می‌کردم

۲ یلعب فی البستان: در پارک بازی می‌کرد نفایاته: زباله‌هایش

۳ المستشفیات و المستوصفات: بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها

گروه آموزشی ماز

۷۳- قرآن به مسلمانان امر می‌کند که به معبودات مشرکان و کافران دشنام ندهند:

۱) إنّ القرآن یأمر مسلمین ألّا تسبّوا معبودات للمشرکین و الکفّار!

۲) إنّ القرآن أمر المسلمین ألّا یسبّوا معبودات المُشرکین و الکفّار!

۳) إنّ القرآن یأمر المسلمین ألّا یسبّوا معبودات المشرکین و الکفّار!

٤) یأمر القرآن المسلمین ألّا تسبّوا معبودات المشرکین و الکفّار!

پاسخ: گزینه ۳ (متوسط ـ تعریب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

امر می‌کند: یأمر ← رد گزینه ۲

مسلمانان: المسلمین ← رد گزینه ۱

دشنام ندهند: ألّا یسبّوا ← رد گزینه‌های ۱ و ۴

معبودات مشرکین: معبودات المشرکین ← رد گزینه ۱

گروه آموزشی ماز

تُعرّف المسؤولية لغة بأنّها التزام الشخص بما يصدر عنه من قول، أو فعل، كما قُسّمت المسؤولية في المعاجم إلى أنواع، وهي المسؤولية القانونية، والأخلاقية، والاجتماعية، والجمعيّة، و الأخلاقية هي حالة تمنح المرء القدرة على تحمّل تبعات أعماله و الاجتماعية هي التزام المرء بقوانين المجتمع وتقاليده أمّا اصطلاحاً فتُعرّف بأنّها قدرة الشخص على تحمّل نتائج أفعاله الّتي يقوم بها باختياره، مع علمه المسبق بنتائجها، كما أنّها شعور أخلاقي يجعل الإنسان أن يتحمّل نتائج أفعاله، سواء كانت أفعالاً حسنة، أم أفعالاً سيّئة إذن المسؤولية قيمة من القيم الإنسانية والأخلاقية والقانونية عند الإنسان.و من فوائد المسؤولية الإخلاص في العمل والثبات عليه، كسب ثقة الناس و المواضع القيّمة للإنسان في المجتمع.

ترجمه متن:

مسئولیت‌پذیری در لغت به عنوان تعهد شخص به آنچه می‌گوید یا کاری که انجام می‌دهد تعریف می‌شود. همان گونه که مسئولیت‌پذیری در فرهنگ‌های لغت به انواعی تقسیم شده از جمله قانونی، اخلاقی، اجتماعی و جمعی و اخلاقی حالتی است که به انسان توانایی پذیرش عواقب اعمالش را می‌دهد و اجتماعی تعهد فرد به قوانین و سنت‌های جامعه است، اما در اصطلاح به عنوان توانایی فرد برای پذیرش پیامدهای اعمال خود که به انتخاب خود انجام می‌دهد، با آگاهی

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

قبلی از نتایج آنها شناخته می‌شود. همچنان که این یک احساس اخلاقی است که باعث می‌شود فرد عواقب اعمال خود را بپذیرد، خواه اعمال پسندیده یا ناپسند باشند. بنابراین مسئولیت‌پذیری ارزشی از ارزش‌های انسانی، اخلاقی و قانونی برای انسان است. از جمله از فواید مسئولیت‌پذیری، اخلاص در کار و استواری در آن، جلب اعتماد مردم و جایگاه‌های ارزشمند برای انسان در جامعه است.

گروه آموزشی ماز

۷۴- عيّن الخطأ:

۱) تُعرّف المسؤولية بأنّها قدرة الشخص على تحمّل نتائج أفعاله الّتي لا يختارها!
۲) تجعل المسؤولية الأخلاقية الشخص قويّاً لتحمّل عواقب أعماله!
۳) المسؤولية هي إحدى القيم الإنسانية و الأخلاقية!
۴) المسؤولية تجعل الشخص ذا قيمة في المجتمع!

پاسخ: گزینه ۱ (درک مطلب ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

«مسئولیت‌پذیری به توانایی فرد برای پذیرش عواقب اعمال خود که انتخاب نمی‌کند شناخته می‌شود.» نادرست است در متن اشاره می‌کند که خود شخص انتخاب می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) مسئولیت اخلاقی انسان را برای پذیرش عواقب اعمال خود قوی می‌سازد.
۳) مسئولیت‌پذیری یکی از ارزش‌های انسانی و اخلاقی است.
۴) مسئولیت‌پذیری انسان را در جامعه ارزشمند می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۷۵- عيّن الصحيح:

۱) يواجه الشخص غير المسؤول العديد من المشاكل في المجتمع!
۲) كلّ إنسان مسؤول عن أفعاله سواء كانت تلك الأفعال جيّدة أو سيّئة!
۳) أهمّ نوع من المسؤولية هو المسؤولية الاجتماعية والبشرية!
۴) المجتمع بلا مسؤولية هو مجتمع سخيف وقبيح!

پاسخ: گزینه ۲ (درک مطلب ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

«هر انسانی مسئول اعمال خودش هست چه آن اعمال پسندیده باشد چه ناپسند.» طبق متن صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «انسانی که مسئولیت‌پذیر نباشد در جامعه با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شود.» چنین مطلبی در متن اشاره نشده است.
۳) «مهم‌ترین نوع مسئولیت‌پذیری، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و انسانی است.» در متن بدان اشاره نشده است.
۴) «جامعه بدون مسئولیت‌پذیری جامعه‌ای پوچ و زشت است.» خارج از متن است.

دقت داشته باشید که گزینه‌های ۱ و ۳ به خودی خود نادرست نیستند اما چون در متن به آن‌ها اشاره نشده است ما این دو گزینه را صحیح به حساب نمی‌آوریم.

گروه آموزشی ماز

۷۶- ليس من فوائد المسؤولية .....

۱) كسب ثقة الناس في المجتمع!
۲) الاستقرار في العمل!
۳) رفع منزلة الشخص!
۴) الوصول إلى الأهداف والأحلام!

پاسخ: گزینه ۴ (درک مطلب ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

«رسیدن به اهداف و رویاها» در متن بدان اشاره نشده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «جلب اعتماد مردم در جامعه»
۲) «ثبات در عمل»
۳) «بالارفتن جایگاه شخص»

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۷۷- «تُعرَف - قُسّمت - المعاجم - تبعات»:
۱) تُعرَف: فعل مضارع، مجهول، مزیدثلاثي بزیادة حرف واحد من باب تفعیل / فعل و الجملة فعلیة
۲) قُسّمت: للمخاطب، مزیدثلاثي (مصدره: تقسیم علی وزن تفعیل) مجهول، حروفه الأصلیة (ق س م)
۳) المعاجِم: اسم، جمع تکسیر«مفرده: المُعجم: مذکر» / المجرور بالحرف الجارّ و «في المعاجم» جار و مجرور.
٤) تَبعات: اسم، جمع سالم للمؤنث، مفردها «تَبِعَة» / مضاف إلیه و مضافه «تحمُّل»

پاسخ: گزینه ۲ (تحلیل صرفی ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

«للمخاطب» نادرست و صحیح آن «للغائبة» است.

گروه آموزشی ماز

۷۸- «التزام - یجعل - یَتحمّل - فوائد»:
۱) التزام: اسم، مفرد، مصدر علی وزن افتعال، معرّف بأل / خبر و مرفوع بالضّمّة
۲) یجعل: فعل مضارع، للغائب، مجردثلاثي (دون حرف زائد)، معلوم / فعل و مفعوله «الإنسان»
۳) یَتَحمّل: فعل مضارع،مزید ثلاثي مصدره تحمُّل علی وزن تفعُّل بزیادة حرفین زائدین / فعل و فاعل یترجم بالمضارع الإلتزامیّ في الفارسیّة
٤) فوائد: جمع التّکسیر«مفرده: فائدة، مؤنث» / المجرور بالحرف الجار و «مِن فوائد» الجارّ و المجرور

پاسخ: گزینه ۱ (تحلیل صرفی ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

«التزام» معرّف بأل نیست بلکه «ال» برای خود اسم است.

گروه آموزشی ماز

۷۹- عیّن الخطأ في ضبط الحرکات أو قراءة الکلمات:
۱) هل تُصَدِّقُ أن تری أسماکاً تَتَساقَطُ مِنَ السَّماءِ؟
۲) علَی کُلّ النّاس أن یَتعایَشوا مَعَ بَعضِهم تَعایُشاً سِلمیّاً!
۳) یَتَجَلّی اتّحادُ الْأُمَّةِ الْإسلامیَّةِ في صُوَرٍ کَثیرَةٍ!
٤) کَم عدد المُرافِقینَ؟ ستّة؛ والِدایَ و اُختایَ و أخَوایَ!

پاسخ: گزینهٔ ۲ (ضبط حرکت ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

«تَعایُشاً» صورت صحیح این واژه است زیرا مصدر باب تفاعُل است.

گروه آموزشی ماز

۸۰- عیّن ما فیه جمع سالم:
۱) من یسمع أصوات الطّیور الجمیلة من البعید؟
۲) شهداء الإسلام لیسوا أمواتاً بل أحیاء و عند ربّهم یرزقونَ!
۳) أنشد أخی أبیات هذه القصیدة في وصف اُمّنا المُحسنة!
٤) في السّنة الماضیة بنی محسنی مدینتنا مسجداً کبیراً في قریة!

پاسخ: گزینه ۴ (لغت ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

نشانه جمع سالم مذکّر «ونَ» (برای اسم‌های مرفوع)، و «ینَ» (برای اسم‌های منصوب و مجرور) در پایان کلمه می‌باشد.
نشانه جمع سالم مونّث «ات» پایان کلمه می‌باشد.
گاهی پایان یک کلمه جمع «ون»، «ینَ» یا «ات» می‌آید اما آن کلمه جمع سالم نیست بلکه جمع مکسّر است.

تکنیک تستی تشخیص سالم یا مکسر بودن یک کلمه جمع:
علامت جمع سالم («ون»، «ینَ» یا «ات») را از پایان آن حذف می‌کنیم، اگر مفرد کلمه به طور کامل باقی ماند، جمع سالم است اما اگر مفرد کلمه به طور کامل باقی نماند جمع مکسّر است.

بررسی موارد:
۱) الأصوات ← اگر ات را از پایانش حذف کنیم أصو باقی می‌ماند که مفرد کلمه اصوات نیست. (أصوات جمع صوت می‌باشد)
۲) أموات ← اگر ات را از پایانش حذف کنیم أمو باقی می‌ماند که مفرد کلمه أموات نیست. (أموات جمع میت می‌باشد)
۳) أبیات ← اگر ات را از پایانش حذف کنیم أبی باقی می‌ماند که مفرد کلمه أبیات نیست. (أبیات جمع بیت می‌باشد)
٤) مُحسنی (در اصل مُحسنینَ بوده) ← اگر ی (ین) را از پایانش حذف کنیم مُحسن باقی می‌ماند که مفرد کلمه مُحسنین است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

اسم از نظر تعداد:

۱ـ مفرد: یک چیز یا یک شخص ← الکتاب/طالب/طالبة

۲ـ مثنی: دو چیز یا دو شخص (علامت انِ/ینِ) ← کتابانِ/کتابَینِ طالبة + انِ/ینِ ← طالبتانِ/طالبَتینِ

۳ـ جمع: بیش از دو چیز یا دو شخص ← جمع مذکر سالم با علامت (ونَ/ینَ) معلّمونَ/ معلّمینَ

جمع مونث سالم با علامت (ات) طالبة ← طالبات

جمع مکسر (شکسته شده) قاعده خاصی ندارد ← مفتاح ← مفاتیح

نکات مهم:

- کلمه‌هایی مانند أصوات / أوقات / أموات / أبیات جمع مکسر می‌باشند و به دلیل (ات) با جمع مونث اشتباه نگیرید.
  صوت / وقت / میت / بیت
- کلمه‌هایی مانند قوانین / شیاطین / مجانین جمع مکسر هستند و با جمع مذکر سالم اشتباه نگیرید.
  قانون / شیطان / مجنون
- برخی از کلمه‌های مفرد مانند غضبان / سلمان / رَمضان/ شیطان را با اسم مثنی اشتباه نگیرید. این کلمات مفرد هستند.
- مصدرهای بیش از سه حرف با (ات) جمع بسته می‌شود. (اختراع ← اختراعات) (امتحان ← امتحانات)
- به کلمهٔ أخ (برادر) توجه کنید جمع آن به صورت (إخوان، إخوة) و مثنی آن به صورت (أخوانِ، أخوینِ) می‌باشد.
- کلمه‌هایی مثل أُمَّهات / أَخوات / سَنَوات / بَنات / سَماوات / أَدَوات با تغییرات کمی، جمع مونث سالم از أُمّ / أُخت / سَنة / بِنت / سماء/ أداه هستند.
- از همه مهم‌تر: برای تشخیص جنسیت در جمع‌های مکسر باید به مفرد آن توجه کرد:
  مَدارس (مدرسة ← مونث) / فقراء (فقیر ← مذکر) / حدائق (حدیقة ← مونث)

گروه آموزشی ماز

۸۱- عیّن عبارة لیس فیها فعلا له حرفان زائدان:

۱) هل تصدّق أن تلاحِظ غیمة سوداء فی السّماء؟
۲) لنحتفظ من عقائدنا الّتی نؤمن بها فی قلوبنا!
۳) أعلم أنّکم تحبّون أن تتعارفوا فی هذه الحفلة!
۴) یعترف هذا الرّجل بأعماله القبیحة فی اللّیل!

پاسخ: گزینهٔ ۱ (قواعد ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تُصَدِّق باب تفعیل تُلاحِظ باب مفاعلة (هر دو ۱ حرف زائد دارند)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) نحتفظ باب افتعال (۲ حرف زائد) نؤمن باب افعال (۱ حرف زائد)
۳) أعلم: ثلاثی مجرد است تتعارفوا باب تفاعل (۲ حرف زائد) تُحبّون: باب افعال (۱ حرف زائد)
۴) یعترف باب افتعال (۲ حرف زائد)

گروه آموزشی ماز

۸۲- میّز ما فیه «ترکیب وصفی اضافی»:

۱) إنّ سماء اللّیل سماء جمیلة فننظر إلیها مع أصدقائی فی السّاحة!
۲) علینا أن نحترم مدرّسی المدرسة و نعمل واجباتنا فی البیت!
۳) من یجعل السّعی صدیقه الحمیم فهو ناجح فی حیاته و فی آخرته!
۴) إنّ إکتساب العلم من أحسن مفاتیح التّقدّم و زکاة العلم نشره!

پاسخ: گزینه ۳ (قواعد ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

«صدیقه الحمیم»: ترکیب وصفی اضافی می‌باشد.

صفت مضاف الیه مضاف و موصوف

فرمول «اسم بدون ال + ضمیر + اسم ال‌دار» ترکیب وصفی اضافی می‌باشد.

دقت داشته باشید در گزینه ۲ «مدرّسی المدرسة» در اصل «مدرّسین المدرسة» بوده است که به دلیل مضاف واقع شدن «مدرّسین»، «نون» پایانش حذف شده است.

ترکیب وصفی اضافی

در زبان عربی اگر اسمی هم دارای صفت و هم دارای مضاف الیه باشد، ابتدا مضاف الیه آن ذکر می‌گردد؛ سپس صفت آن، ولی در زبان فارسی به هنگام ترجمه ابتدا صفت آن ذکر می‌گردد و سپس مضاف الیه آن بیان می‌شود.

عِبادِ الله الصالحین (الله مضاف الیه ـ الصالحینَ صفت برای عباد) ← بندگان شایسته خداوند

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پس در عربی : مضاف / موصوف + مضاف الیه + صفت

به طور کلّی ترکیب وصفی ـ اضافی به دو صورت دیده می‌شود:

الف) اسم بدون الـ + ضمیر متصل (ـه ، ـهما ، ـهم ، کَ ، کُما ، ی و ...) + اسم الـ دار

مثال: فَریقُنا الفائزُ: (نا مضاف الیه ـ الفائز صفت برای فریق) ← تیم برنده ما

«بنابراین اگر موصوف به یک ضمیر متصل شده باشد ، باید صفتش را همراه (الـ) بیاوریم»

ب) اسم بدون الـ + اسم دارای الـ + اسم دارای الـ

مثال: فریقُ المَدرسةِ الفائزُ: (المدرسة مضاف الیه ـ الفائز صفت برای فریق) ← تیم برنده مدرسه

گروه آموزشی ماز

۸۳- **عین الصّحیح عن صیغ الأفعال:**

۱) إنّی سوفَ نُجلس ولدی الأصغر عندی فی الحفلة!
۲) سوف یجهّزون المدیرون مدارسهم للطّلّاب!
۳) إنّ البهائم لا یأکلون شیئا إلّا النّباتات فی الغابة!
۴) نحن نحبّ کلّ مواطنینا لأنّهم مضیاف جدّاً!

پاسخ: گزینه ۴ (قواعد ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) إنّی سوف أجلس
۲) سوف یجهّز (فعل غایب اول جمله به‌صورت مفرد می‌آید)
۳) لا تأکل (جمع غیر عاقل در حکم مفرد مونث است و هرچه برایش بیاید باید مفرد مونث باشد)

گروه آموزشی ماز

۸۴- **فی یوم الإثنینِ ذهبت مع أسرتی إلی مشهد لزیارة إمامنا الثّامن و أربعة أیّام کنّا هناک. رجعنا فی الساعة الرّابعة، عند الرجوع کنّا ثلاث ساعات فی الطریق فوصلنا فی یوم ..... و فی الساعة ..... إلی قریتنا.**

۱) الثلاثاء - التاسعة
۲) الجمعة - السّابع
۳) الثلاثاء - التاسع
۴) الجمعة - السّابعة

پاسخ: گزینه ۴ (قواعد ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

روز دوشنبه با خانواده‌ام به مشهد برای زیارت امام هشتم‌مان رفتم و ۴ روز آن‌جا بودیم. ساعت ۴ برگشتیم و موقع برگشت ۳ ساعت در راه بودیم پس در روز جمعه ساعت ۷ به روستایمان رسیدیم!

بیان ساعت در عربی:

قسمت ساعت: عدد ترتیبی — قسمت دقیقه: عدد اصلی

۶:۲۲ ← الساعة السادسة و اثنتان و عشرون دقیقة

۱۵ دقیقه: الربع — ۳۰ دقیقه: النّصف — ۴۵ دقیقه: إلّا رُبعاً

۷:۳۰ ← الساعة السابعة وَ النّصف = الساعة السّابعة و ثلاثون دقیقة

۹:۴۵ ← الساعة العاشرة الّا رُبعاً = الساعة التاسعة و خمس و اربَعونَ دقیقة

ایام هفته:

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
السبت	الأحد	الإثنین	الثلاثاء	الأربعاء	الخَمیس	الجُمُعة

گروه آموزشی ماز

۸۵- **عیّن التّعدّی:**

۱) تُخرج الأمّهات جوالاتهنّ لیتّصلن بمدیرة المدرسة!
۲) إنکسر ضوء الشّمس فی الماء و أصبح سبعة ألوان!
۳) نحن فی هذا العالَم نیام فإذا نموت سننتبه!
۴) المرافق العامّة هی الأماکن الّتی ینتفع کلّ النّاس بها!

پاسخ: گزینه ۱ (دشوار ـ قواعد)

بررسی موارد:

۱) تُخرج: خارج می‌کنند فعل متعدّی است
۲) انکسر: شکسته شد لازم
۳) نموت: بمیریم لازم — ننتبه: بیدار می‌شویم لازم
۴) ینتفع: سود می‌برند لازم

@azmoonmaze

کاربرد رایج هر باب		
باب	هدف از به کارگیری	مثال
إِفْعال	تَعْدِیة (متعدی کردن فعل)	جَلَسَتْ فَاطمةُ عَلَی الکُرسیِّ: فاطمه روی صندلی نشست أَجْلَسَتْ فاطمةُ لُعْبَتَها عَلَی الکرسیِّ: فاطمه عروسکش را روی صندلی نشاند
تَفْعِیل	تَعْدِیة (متعدی کردن فعل)	حَسُنَتْ فَاطمةُ: فاطمه نیکو شد حَسَّنَتْ الأمُّ فَاطمةَ: مادر فاطمه را تحسین کرد
مُفَاعَلَة	مشارکت	کَتَبَتْ فَاطِمَةُ رِسالةً إِلَی صَدیقَتِهَا: فاطمه نامه ای به دوستش نوشت کَاتَبَتْ فَاطمةُ صَدیقَتَها: فاطمه با دوستش نامه نگاری کرد
تَفَاعُل	مشارکت	کَتَبَتْ فَاطِمَةُ رِسالةً إِلَی صَدیقَتِهَا: فاطمه نامه ای به دوستش نوشت تَکَاتَبَتْ فَاطمةُ وَ صَدیقَتُها: فاطمه و دوستش با یکدیگر نامه نگاری کردند
تَفَعُّل	مُطَاوَعَة (اثر پذیری)	جَمَعَ المُدیرُ التَّلامیذَ: مدیر دانش آموزان را جمع کرد تَجَمَّعَ التَّلَامِیذُ: دانش آموزان جمع شدند
إِفْتِعال	مُطَاوَعَة (اثر پذیری)	جَمَعَ المُدیرُ التَّلامیذَ: مدیر دانش آموزان را جمع کرد إِجْتَمَعَ التَّلامیذُ: دانش آموزان جمع شدند
إِنْفِعال	مُطَاوَعَة (اثر پذیری)	کَسَرْتُ الزُّجاجَ: شیشه را شکستم إِنْکَسَرَ الزُّجاجُ: شیشه شکسته شد فَتَحْتُ النَّافِذَةَ: پنجره را باز کردم إِنْفَتَحَ النَّافِذَةُ: پنجره باز شد
إِسْتِفْعَال	طلب و درخواست	غَفَرَ: آمرزید إِسْتَغْفَرَ: طلب آمرزش کرد

@azmoonmaze

۸۶- کدام‌یک از مراحل شش‌گانه پژوهش در تاریخ مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست می‌شود؟

۱) انتخاب موضوع ۲) شناسایی منابع ۳) تدوین پرسش‌های تحقیق ۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ صفحهٔ ۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آن‌که هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند. در پژوهش‌های تاریخی، اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد و گروه‌های درگیر در آن رویدادها پرسش می‌شود. (مرحله ۲)

مراحل پژوهش در تاریخ:

- مراحل پژوهش در تاریخ
  - ۱ـ انتخاب موضوع
    - موضوع تحقیق تازه و غیرتکراری باشد.
    - دارای اثر و فایده باشد.
    - دارای منابع و اطلاعات کافی باشد.
    - مسئله جدیدی را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد.
  - ۳ـ شناسایی منابع
    - شناسایی منابع و اسناد تحقیق
    - ارزیابی میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها
    - اطمینان از اصالت سند و جعلی نبودن آن
  - ۴ـ گردآوری و تنظیم اطلاعات ← اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخ استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌شود.
  - ۵ـ تحلیل و تفسیر اطلاعات
    - نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند.
    - کار مورخ شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد. ← هر دو به دنبال شواهد و مدارکی برای بازسازی و تفسیر هستند.
    - منابع و مدارک می‌تواند اطلاعاتی درباره زندگی مردم در گذشته باشد.
  - ۶ـ گزارش یافته‌های پژوهش ← پژوهشگر نتایج و یافته‌های تحقیق را استخراج و در قالب گزارش علمی (کتاب، مقاله، سخنرانی، گزارش و ...) ارائه می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۸۷- در کدام مرحله از پژوهش توجه به فاصلهٔ زمانی مورخ با وقایع مورد بررسی قرار می‌گیرد؟

۱) گردآوری و تنظیم اطلاعات ۲) تدوین پرسش‌های تحقیق
۳) شناسایی منابع ۴) تحلیل و تنظیم اطلاعات

پاسخ: گزینهٔ ۳ (۱۰۰۱ ـ صفحه‌های ۶ و ۷ ـ دشوار)

پاسخ تشریحی:

در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً بررسی می‌کند که نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؛ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؛ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند؛ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند. همچنین اگر محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

مراحل پژوهش در تاریخ:

۱ـ انتخاب موضوع: توجه به برخی معیارهای لازم در انتخاب موضوع مثلاً تازه و غیرتکراری بودن آن.
۲ـ تدوین پرسش‌های تحقیق: مشخص کنندهٔ هدف پژوهش و مانعی برای بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش. اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها یا نقش افراد و گروه‌های درگیر سؤال می‌شود.
۳ـ شناسایی منابع: شناسایی منابع و اسناد تحقیق و سنجش میزان دقت، اعتبار و صحت آن‌ها (مثلاً بررسی گرایش‌ها و فاصلهٔ زمانی مورخان و راویان یک واقعه).
٤ـ گردآوری و تنظیم اطلاعات: استخراج، تنظیم و دسته‌بندی اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق.
۵ـ تحلیل و تفسیر اطلاعات: بازسازی و تفسیر وقایع گذشته براساس شواهد و مدارک همانند کار کارآگاهان پلیس.
٦ـ گزارش یافته‌های پژوهش: استخراج نتایج و یافته‌های تحقیق و ارائهٔ آن در قالب گزارش.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۸۸- در دورهٔ اشکانیان ..... رواج داشت.

۱) گاه شماری که درآن مبدا، به تخت نشستن هر پادشاه بود و روزهای ماه با اسامی عناصر طبیعت نام‌گذاری شده بود.
۲) گاه شماری که در آن سال به ماه‌های ۲۹ یا ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و هر سه سال یک بار، یک ماه بیش‌تر داشت.
۳) هرگاه شماری که در آن سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم و هر ۴ سال یک بار، یک روز به پایان سال اضافه می‌شد.
۴) گاه شماری بابلی، سلوکی و اوستایی

پاسخ: گزینهٔ ۴ (۱۰۰۲ ـ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در دورهٔ اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود. در گاه‌شماری اوستایی ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده بود.
۲) در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابِلی‌ها، گاه‌شماری "خورشیدی قمری" رایج بود. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آن‌جا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
۳) ویژگی گاه‌شماری مصری و اوستایی است و نه "هر" گاه‌شماری‌ای.

گروه آموزشی ماز

۸۹- در مراحل کار باستان‌شناسان، کدام یک از فعالیت‌های زیر زودتر از سایر موارد انجام می‌شود؟

۱) تعیین سن آثار باستانی
۲) بیرون آوردن آثار و اشیا از دل خاک
۳) مقایسهٔ آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف
۴) عکس‌برداری و ثبت دقیق شیء با تمام مشخصاتش

پاسخ: گزینهٔ ۴ (۱۰۰۳ ـ صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

باستان‌شناسان اگر در حفاری و خاک‌برداری، به بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشهٔ آن بنا را مشخص می‌کنند. آنان همچنین اگر به شیئی برخورد کنند، نخست در همان وضعیت از آن عکسبرداری و تمامی مشخصاتش را به طور دقیق ثبت می‌کنند. سپس آن را از خاک بیرون آورده و مراحل بعدی تحقیقات، در کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های مجهز ادامه می‌یابد.

مراحل کار باستان‌شناسان:

استخراج و تنظیم اطلاعات ← حفاری ← شناسایی و کشف

گروه آموزشی ماز

۹۰- موزه‌های «آرمیتاژ و متروپولیتن» به‌ترتیب در کدام یک از کشورهای جهان قرار دارد؟

۱) پاریس ـ نیویورک
۲) سن پترزبورگ ـ نیویورک
۳) نیویورک ـ سن پترزبورگ
۴) سن پترزبورگ ـ لندن

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۰۰۳ ـ صفحهٔ ۲۶ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

ازجمله معروف‌ترین موزه‌های جهان می‌توان به موزه‌های زیر اشاره کرد:

- لوور در پاریس ← فرانسه
- بریتانیا در لندن ← انگلستان
- آرمیتاژ در سن پترزبورگ ← روسیه
- متروپولیتن در نیویورک ← آمریکا

موزه‌ها؛ گنجینه‌های آثار باستانی:

موزه‌ها مهم‌ترین مکان گردآوری، نگهداری، مرمت، مطالعه و نمایش آثار باستانی هستند. موزهٔ ایران باستان از جمله بزرگ‌ترین موزه‌های ایران است که آثار باستانی ارزشمندی در آن حفظ و به نمایش گذارده شده است.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۹۱- در کدام گزینه واژهٔ "تاریخ" به معنای علم و روش علمی به‌کار رفته است؟

۱) جنگ جهانی اول در تاریخ ۱۹۱۴ آغاز شد و تا ۱۹۱۸ ادامه یافت.
۲) بررسی تاریخ روابط سیاسی ایران و روم در دوران اشکانیان.
۳) دلیل شهرت حمورابی در تاریخ، قانون نامه‌ای است که از او به جای مانده است.
۴) هخامنشیان، یکی از قدرتمندترین امپراتوری‌های تاریخ باستان بوده‌اند.

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۰۰۱ ـ صفحهٔ ۲ ـ متوسط)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ به معنای تقویم (تعیین سال، ماه و روز) به‌کار رفته است.
۳ و ۴ در معنای مجموعه حوادثی است که در گذشته اتفاق افتاده است.

واژهٔ تاریخ دارای معانی مختلفی است:
۱ـ مجموعه حوادث و رویدادهایی است که فرد یا جامعه از سر گذرانده است.
مثال: تاریخ ایران ← مجموعه حوادثی که مردم ایران از سر گذرانده‌اند.
۲ـ علم و روش علمی که به وسیله آن رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند.
مثال: تاریخ روابط اقتصادی ایران و هند در دورهٔ اشکانیان
۳ـ تعیین روز و ماه و سال یعنی همان تقویم
مثال: هنوز تاریخ برگزاری امتحانات تعیین نشده است.

گروه آموزشی ماز

۹۲- در کدام نوع تاریخ‌نگاری، مؤلفان تاریخ زندگی فرمانروا را به‌صورت ویژه و متمرکز مورد توصیف قرار می‌دهند و در کدام یک اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند؟

۱) تاریخ‌های سلسله‌ای ـ نوشته‌های جغرافیایی
۲) تاریخ‌های محلی ـ سیاست‌نامه‌ها
۳) تک‌نگاری ـ سفرنامه‌ها
۴) تک‌نگاری ـ اندرزنامه‌ها

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۱ ـ صفحه‌های ۶ و ۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در تک‌نگاری که از دورهٔ تیموریان به بعد مرسوم شد، مؤلفان با اشارهٔ فرمانروا، تاریخ زندگانی او را به‌صورت ویژه و متمرکز، مورد توصیف و ثبت و ضبط قرار می‌دهند و سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع، کمتر دیده می‌شوند.

انواع کتاب‌های تاریخی:
تک‌نگاری:
این نوع تاریخ‌نگاری از دورهٔ تیموریان به بعد مرسوم شد. در این نوع تاریخ‌نگاری مؤلفان معمولاً با اشارهٔ فرمانروا، تاریخ زندگانی او را به صورت متمرکز و ویژه مورد توصیف و ثبت و ضبط قرار می‌دهند. کتاب: عجائب‌المقدور فی نوائب‌تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) نوشتهٔ ابن عربشاه دربارهٔ تیمور، یک نمونه تک‌نگاری است.
سفرنامه‌ها:
اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع، کمتر دیده می‌شوند.

گروه آموزشی ماز

۹۳- کدام موارد دربارهٔ «تاریخ‌های سلسله‌ای» درست است؟

الف: یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شهرها و مناطق ایران است.
ب: فرمانروایان بزرگ و کوچک، به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود، معمولاً ادیبان و دانشمندان را تشویق و مأمور به تدوین این رویدادها می‌کردند.
ج: این نوع تاریخ‌نگاری از دورهٔ مغولان به بعد مرسوم شد.
د: این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

۱) ب ـ د
۲) الف ـ ج
۳) الف ـ ب
۴) ج ـ د

پاسخ: گزینهٔ ۱ (۱۱۰۱ ـ صفحهٔ ۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تاریخ‌های سلسله‌ای: فرمانروایان بزرگ و کوچک، به منظور ثبت و ضبط رویدادهای زمان خود، معمولاً ادیبان و دانشمندان را تشویق و مأمور به تدوین این رویداد می‌کردند و با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت. کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

بررسی موارد:

الف: تاریخ‌نگاری محلی است.

ج: تاریخ‌های منظوم است در دورهٔ مغولان رواج یافت.

گروه آموزشی ماز

۹۴- در کدام روش تاریخ‌نگاری، به‌ترتیب مورخ عیناً روایت‌ها را ذکر می‌کردند و در کدام روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند؟

۱) ترکیبی ـ روایی ۲) تحلیلی ـ ترکیبی ۳) تحلیلی ـ روایی ۴) روایی ـ ترکیبی

پاسخ: گزینهٔ ۴ (۱۱۰۲ ـ صفحهٔ ۱۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در روش تاریخ‌نگاری روایی مورخ روایت‌های مختلف و متعدد دربارهٔ موضوع واحد را با ذکر اسناد، ذکر می‌کند و تاریخ‌نگاران بدون هیچ دخل و تصرفی عیناً روایت‌ها را ذکر می‌کنند. در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی مورخ به جای ذکر همهٔ روایات دربارهٔ یک موضوع، یک گزارش واحد از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند و مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

روش‌های مختلف تاریخ‌نگاری:

در روش تاریخ‌نگاری روایی، مورخان بدون هیچ دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن را ذکر می‌کردند. این نوع تاریخ‌نگاری در ابتدا برای ثبت و ضبط سخنان پیامبر و صحابهٔ ایشان استفاده می‌شد ولی بعدها برای ثبت وقایع تاریخی به‌کار گرفته شد. یکی از عیوب این سبک تاریخ‌نگاری این بود که نویسندگان هیچ نقد و نظری دربارهٔ درستی و یا نادرستی خبر ارائه نمی‌دادند. برجسته‌ترین چهره تاریخ‌نگاری روایی مورخ و مفسر مشهور محمدبن جریر طبری است.
در تاریخ‌نگاری ترکیبی: مورخ به جای ذکر همهٔ روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت آن‌ها، یک گزارش واحد از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.
مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک: بلاذری صاحب کتاب فتوح‌البلدان و دینوری نویسندهٔ کتاب اخبارالطوال است.

گروه آموزشی ماز

۹۵- کدام گزینه از معیارهای سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی به شمار نمی‌رود؟

۱) سنجش گزارش‌ها بر اساس زمان و مکان
۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
۳) بررسی گرایش فکری، مذهبی و سیاسی راوی خبر
۴) اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی

پاسخ: گزینه ۳ (۱۱۰۲ ـ صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

گزینهٔ نادرست، گزینهٔ «۳» می‌باشد؛ زیرا مربوط به مرحلهٔ اول یعنی، سنجش اعتبار و نقد راوی می‌باشد که در این مرحله، پژوهشگران و مورخان، موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت‌کنندهٔ خبر، محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند. همچنین پژوهشگران سعی می‌کنند که علائق و انگیزه‌های راوی را در بیان خبر، بررسی و اندیشه و مقصود او را فهم و کشف کنند.

معیارهای سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی عبارت‌اند از:

۱ـ مطابقت با عقل
۲ـ مقایسه و تطبیق با سایر شواهد و منابع
۳ـ مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی
۴ـ سنجش گزارش‌ها بر اساس زمان و مکان
۵ـ اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی
۶ـ اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۹۶- در کدام گزینه همهٔ موارد جزو یک گروه از شاخه‌های جغرافیا به‌حساب می‌آیند؟

۱) آب و هواشناسی، GIS، جغرافیای آب‌ها
۲) جغرافیای خاک‌ها، نقشه‌کشی، ژئومورفولوژی
۳) جغرافیای رفتاری، جغرافیای زیستی، جغرافیای شهری
۴) روش‌های کمی در جغرافیا، کارتوگرافی، GIS

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۱ ـ صفحهٔ ۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

فنون جغرافیایی: سنجش از دور و GIS، روش‌های کمّی در جغرافیا، نقشه‌کشی (کارتوگرافی)

ارتباط بین علوم و فنون مختلف جغرافیا و شاخه‌های آن			
	شاخه‌های اصلی	زیرشاخه‌ها	علومی که با آن در ارتباط است
جغرافیا	جغرافیای طبیعی	جغرافیای خاک‌ها	خاک‌شناسی
		جغرافیای آب‌ها	آب‌شناسی
		جغرافیای زیستی	زیست‌شناسی
		آب و هواشناسی	هواشناسی
		ژئومورفولوژی	زمین‌شناسی
	جغرافیای انسانی	جغرافیای روستایی	مطالعات روستایی
		جغرافیای نظامی	علوم نظامی
		جغرافیای شهری	مطالعات شهری، معماری و شهرسازی
		جغرافیای جمعیت	جمعیت‌شناسی
		جغرافیای رفتاری و فرهنگی	۱) انسان‌شناسی ۲) روان‌شناسی ۳) جامعه‌شناسی
		جغرافیای اقتصادی	اقتصاد
		جغرافیای سیاسی	علوم سیاسی
		جغرافیای تاریخی	تاریخ
	فنون جغرافیایی	سنجش از دور و GIS	علوم فضایی
		روش‌های کمّی در جغرافیا	آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات
		نقشه‌کشی (کارتوگرافی)	هندسه

گروه آموزشی ماز

۹۷- در کدام گزینه، مفهوم درستی از دید ترکیبی در جغرافیا ارائه شده است؟

۱) ویژگی‌های پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت یک مکان به‌صورت جداگانه مطالعه شود.
۲) یافته‌های همهٔ رشته‌های مرتبط، به‌صورت مجزا یا همه جانبه مورد مطالعه قرار می‌گیرد.
۳) عملکرد سودجویانه یا منطقی انسان در یک مکان به‌صورت همه جانبه بررسی شود.
۴) همهٔ پدیده‌های طبیعی یا انسان ساخت به‌صورت همه جانبه در یک مکان بررسی شوند.

پاسخ: گزینه ۴ (۱۰۰۱ ـ صفحهٔ ۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

دید ترکیبی در جغرافیا مفهوم همه جانبه دیدن پدیده‌های جغرافیایی چه انسان‌ساخت و چه طبیعی را می‌رساند. که جغرافی‌دانان با این دید، برای مسائل مختلف برنامه‌ریزی می‌کنند. به‌عنوان مثال؛ مشکل افزایش جمعیت بی‌رویهٔ یک شهر یک موضوع جغرافیایی است که جغرافی‌دانان با کمک دید همه جانبه از شاخه‌های مختلف جغرافیایی مانند جغرافیای جمعیت، جغرافیای اقتصادی برای پراکندگی فعالیت‌های اقتصادی، فنون جغرافیایی برای تهیهٔ نقشهٔ شهر و ... این موضوع را مورد بررسی قرار می‌دهد تا بهترین راه‌حل را مشخص کند.

گروه آموزشی ماز

۹۸- عبارت زیر به کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا اشاره دارد؟

«به نظر می‌رسد بین وجود معادن و تراکم جمعیت، ارتباط نزدیکی وجود دارد.»

۱) مرحلهٔ پس از پردازش اطلاعات و پیش از جمع‌آوری اطلاعات که نقش راهنما را در هر پژوهش دارد.
۲) مرحلهٔ پیش از پردازش اطلاعات و پس از جمع‌آوری اطلاعات که نقش راهنما را در هر پژوهش دارد.
۳) مرحلهٔ پس از جمع‌آوری اطلاعات و پیش از طرح مسئله که پاسخ پیشنهادی به سؤال پژوهش است.
۴) مرحلهٔ پیش از جمع‌آوری اطلاعات و پس از طرح مسئله که پاسخ پیشنهادی به سؤال پژوهش است.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ۴ (۱۱۰۲ ـ صفحه‌های ۹ تا ۱۲ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

در متن سؤال یک فرضیه مطرح شده است که در گام دوم پژوهش مطرح می‌شود و پاسخ پیشنهادی به سؤال پژوهش است و نقش راهنما را در هر پژوهش دارد. بنابراین، این مرحله پس از گام اول (بیان مسئله و پیشینهٔ تحقیق) و پیش از گام‌های سوم (جمع‌آوری اطلاعات)، چهارم (پردازش اطلاعات) و پنجم (نتیجه‌گیری و پیشنهادها) مطرح می‌شود.

گام	نام مرحلهٔ پژوهش	مثال
اول	طرح سؤال و بیان مسئله (سؤال پژوهش)	عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دههٔ اخیر چیست؟
دوم	تدوین فرضیه (فرضیهٔ پژوهش)	فرضیهٔ ۱: وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است. فرضیهٔ ۲: وجود خدمات آموزشی، درمانی و تفریحی عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.
سوم	جمع‌آوری اطلاعات	۱ـ مراجعه به سالنامهٔ آماری یک دهه و مطالعهٔ تغییرات جمعیتی شهر کرج ۲ـ مراجعه به عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای برای مشاهدهٔ روند رشد فیزیکی شهر کرج در یک دهه
چهارم	پردازش اطلاعات (تجزیه و تحلیل)	تجزیه و تحلیل درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان شهر کرج در یک دههٔ اخیر با استفاده از روش‌های آماری
پنجم	نتیجه‌گیری و ارائهٔ پیشنهادها	نتیجه‌گیری: بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. پیشنهاد: ایجاد صنایع کوچک در اطراف کرج با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف آن

گروه آموزشی ماز

۹۹- در متن «اختلافات شدید درجهٔ حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است. کشور ما برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است؛ زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری را دارد.» کدام‌یک از سؤالات کلیدی جغرافیا را نمی‌توان مشاهده کرد؟

۱) سؤال کجا که به مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد، یعنی این اتفاق کجا رخداده است.
۲) سؤال چرا که با علت وقوع پدیده‌ها سروکار دارد، یعنی چرا این پدیده به وجود آمده است.
۳) سؤال چه کسی که به روابط متقابل انسان و محیط دلالت دارد، چه کسی عامل این پدیده است.
۴) سؤال چه چیز که به ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد، یعنی چه چیزی اتفاق افتاده است.

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۲ ـ صفحهٔ ۸ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

با توجه به سؤالات کلیدی جغرافیا در گزینه‌های مختلف، متن سوال را می‌توان به‌صورت زیر بازنویسی کرد:
اختلافات شدید درجهٔ حرارت روزانه و سالانه (پاسخ به سؤال چرا)، در نواحی مختلف ایران (پاسخ به سؤال کجا)، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است (پاسخ به سؤال چه چیز). کشور ما برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است؛ زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری را دارد و هریک از استان‌های کشور از نظر باغداری تخصصی طبقه‌بندی شده‌اند.

بررسی فعالیت مهم کتاب درسی:

به خبر داده شده توجه کنید. پاسخ پرسش‌های جغرافیا از آن دریافت می‌شود؛
توفان عصر یکشنبه بیست و هشتم تیرماه ۱۳۹۴
چه وقت؟
توفان در کن و سولقان تاکنون ۲۰ کشته برجا گذاشته است. بر اثر این بارندگی و سیل،
چه چیز؟ کجا؟ چرا؟
مقداری از کوه‌های سمت امامزاده داوود ریزش کرده است؛ تعدادی از درختان شکسته شده و به همراه مقداری سنگ، حرکت کرده و در مسیر پل کیگا قرار گرفته که
چطور؟
تعدادی از شهروندان که در این مسیر قرار گرفته‌اند، جان خود را از دست داده‌اند. دو کارگر چینی شاغل در پل سنگان آزادراه تهران شمال هم بین کشته‌شدگان
چه کسانی؟ چه کسانی؟
حادثه هستند.

گروه آموزشی ماز

۱۰۰- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به کدام مورد بستگی دارد؟

۱) تصمیمات سیاسی و منطقه‌ای
۲) برنامه‌ریزی صحیح برای یک ناحیه
۳) هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان
۴) مطالعه براساس ویژگی‌های نواحی

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینهٔ ۳ (۱۱۰۱ ـ صفحه‌های ۴ و ۵ ـ آسان)

پاسخ تشریحی:

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوهٔ کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

دربارهٔ ناحیه‌بندی، موارد زیر را باید در نظر داشت:

۱ـ جغرافی‌دان برای تعیین حدود یک ناحیه، از یک یا چند معیار استفاده می‌کند. این معیارها ممکن است طبیعی باشند یا انسانی.
۲ـ او با توجه به این معیارها، مرزها یا حدود هر ناحیه را روی نقشه رسم می‌کند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهد.
۳ـ ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر و شیوهٔ کار یک جغرافی‌دان صورت می‌گیرد.
۴ـ انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف جغرافی‌دان از مطالعه و تحقیق بستگی دارد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۱- در کدام گزینه مفهوم درستی از وسعت نواحی ارائه شده است؟

۱) یک ناحیه می‌تواند گاهی تبدیل به یک ناحیه سیاسی شده و گاهی تبدیل به یک ناحیه طبیعی شود.
۲) یک ناحیه می‌تواند گاهی تبدیل به یک زیست بوم طبیعی شود و گاهی تبدیل به یک ناحیه مذهبی شود.
۳) یک ناحیه می‌تواند گاهی منطبق بر مرزهای طبیعی باشد و گاهی توسط مرزهای انسانی تعیین و مشخص شود.
۴) یک ناحیه می‌تواند گاهی به اندازه یک روستا محدود شود و گاهی به اندازه یک یا چند کشور وسعت داشته باشد.

پاسخ: گزینهٔ ۴ (۱۱۰۲ ـ صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قارّه را دربر می‌گیرد و مقیاس جهانی دارد. بنابراین از وسعت‌های بسیار مختلفی تشکیل می‌شود. حال این ناحیه می‌تواند طبیعی مانند یک زیست‌بوم باشد که در قاره‌های مختلف پراکنده شده است و یا انسانی مانند یک زبان باشد که متکلمین آن در چندین قاره (مانند زبان عربی) یا در یک محدوده خیلی کوچک (مانند زبان‌های محلی) باشد.

نکات تکمیلی مرزهای نواحی:

۱ـ تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
البته در این میان نیز، تعیین مرز نواحی انسانی (مانند نواحی زبانی و قومی)، دشوارتر از تعیین مرز نواحی طبیعی (مانند نواحی خاک یا زیست‌بوم) است.
۲ـ قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است.
گاه یک ناحیه، فقط بخشی از یک روستا، شهر، استان یا کشور را شامل می‌شود و گاه نیز چند کشور و قاره را در بر می‌گیرد و مقیاس جهانی دارد.
۳ـ مرزهای نواحی قابل تغییرند.
در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن ناحیه، کم یا زیاد شود.
مثال: مهاجرت روستاییان از یک ناحیه یا وقوع خشکسالی، می‌تواند وسعت یک ناحیهٔ کشاورزی را کاهش دهد یا حتی آن را به ناحیه‌ای غیرکشاورزی تبدیل کند.
۴ـ مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.
مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند؛ بنابراین در این مرزبندی، گاهی یک ناحیهٔ آب‌وهوایی یا یک ناحیهٔ زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور تقسیم می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۱۰۲- کدام گزینه با توجه به تصویر زیر، دلیل مناسبی برای وجود «ساختمان‌های بلندمرتبه در بندر پیرائوس یونان» است؟

۱) رونق صادرات و تجارت ماهی و انواع غذاهای دریایی
۲) فراوانی امکانات تفریحی و گردشگری و جذب توریست
۳) ارتباط همه جانبه با آب‌های آزاد و حمل و نقل بین‌المللی
۴) رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت، گردشگری و حمل و نقل بار

پاسخ: گزینهٔ ۴ (۱۱۰۱ ـ صفحه‌های ۲ و ۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

این تصویر، یک ناحیه ساحلی با فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری را نشان می‌دهد. امکان تجارت دریایی موجب به‌وجود آمدن شهری با نقش بندری در کنار دریا شده است. جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری و حمل و نقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان‌های بلند مرتبه شده است.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۰۳- کدام گزینه، تغییر وضعیت پوشش گیاهی از «جنگل‌های بارانی استوایی» به سمت «بیابان صحرا» را به‌درستی بیان می‌کند؟

۱) با افزایش دمای هوا، کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌شود.
۲) تابستان بارانی و زمستان خشک، ساوان متراکم را پدید می‌آورد.
۳) به‌تدریج با افزایش خشکی هوا، استپ‌های بیابانی به‌وجود می‌آیند.
۴) کاهش بارندگی و افزایش اختلاف دما، علفزارهای کوتاه‌قد را به‌وجود می‌آورد.

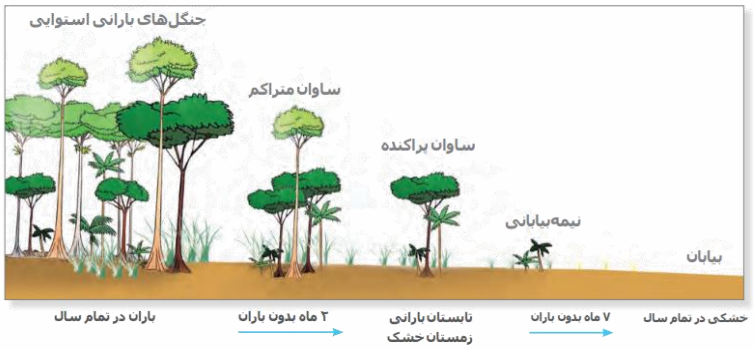
پاسخ: گزینهٔ ۳ (۱۱۰۲ ـ صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

هرچه از جنگل‌های بارانی استوایی به سمت بیابان صحرا حرکت می‌کنیم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. این مراتع در حاشیهٔ صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) با کاهش بارندگی (نه لزوماً افزایش دما)، کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌شوند.
۲) بر اثر تابستان بارانی و زمستان خشک، ساوان پراکنده ایجاد می‌شود، نه ساوان متراکم!
۴) هرچه از جنگل‌های بارانی به سمت بیابان می‌رویم، دمای هوا متغیر و خشکی هوا بیشتر می‌شود؛ درنتیجه، تعداد و تنوع پوشش گیاهی کاهش می‌یابد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۴- کدام گزینه به‌ترتیب، مصداق مناسبی برای دو عبارت «تخریب ناحیه مسلمان نشین توسط دولت میانمار» و «احداث تونل و پل برای عبور قطار در نواحی کوهستانی سوئیس» می‌باشد؟

۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. ـ نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
۲) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند. ـ نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. ـ انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند.
۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند. ـ نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

پاسخ: گزینهٔ ۴ (۱۱۰۲ ـ صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

به‌طور کلی زمانی که محیط طبیعی شکل فعالیت انسان‌ها را تحت تأثیر قرار دهد می‌توان گفت نواحی به فعالیت انسان‌ها شکل می‌دهند. از سوی دیگر زمانی که شکل‌گیری یا تخریب برخی نواحی فرهنگی یا دینی توسط تصمیماتی سیاسی صورت می‌گیرد، می‌توان گفت که نواحی ممکن است تحت تأثیر تصمیمات حکومت‌ها قرار گیرد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۵- با توجه به مرزهای نواحی، کدام گزینه با تصویر مقابل تناسب دارد؟

۱) عدم انطباق مرزهای اداری بر مرزهای نواحی طبیعی
۲) عدم انطباق مرزهای سیاسی بر مرزهای نواحی انسانی
۳) عدم انطباق مرزهای اداری بر مرزهای نواحی انسانی
۴) عدم انطباق مرزهای سیاسی بر مرزهای نواحی طبیعی

پاسخ: گزینهٔ ۲ (۱۱۰۲ ـ صفحهٔ ۱۷ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

تعیین مرز دو کشور، نوعی مرزبندی سیاسی است. مرز دو کشور پاکستان و افغانستان، بدون توجه به منطقهٔ سکونت قوم پشتون تعیین شده است و بنابراین، بخشی از قوم پشتون در قلمرو کشور پاکستان و بخشی دیگر از آن‌ها در قلمرو کشور افغانستان زندگی می‌کنند. این مثال به‌خوبی نشان می‌دهد که مرزهای سیاسی ممکن است بر مرزهای نواحی انسانی (مثلاً نواحی قومی) منطبق نباشند.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۰۶- کدام گزینه مربوط به حیطهٔ متفاوتی از علم منطق است؟

۱) علی کاری است؛ پس به‌دلیل فلفل زیادی که دارد، کودکان زیر شش سال مجاز به استفاده از او نیستند.
۲) دیروز مادرم می‌گفت که علی شیر است. اما اگر قرار بود علی مثل چیزی باشد، چون پوست تیره‌ای دارد، شیرکاکائو بود نه شیر.
۳) برادرم معتقد است که عالم ماوراء ماده وجود ندارد، زیرا می‌گوید «من تا چیزی را با چشمم نبینم، باور نمی‌کنم که هست».
۴) از نظر علماء رشتهٔ حقوق، ودیعه نوعی عقد است که در آن یک طرف به طور رایگان از مال دیگری نگهداری می‌کند.

پاسخ: گزینه ۴ (منطق درس ۱ ـ دشوار)

اساساً دو حیطه در علم منطق بررسی می‌شوند که خطای فکری هم در این دو حوزه اتفاق می‌افتد. این دو، حوزه‌های تعریف و استدلال هستند. این دو حوزه از فعالیت‌های فکری انسان‌اند. یعنی انسان وقتی فکر می‌کند و می‌اندیشد یا دارد مفهومی را تعریف می‌کند و یا در حال استدلال کردن مبنی بر ارتباط یا عدم ارتباط حداقل دو مفهوم است. برای تشخیص اینکه بدانیم چه عبارتی در حوزهٔ استدلال مطرح می‌شود و چه عبارتی در حوزهٔ تعریف، کافی است ببینیم آن عبارت در پاسخ به «چیستی» یک مفهوم است یا «چرایی» یک گزاره. که در حالت اول تعریف و در حالت دوم استدلال است.

پاسخ تشریحی:

در گزینهٔ ۴، استدلالی وجود ندارد؛ یعنی از مقدمات نتیجه‌ای گرفته نشده است و صرفاً بیان شده که عقد ودیعه چه نوع عقدی است و چیستی آن مطرح شده؛ بحث چیستی نیز به حیطهٔ تعریف مربوط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در این گزینه یک استدلال وجود دارد که در این استدلال هم یک خطای فکری (مغالطه) اتفاق افتاده است. استدلال این گزینه به شرح زیر است:
مقدمهٔ اول: علی کاری است.
مقدمهٔ دوم: کاری ادویه‌ای است که استفادهٔ آن برای کودکان زیر شش سال مجاز نیست، به دلیل فلفل زیادی که دارد.
نتیجه: استفاده از علی برای کودکان زیر شش سال مناسب نیست، چون فلفل زیادی دارد.
همان طور که مشخص است خطای اندیشه در این استدلال مربوط به واژهٔ «کاری» است.

۲) در این گزینه یک استدلال وجود دارد و البته خطای ذهنی هم اتفاق افتاده است.
منظور مادر از اینکه «علی شیر است» این است که علی شجاع است. تا اینجا استدلال وجود ندارد و صرفاً یک گزارهٔ خبری بیان شده است. فرزند از این گزارهٔ مادر این را برداشت می‌کند که علی مانند شیر خوراکی پوست سفیدی دارد. سپس نتیجه می‌گیرد که مادرش اشتباه کرده است، چون علی پوست سبزه دارد باید او را به شیرکاکائو تشبیه کرد نه شیر.
بنابراین در اینجا نیز یک استدلال و یک نتیجه‌گیری از طرف فرزند اتفاق افتاده است.

۳) در این گزینه نیز یک استدلال وجود دارد. برادر گوینده معتقد بوده که عالم ماوراء ماده وجود ندارد، چون من آن را نمی‌توانم ببینم. این هم یک استدلال است به صورت زیر:
مقدمهٔ اول: عالم ماوراء ماده را نمی‌توان دید.
مقدمهٔ دوم: هرچیزی را که نمی‌توان دید، وجود ندارد.
نتیجه: عالم ماوراء ماده وجود ندارد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۷- کدام عبارت بر مغالطات صدق نمی‌کند؟

۱) هرگونه نتیجه‌گیری خطا در اندیشه هستند که در هر دو حیطهٔ علم منطق، می‌توانند بروز پیدا کنند.
۲) با وجود تلاش منطق‌دانان مبنی بر دسته‌بندی و بررسی انواع آن‌ها، همچنان قابل احصاء نیستند.
۳) در حالتی که به صورت عمدی ایجاد شود، تنها ذهن گوینده است که دچار خطا و اشتباه می‌شود.
۴) زمانی می‌توان از وقوعشان در ذهن خود و مخاطب پیشگیری کرد که شناخت دقیقی از آن‌ها داشته باشیم.

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۱ ـ متوسط)

طبق تعریف کتاب درسی مغالطه هرگونه خطای اندیشه است که می‌تواند به صورت عمدی یا غیرعمدی رخ دهد. مغالطات همچون بیماری‌هایی هستند که باید از دچار شدن به آن‌ها برحذر بود. از این رو دانستن آن برای منطق‌دان لازم است تا بتواند با آن‌ها مبارزه کند. همانگونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. البته تأکید منطق بر آموزش شیوهٔ درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن – که بی‌شمارند – باشیم.

پاسخ تشریحی:

مغالطه همان نتیجه‌گیری خطا در ذهن است که می‌تواند عمدی یا غیرعمدی باشد. در حالت عمدی گوینده باعث خطای ذهن مخاطب می‌شود؛ بنابراین کسی که در دام می‌افتد، مخاطب است نه گوینده.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مغالطه یا سفسطه همان خطای اندیشه است که هم در حوزهٔ استدلال و هم در حوزهٔ تعریف اتفاق می‌افتد.
۲) خطاهای ذهن یا مغالطات بی‌شمارند و بنابراین قابل احصاء و شمارش نیستند.
۴) مغالطات مانند بیماری هستند و لازمهٔ مبارزه با آن‌ها، شناخت و دانستنشان است.

گروه آموزشی ماز

۱۰۸- به‌ترتیب کدام ویژگی علم منطق باعث تشبیه آن به ترازوی اندیشه، دوچرخه‌سواری و شاقول بنایی می‌شود؟

۱) ابزاری بودن ـ کاربردی بودن ـ ابزاری بودن
۲) آلی بودن ـ نظری بودن ـ کاربردی بودن
۳) ابداعی بودن ـ کاربردی بودن ـ ابزاری بودن
۴) نظری بودن ـ اکتشافی بودن ـ کاربردی بودن

پاسخ: گزینه ۱ (منطق درس ۱ ـ ساده)

منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فرا گرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.
توجه به این نکته لازم است که دانش منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست. منطق همچون سیستم کنترلی خودرو است که میزان بنزین، سرعت حرکت و دمای موتور را به ما نشان می‌دهند و در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهند، اما باعث حرکت خودرو نمی‌شوند. بدین جهت منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود، اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

پاسخ تشریحی:

عنوان درس اول «منطق ترازوی اندیشه» است که به کارکرد سنجشگری و ابزاری (آلی) بودن علم منطق اشاره می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)؛ به عبارت دیگر منطق تنها به قالب تعریف و استدلال می‌پردازد و علوم دیگر ماده و محتوای تعریف و استدلال را فراهم می‌کنند. تشبیه منطق به شاقول بنایی نیز به همین دلیل است.
علت تشبیه منطق به دوچرخه‌سواری نیز به دلیل ویژگی کاربردی بودن آن است، بنابراین منطق علمی نظری محسوب نمی‌شود. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

گروه آموزشی ماز

۱۰۹- کدام گزینه فاقد حکم و قضاوت است؟

۱) درد بی‌دردی به جز مردن ندارد چاره‌ای
۲) هر کسی را بهر کاری ساخته‌اند
۳) آن آب زندگی که خاموش می‌کند آتش را
۴) نیست به‌جز مهر خموشی حلقه‌ای بر در مرا

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۱ ـ متوسط)

برای تشخیص اینکه بفهمیم گزاره‌ای تصور است یا تصدیق، باید ببینیم که در آن عبارت حکم و قضاوت یا ارتباطی وجود دارد یا خیر. برای فهم اینکه ارتباط وجود دارد توجه به این نکته لازم است که همواره از چرایی یک ارتباط می‌توان سوال کرد. بنابراین اگر چرایی یک عبارت معنادار بود آن عبارت حاوی یک ارتباط (حکم و قضاوت) است و تصدیق محسوب می‌شود و اگر سوال از چرایی یک عبارت، معنادار نبود در آن عبارت ارتباطی وجود ندارد و تصور محسوب می‌شود.

پاسخ تشریحی:

عبارت «آن آب زندگی که خاموش می‌کند آتش را» فاقد حکم و قضاوت است و سوال از چرایی آن نیز بی‌معنا است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) چرا «درد بی‌دردی به جز مردن چاره‌ای ندارد»؟ معنی‌دار است، پس این عبارت تصدیق به حساب می‌آید.
۲) چرا «هر کسی را بهر کاری ساخته‌اند»؟ معنی‌دار است، پس این عبارت تصدیق به حساب می‌آید.
۴) چرا « به‌جز مهر خموشی حلقه‌ای بر در مرا نیست»؟ معنی‌دار است، پس این عبارت تصدیق است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۰- کدام گزاره دربارهٔ ارتباط منطق با حیطهٔ زبان صحیح است؟

۱) منطق به دلیل ارتباط با حیطهٔ معنی و مفهوم، به زبان وابستگی ندارد.
۲) قواعد صرفی و نحوی هر زبان توسط منطق مورد بررسی و نقد قرار می‌گیرند.
۳) به دلیل تأثیرپذیری خطا در اندیشه از خطا در الفاظ، منطق به الفاظ توجه خاص دارد.
۴) منطق اصول کلی حیطهٔ زبان را جهت جلوگیری از خطای اندیشه طراحی می‌کند.

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۲ ـ ساده)

برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می‌کنیم. از آن‌جایی که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطای در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود. علم منطق وابسته به زبانی خاص نیست و لذا در این بحث وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شویم، بلکه به بررسی اصول کلی‌ای می‌پردازیم که اطلاع از آن‌ها در حیطهٔ زبان (الفاظ) به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رساند.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ تشریحی:

از آن‌جا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطا در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نه تنها دانش منطق، بلکه هر دانشی وابسته به زبان است. زیرا زبان روش انتقال افکار است و بدون آن نمی‌توان هیچ دانشی را انتقال داد. لذا دانش منطق وابسته به زبان هست، اما از این جهت که در مبحث الفاظ قواعد کلی حیطهٔ الفاظ را بررسی می‌کند، وابسته به زبان خاصی نیست.

۲) چون دانش منطق در حیطهٔ الفاظ به زبان خاصی وابسته نیست، لذا وارد قواعد صرفی و نحوی (دستوری) زبان‌ها نمی‌شود؛ بلکه به اصول کلی این حیطه می‌پردازد. به عبارت دیگر مباحثی را مطرح می‌کند که در هر زبانی مثل فارسی، انگلیسی، عربی، فرانسوی و ... مشترک هستند و به کل حیطهٔ زبان مربوط‌اند، نه صرفاً یک زبان خاص. توجه به این نکته لازم است که قواعد صرفی و نحوی و دستوری هر زبان مخصوص همان زبان است [هرچند ممکن است برخی از این قوانین بین حداقل دو یا چند زبان مشترک باشند].

۴) منطق به بررسی اصول کلی حیطهٔ زبان می‌پردازد که به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رساند؛ توجه به این نکته لازم است که اصول مذکور در منطق طراحی نمی‌شود، بلکه کشف و تدوین می‌گردد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۱- در کدام عبارات احتمال بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ بیش‌تر از سایر موارد است؟

الف) پیر شده‌ای و دیگر نمی‌توانی این سنگ را بلند کنی.

ب) دیروز فردی دو ساعته با هواپیما از تهران به مشهد سفر کرد.

ج) در فارسی کتاب‌های امثال قرآن زیاد نیست.

د) پدرم می‌گفت هنوز میوه‌های باغ ما نرسیده‌اند؛ پس وانت کجا مانده است؟

۱) الف و ب ۲) الف و د ۳) ب و ج ۴) ج و د

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۲ ـ دشوار)

احتمال بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ زمانی وجود دارد که از واژهٔ مشترک لفظی در عبارتی استفاده شود. این احتمال زمانی افزایش پیدا می‌کند که قرینه‌ای در جمله یا عبارت وجود نداشته باشد که مخاطب را راهنمایی کند به سمت کدام معنا برود. به عبارت دیگر با وجود قرینه در عبارت، احتمال این مغالطه کاهش می‌یابد.

بررسی موارد:

الف) واژهٔ «**نمی‌توانی**» مشترک لفظی است و دارای معانی «اجازه نداری، بلد نیستی (مهارت نداری) و قدرت نداری» می‌باشد؛ در این عبارت به دلیل وجود قرینهٔ پیر شدن در ابتدای جمله مشخص می‌شود که منظور از این لفظ قدرت و نیروی لازم را نداشتن است، به همین دلیل احتمال بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ کاهش می‌یابد.

ب) در این عبارت برای واژهٔ «**دو ساعته**» قرینه‌ای وجود ندارد که «همراه با دو ساعت» یا «طی دو ساعت» معنا بدهد. حتی وجود واژهٔ هواپیما نیز نافی معنای «همراه با دو ساعت» برای این واژه نیست، لذا این واژه احتمال مغالطه دارد.

ج) در این عبارت واژهٔ «**امثال**» مشترک لفظی است و دو معنا از آن برداشت می‌شود: ۱. جمع مِثل به معنای نظیر و مانند ۲. جمع مَثَل به معنای مجموعهٔ ضرب‌المثل‌ها؛ و به دلیل عدم وجود قرینه، احتمال بروز مغالطه وجود دارد.

د) در این عبارت واژهٔ «**نرسیده‌اند**» مشترک لفظی است که به دلیل عبارت تکمیلی [پس وانت کجا مانده است؟] مشخص می‌شود اینجا از این واژه معنای «کال» برداشت نمی‌شود، لذا احتمال بروز مغالطه در این عبارت وجود ندارد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۲- الفاظ مشخص‌شده در کدام گزینه به‌ترتیب بر لازمه و بخشی از معنای اصلی خود دلالت می‌کنند؟

۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن — من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود.

۲) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت — چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت.

۳) جمله عالم زین سبب گمراه شد — کم کسی ز ابدال حق آگاه شد.

۴) اگر رفت و آثار خیرش نماند — نشاید پس از مرگش الحمد خواند.

پاسخ: گزینه ۲ (منطق درس ۲ ـ متوسط)

به دلالت لفظ بر معنا که متضمّن (دربردارندهٔ) بخشی از معنای اصلی لفظ است، دلالت تضمّنی می‌گویند.
به دلالت لفظ بر معنا که بر لازمهٔ یک شیء دلالت می‌کند، **دلالت التزامی** می‌گویند.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ تشریحی:

واژهٔ «بیت» در این عبارت به معنی «شعر» به کار رفته و «شعر» بخشی از «بیت» نیست، بلکه ملازم آن است؛ لذا این واژه به دلالت التزامی به کار رفته است.
واژهٔ «کوه» در این عبارت «بخشی از کوه» است، بنابراین دلالت تضمّنی دارد. پس دلالت واژه‌های مشخص‌شده در این بیت عبارتند از: التزامی – تضمنی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژهٔ «جان» در این عبارت ابتدا به معنای مطابقی آنچه باعث زنده بودن است (روح) به کار رفته است و در کاربرد دوم یعنی واژهٔ «جانم» در دلالت التزامی به منظور معشوق به کار رفته است. پس دلالت واژه‌های مشخص شده در این بیت عبارتند از: مطابقی – التزامی.

۳) واژهٔ «عالم» در این عبارت به منظور مردم عالم بیان شده است و معنای خود عالم (مطابقی) نمی‌دهد. بنابراین دلالت این واژه التزامی است. «آگاه» در این عبارت به همان معنای مطابقی به کار رفته است. پس دلالت واژه‌های مشخص شده به‌ترتیب عبارتند از: التزامی – مطابقی.

۴) واژهٔ «رفت» در این بیت به منظور مرگ به کار رفته است که این دو واژه با هم تلازم دارند، لذا این واژه به دلالت التزامی به کار رفته است و واژهٔ «مرگ» در مصرع دوم معنای حقیقی و مطابقی خود را دارد، بنابراین دلالت مطابقی دارد. لذا دلالت واژه‌های مشخص شده در این بیت عبارتند از: التزامی – مطابقی.

گروه آموزشی ماز

۱۱۳- نسبت میان مفاهیم «ممکن بالذات و ممتنع بالغیر»، «استدلال قیاسی و استدلال استقرایی» و «مفهوم جزئی و مفهوم دارای یک مصداق خارجی» به‌ترتیب مانند نسبت میان مفاهیم کدام گزینه است؟

۱) واجب بالغیر و ممکن بالذات ـ قضیهٔ شرطی و قیاس استنتاجی ـ مفهوم کلی و مفهوم بدون مصداق خارجی
۲) واجب بالغیر و ممتنع بالغیر ـ استقرای تمثیلی و مغالطه ـ مفهوم کلی و اسم خاص
۳) واجب بالغیر و ممتنع بالغیر ـ استدلال استقرایی و استقرای تعمیمی ـ مفهوم جزئی و مفهوم بدون مصداق خارجی
۴) ممتنع بالذات و واجب بالذات ـ تمثیل ناروا و مغالطه ـ مفهوم جزئی و اسم خاص

پاسخ: گزینه ۱ (منطق درس ۳ ـ متوسط)

هرگاه مصادیق دو مفهوم «کلی» با یکدیگر مقایسه شوند، یکی از چهار حالت زیر مطرح خواهد شد که به آن‌ها «نسبت‌های چهارگانه» یا «نسب اربع» گفته می‌شود:

رابطهٔ میان مصادیق دو مفهوم کلی
- تساوی
- تباین
- عموم و خصوص مطلق
- عموم و خصوص من‌وجه

پاسخ تشریحی:

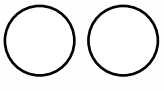
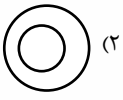
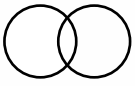
نسبت میان «ممکن بالذات و ممتنع بالغیر» عموم و خصوص مطلق است.
نسبت میان «استدلال قیاسی و استدلال استقرایی» تباین است.
نسبت میان «مفهوم جزئی و مفهوم دارای یک مصداق خارجی» عموم و خصوص من‌وجه است.
به‌ترتیب این نسبت‌ها میان مفاهیم گزینهٔ «۱» نیز برقرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تباین – عموم و خصوص من‌وجه – تباین
۳) تباین – عموم و خصوص مطلق – عموم و خصوص من‌وجه
۴) تباین – عموم و خصوص مطلق – عموم و خصوص مطلق

گروه آموزشی ماز

۱۱۴- رابطهٔ میان مفاهیم کلیِ «مفهوم جزئی» و «مفهوم فاقد مصداق خارجی» با کدام‌یک از اشکال زیر به‌درستی تعریف می‌شود؟

۱)
۲)
۳)
۴) هیچ‌یک از انواع نسب اربعه میان این دو برقرار نیست.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ۳ (منطق درس ۳ ـ متوسط)

مفهوم جزئی: مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.
مفهوم کلی: مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد؛ خواه این مورد، از موارد واقعی خارجی باشد یا از موارد فرضی.

پاسخ تشریحی:

می‌دانیم که بعضی مفاهیم جزئی هستند که فاقد مصداق خارجی هستند. (مثل رخش در شاهنامه) و به علاوه، هر مفهومی که فاقد مصداق خارجی است جزئی نیست. (مثل دیو) همچنین هر مفهوم جزئی هم فاقد مصداق خارجی نیست (مثل کوه دماوند) بنابراین رابطهٔ این دو مفهوم عموم و خصوص من‌وجه است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۵- **عبارت کدام گزینه در رابطه با نسب اربعه صحیح است؟**

۱) در رابطهٔ تساوی هر چیزی را که مابه‌ازای یکی قرار دهیم، الزاماً مابه‌ازای دیگری نیز هست.
۲) یکی از اقسام این نُسب، لاجرم میان هر دو مفهومی برقرار خواهد شد.
۳) دو مفهوم کلی متساوی در مصادیق نقیض خود نسبت عموم و خصوص من‌وجه دارند.
۴) در عام و خاص مطلق هر کدام از مفاهیم می‌تواند نسبت به دیگری هم اعمّ باشد و هم اخصّ.

پاسخ: گزینه ۱ (منطق درس ۳ ـ دشوار)

هرگاه مصادیق یک مفهوم کلی دقیقاً مصادیق مفهوم کلی دیگر نیز باشند رابطهٔ تساوی بین آن‌ها برقرار است. در رابطهٔ عموم و خصوص مطلق، مصادیق یک مفهوم کلی شامل مفهوم کلی دیگر نیز می‌شود، ولی مفهوم کلی دیگر زیرمجموعهٔ مفهوم کلی اولی است.

پاسخ تشریحی:

نسبت میان دو مفهوم در صورتی تساوی است که تمامی مصادیق یا مابه‌ازاهایشان مشترک باشند و این به آن معناست که هر چیزی که مابه‌ازای یکی قرار گیرد مابه‌ازای دیگری نیز خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) میان مفاهیم جزئی هیچ‌کدام از نسب اربعه برقرار نیست.
۳) نسبت میان نقیض دو مفهوم متساوی همچنان تساوی باقی می‌ماند.
۴) در عموم و خصوص من‌وجه این‌گونه است.

گروه آموزشی ماز

۱۱۶- **با توجه به وجوه اشتراک و افتراق انواع تفکر (فلسفی و غیرفلسفی)، کدام گزاره صحیح است؟**

۱) هر دو نوع تفکر به لحاظ موضوع و مسائلی که با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند، دارای اشتراک هستند.
۲) می‌توان گفت در هر دو قسم، معلوم کردن مسائلی که نسبت به آن‌ها علم نداریم، هدف محسوب می‌شود.
۳) هر کدام از این دو وادی اختصاص به قشر خاصی از افراد دارد و هر کسی امکان ورود به آن‌ها را ندارد.
۴) ورود به وادی تفکر فلسفی، بی‌نیاز شدن از وادی دیگر یا به تعبیر ملاصدرا فطرت اول را در پی دارد.

پاسخ: گزینه ۲ (فلسفهٔ ۱ درس ۱ ـ ساده)

تا زمانی که انسان با همان سؤال‌های معمولی و روزانه رو به روست و به دنبال پاسخ آن‌هاست، در مرحلهٔ اوّل تفکر قرار دارد که می‌توان آن را تفکر غیرفلسفی نامید. اما اگر انسانی از این مرحلهٔ تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت وارد مرتبهٔ دوم تفکر شده که می‌توان آن را تفکر فلسفی نامید. این انسان ممکن است یک کارگر یا فیزیکدان یا پزشک یا دانشجو و دانش‌آموز باشد. اما همین که وارد این وادی شد و چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال پاسخ برآمده در حال تمرین تفکر فلسفی است.

مراحل تفکر فلسفی به صورت زیر است:

روبه‌رو شدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی ← طرح پرسش‌های فلسفی ← رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سوال ← رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت

پاسخ تشریحی:

هدف در تفکر فلسفی و غیرفلسفی یک چیز است و آن حل مسأله یا معلوم کردن مجهولات است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یکی از عواملی که باعث می‌شود تفکر فلسفی از تفکر غیرفلسفی جدا شود موضوع یا همان مسألهٔ آن است. چرا که در تفکر غیر فلسفی موضوع امور روزمره و در تفکر فلسفی موضوع مسائل فلسفی است.
۳) هیچ کدام از این دو وادی اختصاص به قشر خاصی از افراد ندارد و هر فردی حتی افراد غیر فیلسوف نیز می‌توانند تفکر فلسفی داشته باشند.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

٤) تفکر فلسفی ما را بی‌نیاز از تفکر در مسائل روزمرهٔ زندگی نمی‌کند. آنچه ناپسند است، این است که کسی در همان فطرت اول (وادی تفکر غیرفلسفی) بماند و وارد فطرت ثانی (وادی تفکر فلسفی) نشود.

گروه آموزشی ماز

۱۱۷- با توجه به عبارت «دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند سوالات فلسفی است.»، کدام عبارت با ورود قانونمند به دانش فلسفه ارتباطی ندارد؟

۱) این دانش نیازمند بررسی تخصصی اقوال و نظرات مطرح‌شده در طول تاریخ است.
۲) باید با توجه به تمییز مباحث فلسفی از غیرفلسفی، مانع ورود مباحث غیر مرتبط به این دانش شد.
۳) پاسخ‌های مطرح‌شده در این دانش باید مراحل استدلال منطقی خود را به درستی طی کرده باشد.
۴) توجه به قانون‌های هستی‌شناسی و کاربرد آن‌ها در فلسفه از جمله الزامات این دانش است.

پاسخ: گزینه ۴ (فلسفهٔ ۱ درس ۱ ـ دشوار)

با دقت در سوالات فلسفی در می‌یابیم که این قبیل سوال‌ها مربوط به موضوعات اساسی و بنیادی است که بدون در دست داشتن پاسخ درست و قانع‌کننده برای آن‌ها، تصمیم‌گیری‌های انسان به نتیجه و سرانجام نخواهد انجامید.
تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سوال‌های اساسی و بنیادی موجب ظهور دانشی به نام فلسفه شده است؛ به عبارت دیگر دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند این قبیل سوال‌هاست. از همان آغازین روزهای حیات فکری انسان افرادی اهمیت این قبیل پرسش‌ها را دریافته و با دقت و تأمل فراوان برای دستیابی به پاسخ صحیح تلاش کرده‌اند.

پاسخ تشریحی:

واژهٔ قانونمند در تعریف دانش فلسفه واژهٔ بسیار مهمی است. از این جهت که تفاوت نحوهٔ ورود و خروج مسائل را با مواردی که به شکل معمولی در محاوره‌ها گفته می‌شود تعیین می‌کند. این واژه مشخص می‌کند که شکل‌گیری یک شاخهٔ دانش و محتوای علمی آن با پاسخ‌های پراکنده که مراحل استدلال منطقی خود را به درستی طی نکرده و متکی به پیشینهٔ تاریخی و مراحل طی‌شده نیست، تفاوت دارد.

پس این واژهٔ در تعریف دانش فلسفه یعنی:

۱- برای جلوگیری از ورود مباحث غیر فلسفه به فلسفه باید مباحث فلسفی را از مباحث غیرفلسفی بشناسیم.
۲- روش حل مسأله‌های فلسفی را پیدا کنیم.
۳- سیر تاریخی مباحث را بشناسیم و متکی بر دانش به دست‌آمده به تفکر ادامه دهیم.

گروه آموزشی ماز

۱۱۸- دلیل قطعی و احتمالی اینکه سقراط مایل نبود او را سوفیست بنامند، مربوط به کدام‌یک معانی این واژه بود؟

۱) دلیل قطعی به معنای دانشمند و دلیل احتمالی به معنای مغالطه‌کار مرتبط است.
۲) هر دو دلیل به معنای دانشمند از این واژه مربوط هستند.
۳) دلیل احتمالی به معنای دانشمند و دلیل قطعی به معنای مغالطه‌کار مرتبط است.
۴) هر دو دلیل به معنای مغالطه‌کار از این واژه مربوط هستند.

پاسخ: گزینه ۱ (فلسفهٔ ۱ درس ۱ ـ متوسط)

کسی که واژهٔ فلسفه را بر سر زبان‌ها انداخت و آن را عمومی کرد فیلسوف بزرگ یونان سقراط بود. این درحالی است که دانشمندان زمان سقراط و قبل از او خود را سوفیست یعنی دانشمند می‌خواندند. بعدها کلمهٔ سوفیست مفهوم اصلی خود را از دست داد و مفهوم مغالطه‌کار به خود گرفت.
سقراط به سبب تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و شاید به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها مایل نبود او را سوفیست یا دانشمند بخوانند و از این رو خود را فیلوسوفوس نامید.

پاسخ تشریحی:

دلیل قطعی برای سوفیست نامیده نشدن سقراط از جانب خودش، تواضع و فروتنی در برابر علم و دانایی است، پس به معنای اول این واژه یعنی دانشمند برمی‌گردد و دلیل احتمالی اینکه سقراط مایل نبود سوفیست خوانده شود به دلیل هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها بود که به معنای دوم سوفیست یعنی مغالطه‌کار برمی‌گردد.

گروه آموزشی ماز

۱۱۹- کدام عبارت بر دانش فلسفه صدق می‌کند؟

۱) تنها به لحاظ غایات و اهداف از سایر علوم و دانش‌ها متمایز می‌شود.
۲) مانند سایر علوم می‌تواند هر چیزی را از جهت خاصی مورد بررسی قرار دهد.
۳) بر خلاف علوم دیگر نمی‌توان موضوع خاص و معینی را برای آن مشخص کرد.
۴) به دلیل استفاده از روش عقلی و قیاسی پایهٔ سایر علوم محسوب می‌شود.

پاسخ: گزینه ۲ (فلسفهٔ ۱ درس ۱ ـ دشوار)

هر علمی دربارهٔ موضوع خاصی از میان موضوعات جهان بحث می‌کند. اما فلسفه اینگونه نیست. فلسفه دربارهٔ یک موجود خاص بحث نمی‌کند بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. فیلسوف دربارهٔ آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. به همین خاطر مباحث فلسفی پایه و اساس سایر مباحث علوم به شمار می‌آیند.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

برای کسب دانش در علومی مانند فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و ... از روش‌های تجربی استفاده می‌کنیم. اما در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد. در این موارد فقط باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجربه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسأله و کشف مجهول نزدیک شد. مسائل فلسفی از جهت روش مانند مسائل ریاضی هستند که فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسأله‌ها دست یافت.

پاسخ تشریحی:

هر علمی هر چیزی را بررسی می‌کند، اما از جهت خاصی. مثلاً یک لیوان می‌تواند موضوع علم فیزیک، شیمی، ریاضی و حتی فلسفه باشد اما از جهت‌های مختلف. مثلاً همین لیوان در فیزیک از جهت حرکت و سکون، در شیمی از جهت ساختمان مواد، در ریاضی از جهت کمیّت و اندازه و در فلسفه از جهت وجود بررسی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فلسفه از جهت موضوع و روش نیز با سایر دانش‌ها تمایز دارد.

۳) همانطور که همهٔ علوم موضوع مشخص دارند، فلسفه نیز موضوع مشخصی دارد و موضوع آن بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان است.

۴) به دلیل موضوع فلسفه که بررسی اصل وجود است، مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به شمار می‌آیند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۰- چنانچه فردی معتقد به اصالت فرد باشد در پذیرش کدام گزاره با فردی که به اصالت جامعه اعتقاد دارد، دچار اختلاف می‌شود؟

۱) جامعه چیزی نیست جز مجموعه افرادی که با هم زندگی می‌کنند.

۲) اگر افراد نباشند، جامعه‌ای نیز شکل نمی‌گیرد.

۳) اصالت جامعه فرع بر وجود جامعه است.

۴) رسیدن انسان به سعادت، هدف تشکیل جامعه است.

پاسخ: گزینه ۱ (فلسفهٔ ۱ درس ۲ ـ متوسط)

فلسفه علوم اجتماعی یک از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه در این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت دارد یا فرد. گروهی از فیلسوفان پیرو اصالت فرد هستند و جامعه را مجموعهٔ افراد می‌دانند که کنار هم زندگی می‌کنند و گروهی دیگر از فیلسوفان معتقدند که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم گیری‌های آنان تابع شرایط اجتماعی آنان است.

پاسخ تشریحی:

عبارت مطرح‌شده در گزینهٔ ۱، بیانگر نظر اصالت فرد است. چرا که اصالت فرد به وجود جامعه اعتقاد دارد اما جامعه را فقط همان مجموعهٔ افراد می‌داند نه دارای هویتی مستقل از افراد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) این گزینه هم مورد پذیرش اصالت فرد و هم اصالت جامعه است. زیرا مسألهٔ اصالت جامعه در مقابل اصالت فرد این است که جامعه هویت مستقل دارد یا ندارد. پس هر دو وجود جامعه را می‌پذیرند و هر دو وجود جامعه را متشکل از افراد می‌دانند.

۳) چه معتقد به اصالت فرد باشیم چه معتقد به اصالت جامعه، این نکته را می‌پذیریم که جامعه باید وجود داشته باشد که حالا در وجود این جامعه حیثیت اجتماعی و هویت مستقل جامعه از افراد مطرح می‌شود. به عبارت دیگر اصالت جامعه فرع بر وجود جامعه است.

۴) این گزینه بیانگر هدف جامعه است که اعتقاد به اصالت فرد یا جامعه در آن تاثیری ندارد، چون مسألهٔ اصالت فرد و جامعه چیز دیگری است که بیان شد.

گروه آموزشی ماز

۱۲۱- تقسیم بخش ریشه‌ای فلسفه به دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی معلول کدام مورد است؟

۱) معرفت و علم در داخل مصادیق هستی قرار نمی‌گیرند، به همین دلیل در وجودشناسی به آن‌ها پرداخته نمی‌شود.

۲) شاخهٔ معرفت‌شناسی به دلیل طرح مباحث گسترده و داشتن عنوان مستقل از هستی‌شناسی مهم‌تر است.

۳) معرفت در زمرهٔ قوانین و احکام کلی و عامّی قرار می‌گیرد که در هستی‌شناسی بحث می‌شود.

۴) قبل از کسب شناخت دربارهٔ وجود، ابتدا باید توانایی و امکان شناخت وجود مورد بررسی قرار بگیرد.

پاسخ: گزینه ۴ (فلسفهٔ ۱ درس ۲ ـ ساده)

از آنجا که معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است، فیلسوفان می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را هم بررسی کنند و بدانند که بشر چگونه و با چه ابزاری می‌تواند به شناخت هستی بپردازد. از این رو بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه به دو بخش تقسیم می‌شود: **۱.** هستی‌شناسی **۲.** معرفت‌شناسی

پاسخ تشریحی:

بدون اینکه امکان شناختن یک امر (چه وجود چه هر امر دیگری) بررسی نشود، شناختن آن امر محقق می‌شود اما کامل، دقیق و مبتنی بر اصول نخواهد بود.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فلسفه که علم دربارهٔ هستی است، در حقیقت همان وجودشناسی است و معرفت و علم به عنوان یکی از اقسام هستی، در داخل همان وجودشناسی قرار می‌گیرد، اما به علت مباحث فراوانی که در معرفت شناسی هست، این بخش توسعهٔ فراوانی یافته و امروزه با عنوان مستقل معرفت‌شناسی مورد بحث قرار می‌گیرد. هم‌چنین اینکه این موضوع دلیل تقسیم‌بندی ریشهٔ فلسفه به دو بخش محسوب نمی‌شود.

۲) اساساً تشخیص اهمیت در مسائل فلسفی امری دشوار است و نمی‌توان به سادگی قضاوت کرد که فلان بحث مهم‌تر از فلان بحث است. اینکه مباحث معرفت‌شناسانه مقدم بر مباحث وجودشناسی هستند دلیل بر اهمیت بیشتر آن‌ها نیست، صرفاً تقدم آن‌ها را نشان می‌دهد.

۳) عبارت این گزینه دلیلی برای رد فرض صورت سوال است، زیرا بیان می‌کند که معرفت‌شناسی بخشی از وجودشناسی است؛ بنابراین نمی‌تواند دلیلی برای علت تقسیم‌بندی بخش اصلی فلسفه باشد.

گروه آموزشی ماز

۱۲۲- کدام عبارت با توجه به فلسفه‌های مضاف صحیح است؟

۱) سوسیالیسم انتخاب افرادی است که معتقدند انسان در دست شرایط اقتصادی و اجتماعی زمانهٔ خود، شکل می‌گیرد.
۲) اعتقاد یا عدم اعتقاد به وجود هویت مستقل برای جامعه، در فلسفه‌ای که با سیاست مرتبط است، بحث می‌شود.
۳) بحث راجع به اینکه قواعد و اصول اخلاقی ارزش ذاتی دارند یا صرفاً ابزار هستند، در فلسفهٔ دین صورت می‌گیرد.
۴) دیدگاه اصالت فرد در عین قائل بودن اختیار و قدرت تصمیم‌گیری برای افراد، جامعه را دارای یک روح جمعی می‌داند.

پاسخ: گزینه ۱ (فلسفهٔ ۱ درس ۲ ـ متوسط)

آن‌هایی که به اصالت جامعه قائل هستند، برنامه‌های فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی آنان سمت و سویی اجتماعی دارند و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند. در سیاست نیز به سوسیالیسم اعتقاد دارند که تامین‌کنندهٔ منافع جمعی است.

پاسخ تشریحی:

طرفداران اصالت جامعه معتقدند که افراد یک جامعه، نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های آنان تابع شرایط اجتماعی آنان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) اصالت جامعه یا اصالت فرد که همان قائل بودن یا قائل نبودن هویت مستقل برای جامعه می‌باشد، بحثی است که در فلسفهٔ جامعه‌شناسی (علوم اجتماعی) مطرح می‌گردد، نه فلسفهٔ سیاست.

۳) در فلسفهٔ اخلاق بحث می‌شود که آیا اصول و قواعد اخلاقی ارزش ذاتی دارند یا صرفاً وسیله‌ای برای کنترل زندگی اجتماعی است؟

۴) این گزاره مربوط به افرادی است که قائل به اصالت فرد و جامعه، توأمان هستند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۳- کدام گزینه دربارهٔ باوری که صرفاً از روی عادت از جانب یک فرد پذیرفته شده، صحیح است؟

۱) فقط اختصاص به خود آن شخص دارد و با باور بقیه متفاوت است.
۲) بدون دلیل اعم از عقلی و غیرعقلی آن را پذیرفته است.
۳) نمی‌تواند راجع به امور بنیادی و مهم جهان هستی باشد.
۴) در زندگی و تصمیم‌گیری‌های آن فرد تأثیرگذاری چندانی ندارد.

پاسخ: گزینه ۲ (فلسفهٔ ۱ درس ۳ ـ ساده)

پاسخ تشریحی:

هر یک از ما باورهایی دربارهٔ جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف. ما با همین باورها زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم. شاید دلایل برخی از این باورها را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم و صرفاً طبق عادت آن‌ها را قبول کرده باشیم.

گروه آموزشی ماز

۱۲۴- کدام گزینه درمورد ارتباط بین فلسفه و معنای زندگی نادرست است؟

۱) کسانی که کمتر به حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند، در انتخاب هدف بیشتر دنباله‌روی دیگرانند.
۲) خطا در انتخاب اهداف زندگی می‌تواند باعث شود زندگی شخص معنای نادرستی به خود بگیرد.
۳) رسیدن به معنای درست در زندگی معلول اندیشه و تفکر دربارهٔ حقیقت انسان و جهان است.
۴) انتخاب اهداف درست، نقشی اساسی و تعیین‌کننده در ساختن باورهای هر شخص دارند.

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ۴ (فلسفهٔ ۱ درس۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

باورهای بنیادین که فلسفهٔ ما را می‌سازند نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند. (نه برعکس) به عبارت دیگر این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. بنابراین می‌توان گفت: فلسفهٔ هرکس معنادهنده به زندگی اوست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) برخی آدم‌ها کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و به همان اندازه‌ای که از دور و برشان آموخته‌اند، قناعت می‌کنند، در نتیجه در انتخاب هدف نیز دقت نظر چندانی ندارند و بیشتر دنباله‌روی دیگرانند.

۲) برخی اشخاص نگرشی نادرست دربارهٔ جهان و انسان دارند. اینان، در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.

۳) برخی افراد دربارهٔ حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و در بسیاری موارد به دانشی درست دربارهٔ جهان و انسان می‌رسند؛ در نتیجه می‌توانند هدف قابل قبولی برای زندگی برگزینند و زندگی آنان معنای درستی پیدا کند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۵- با توجه به فواید تفکر فلسفی کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

۱) نتیجهٔ استفادهٔ فلسفه از فواید علم منطق، هموار شدن راه رسیدن به اعتقادات است.

۲) موضوعاتی که فیلسوف دربارهٔ آن‌ها تفکر می‌کند باعث تمایز او از عموم افراد می‌شود.

۳) تشخیص اندیشه‌های فلسفی درست از غلط مربوط به فایدهٔ رهایی از عادت‌های غیرمنطقی است.

۴) یک فیلسوف در پاسخ به سوال «آزادی و برابری چیست؟» هیچ‌گاه هم‌نظر عموم مردم نخواهد بود.

پاسخ: گزینه ۱ (فلسفهٔ ۱ درس ۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آنها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکّرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند؛ دربارهٔ خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج. فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که اولاً فیلسوف دربارهٔ همین مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

۳) تشخیص اندیشه‌های فلسفی درست از غلط، مربوط به فایدهٔ دوری از مغالطه‌ها است.

۴) ممکن است پاسخ فیلسوف با مردم در بعضی مسائل مشابه باشد؛ اما تفاوت آن‌ها در این است که فیلسوف در این مسائل جدی فکر می‌کند و با روش درست وارد می‌شود؛ او تابع برهان و استدلال است.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۲۶- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف: چه چیزی انگیزهٔ لازم برای شروع یک فعالیت اقتصادی است و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را زنده نگه می‌دارد؟

ب: کارآفرین کسی است که .....

ج: کدام ویژگی مشترک کارآفرین در مقابل آن به‌درستی ذکر شده است؟

۱) الف: امید به آینده و اطمینان از سودآوری ب: با نوآوری و شجاعت سرمایه‌های خود را به میدان می‌آورد تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کند. ج: سازمان‌دهنده: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

۲) الف: احتمال موفقیت و سودآوری ب: با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه و یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. ج: نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کنند.

۳) الف: اطمینان از کسب سوددهی کسب‌وکار خود و حمایت‌های دولت ب: با کار و تلاش خود از کسب‌وکارها مراقبت می‌کند و از توانایی مالی بالایی برخوردار است. ج: خوش‌بین: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

۴) الف: احتمال موفقیت و سودآوری ب: با تولید کالا و خدمات به هم‌نوعان خود خدمت می‌کند. ج: پرانگیزه: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۱ ـ متوسط)

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

۱ـ تیزبین: زمانی که دیگران به فرصت‌های کسب و کار بی‌توجه هستند، آن‌ها را می‌بینند.
۲ـ نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند.
۳ـ ریسک‌پذیر: با پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان، فعالیت‌های جدید اقتصادی راه‌اندازی می‌کنند.
۴ـ خوش‌بین: واقع‌بین ولی مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
۵ـ پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
۶ـ یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
۷ـ سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارا مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

انگیزهٔ راه‌اندازی کسب‌وکار: هدف کارآفرینان یا مؤسسان شرکت‌ها، کسب سود از طریق تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم است و با این‌که احتمال شکست یک کسب و کار نوپا زیاد است، احتمال موفقیت و سودآوری آن کم نیست. این موضوع انگیزهٔ لازم را برای شروع فعالیت و پذیرش خطرات آن در کارآفرینان زنده نگه می‌دارد.

تعریف کارآفرین: کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

بررسی موارد:

الف: آنچه انگیزهٔ لازم برای شروع یک فعالیت اقتصادی است و پذیرش خطرات آن را توسط کارآفرین را همواره زنده نگه می‌دارد، احتمال موفقیت و سودآوری کسب و کار است.

ب: کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند و یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

ج: بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری و اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
۳) تیزبین: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
۴) سازمان دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت می‌کنند.

گروه آموزشی ماز

۱۲۷- باتوجه به اطلاعات داده شده، عملکرد سالیانهٔ بنگاه اقتصادی کدام است؟

خرید مواد اولیه برای تولید؛ ماهیانه ۱۰۰ میلیون تومان
خرید ماشن فرزند مدیر کارخانه: ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان
پول قبوض و عوارض شهرداری به صورت سالیانه: ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
مالیات پرداختی سالیانه: ۴۰۰ میلیون تومان
دستمزد ماهیانهٔ هر کارگر: ۲ میلیون تومان (مجموعاً ۲۰ کارگر)
درآمد سالانه: ۲/۵ میلیارد تومان

۱) ۱,۱۲۰ میلیارد تومان ـ سود
۲) ۱,۱۲۰ میلیارد تومان ـ ضرر
۳) ۲۰ میلیون تومان ـ سود
۴) ۲۰ میلیون تومان ـ ضرر

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۱ ـ دشوار)

درآمد

پولی که از فروش محصولات تولیدشده به دست می آید، درآمد نام دارد.
درآمد از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

تعداد کل محصول فروخته شده × قیمت هر واحد محصول = درآمد

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

سود:
تفاوت درآمد و هزینه است. اگر این مقدار، مثبت باشد (هزینه‌ها − درآمد < ۰)، به آن «سود» یا «منفعت» می‌گوییم و اگر این مقدار، منفی باشد (هزینه‌ها − درآمد > ۰)، به آن «ضرر» یا «زیان» می‌گوییم.

مجموع هزینه‌ها − درآمد = سود (یا زیان)

پاسخ تشریحی:

درآمد سالانه: ۲/۵ میلیارد تومان = ۲/۵ × ۱۰۰۰ = ۲۵۰۰ میلیون تومان
خرید مواد اولیه سالانه: ۱۰۰ × ۱۲ = ۱,۲۰۰ میلیون تومان
دستمزد سالانه کارگران = ۲ × ۲۰ × ۱۲ = ۴۸۰ میلیون تومان
پول قبوض و عوارض شهرداری سالانه = ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان = ۴۰۰ میلیون تومان
مالیات پرداختی سالیانه = ۴۰۰ میلیون تومان
مجموع هزینه‌های سالانه: ۱,۲۰۰ + ۴۸۰ + ۴۰۰ + ۴۰۰ = ۲,۴۸۰ میلیون تومان
هزینه − درآمد = سود یا زیان → ۲,۵۰۰ − ۲,۴۸۰ = ۲۰ میلیون تومان

در این‌گونه سؤالات دقت داشته باشید که اگر هزینه‌های داده شده به‌صورت ماهانه بود باید آن را به سالانه تبدیل کنیم چرا که صورت سؤال میزان سود یا زیان را در طول یک سال خواسته است.

توجه: هزینه‌های مربوط به مدیرعامل، هزینه‌های شخصی محسوب می‌شود و جزء هزینه‌های عوامل تولید نیست.

گروه آموزشی ماز

۱۲۸- کدام‌یک از عبارات زیر به‌درستی بیان شده‌اند؟

الف: قید بودجه: ارزش بهترین گزینهٔ بعدی است که فرد در هنگام انتخاب آن را از دست داده است.

ب: همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاب‌اند.

ج: اقتصاددانان منابع تولید را به‌طور کلی در چهار دسته طبقه‌بندی می‌کنند: منابع طبیعی، تکنولوژی، نیروی انسانی، سرمایه‌های مالی.

د: برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کرد.

هـ: هزینه‌های هدر رفته در زمان تصمیم‌گیری به وجود می‌آیند و بر تصمیم‌گیری افراد بسیار مؤثر هستند..

و: بهترین تصمیم در مقایسهٔ هزینه‌ها و منافع به انتخاب فرد بستگی دارد.

۱) ب ـ ج ـ و ۲) ب ـ د ـ و ۳) الف ـ ج ـ هـ ۴) الف ـ هـ ـ و

پاسخ: گزینه ۲ (۱۰۰۳ ـ متوسط)

هزینهٔ فرصت
«هزینهٔ فرصت» عبارت است از چیزی که از آن برای به دست آوردن چیز دیگری صرف‌نظر کرده‌ایم، یا آن را از دست داده‌ایم. افراد در زندگی با انتخاب‌های خود، «بده ـ بستان» می‌کنند؛ یعنی با آن‌چه انتخاب می‌کنند، چیزی به دست می‌آورند و چیزهایی را نیز دست می‌دهند.

قید بودجه:
وقتی مقدار مشخص و محدودی پول برای خرج کردن وجود دارد، در این حالت یک «قید بودجه» داریم.

بررسی موارد:

الف: هزینهٔ فرصت: ارزش بهترین گزینهٔ بعدی است که فرد در هنگام انتخاب آن را از دست داده است.

ج: اقتصاددانان منابع تولید رو به طور کلی در سه دسته طبقه‌بندی می‌کنند: ۱- منابع طبیعی (زمین) ۲- نیروی کار ۳- سرمایه.

هـ: مفهوم هزینه‌های هدر رفته را می‌توانید پولی تصور کنید که به یک چاه عمیق افتاده است و دیگر قابل دسترس نیست.

تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیریتان مؤثر هست، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری به وجود می‌آیند. برای اینکه یک تصمیم خوب بگیرید، تشخیص تفاوت هزینه‌هایی که بر تصمیم شما تاثیر می‌گذارند، بسیار مهم‌اند؛ هزینه‌های هدررفته مهم نیستند، چون دیگر رفته‌اند و قابل برگشت نیستند.

تذکر: به دلیل محدودیت در مقدار پول ما یک قید بودجه داریم. بنابراین مجبوریم بین گزینه‌ها بده ـ بستان کنیم.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

۱۲۹- هریک از گزینه‌های زیر به کدام‌یک از انواع اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

الف: مرتضی لباسی را با قیمت و جنس یکسان، به جای فروشگاه معمولی، از یک فروشگاه برند معروف خریده است.

ب: امیر اسکی را دوست دارد فکر می‌کند که می‌تواند فروشگاه وسایل اسکی باز کند و پول دربیاورد. او فکر می‌کند که بهتر است مدرسه را رها کند و به این کار بپردازد.

ج: مهسا در کلاس زبان چینی ثبت‌نام کرده است اما آن را دوست ندارد؛ با این حال ترجیح می‌دهد در کلاس بماند، زیرا پول زیادی برای آن داده است.

د: تا به حال فهرست وظایف خودم را ننوشتم چون فکر می‌کنم به وقت زیادی نیاز دارد.

۱) اثرگذاری حقه‌های فروش ـ بی‌صبری زیاد ـ عدم توجه به هزینه‌های هدررفته ـ چسبیدن به وضعیت فعلی
۲) اعتماد به نفس بیش از حد ـ بی‌صبری زیاد ـ چسبیدن به وضعیت فعلی ـ عدم توجه به هزینه‌های هدررفته
۳) اثرگذاری حقه‌های فروش ـ اعتماد به نفس بیش از حد ـ چسبیدن به وضعیت فعلی ـ بی‌صبری زیاد
۴) عدم توجه به هزینه‌های هدررفته ـ بی‌صبری زیاد ـ اثرگذاری حقه‌های فروش ـ چسبیدن به وضعیت فعلی

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۳ ـ متوسط)

تصمیم‌گیری غیرمنطقی	
اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری	مثال
اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها	وقتی فقط به خاطر حراج خرید می‌کنیم نه به خاطر نیاز
عدم توجه به هزینه‌های هدررفته	کلاس بی‌کیفیت را فقط به خاطر پولی که دادیم، می‌رویم.
بی‌صبری زیاد	به جای صبر در تحصیل و استفاده از منافع آتی سراغ کارهای کم‌ارزش آنی می‌رویم.
اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن	خوش‌بینی زیاد در خصوص درآمد، آینده، سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی
چسبیدن به وضعیت فعلی	عدم بررسی گزینه‌های جدید با روش هزینه ـ فایده

بررسی موارد:

الف: مرتضی از فروشگاه برند معروف خرید کرده است. ← اثرگذاری حقه‌های فروش

ب: امیر اسکی را دوست دارد و فکر می‌کند که می‌تواند فروشگاه وسایل اسکی باز کند و پول دربیاورد. او فکر می‌کند که بهتر است مدرسه را رها کند و به این کار بپردازد. ← بی‌صبری زیاد.

ج: مهسا در کلاس زبان چینی ثبت نام کرده است اما آن را دوست ندارد با این حال ترجیح می‌دهد بماند زیرا پول زیادی برای آن داده است. ← عدم توجه به هزینه‌های هدررفته

د: تا به حال فهرست وظایف خودم را ننوشتم چون فکر می‌کنم به وقت زیادی نیاز دارد. ← چسبیدن به وضعیت فعلی

گروه آموزشی ماز

۱۳۰- کدام گزینه مبیّن پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف: بهتر است یک شرکت به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، ..... تولید کند.

ب: عبارت زیر به کدام مفهوم اقتصادی اشاره دارد؟

«نقاطی هستند که کشور آرزوی رسیدن به آن‌ها را دارد.»

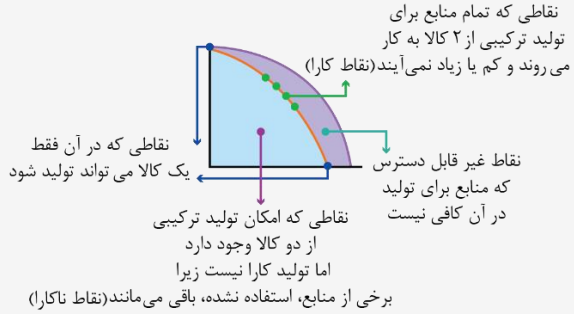
ج: تلاش برای به دست آوردن کارایی به معنای .....

د: در کدام گزینه این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود بدون آنکه از تولید کالای دیگر کاسته شود؟

۱) الف: فراتر از منحنی مرز امکانات ب: نقاط زیرمنحنی PPF ج: بالاترین میزان تولید برای یک کشور یا شرکت است. د: نقاط بالای منحنی مرز امکانات تولید
۲) الف: بر روی مرز امکانات ب: نقاط زیرمنحنی PPF ج: حداقل استفاده از ظرفیت‌های موجود در یک شرکت یا کشور است. د: نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید
۳) الف: بر روی مرز امکانات ب: نقاط خارج از منحنی PPF ج: یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است. د: نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید
۴) الف: فراتر از منحنی مرز امکانات ب: نقاط خارج از منحنی PPF ج: عدم توجه به وضع سایر شرکت‌ها و کشورها است. د: نقاط فراتر از منحنی مرز امکانات تولید

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۴ ـ متوسط)

حالا می‌تونیم حرف‌هایی که زدیم رو در یک نمودار، این شکلی خلاصه کنیم:

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

بررسی موارد:

الف: بهتر است یک شرکت به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات تولید، به تولید بپردازد.

ب: نقاط خارج از منحنی مرز امکانات تولید (PPF) نقاطی هستند که کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آنها را داشته باشد.

ج: تلاش برای به دست آوردن کارایی به معنای یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است.

د: هنگامی که تولید ناکاراست، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود. نقاط زیر منحنی PPF تولید ناکارا را نشان می‌دهد و نقاط روی منحنی PPF تولید کارا را نشان می‌دهد.

گروه آموزشی ماز

۱۳۱- آقای جمالی به تازگی یک زمین خریداری کرده است. او برای استفاده از این زمین، گزینه‌های زیر را در اختیار دارد. با توجه به مفهوم هزینهٔ فرصت؛ آقای جمالی کدام گزینه را انتخاب می‌کند و هزینهٔ فرصت انتخاب او چقدر خواهد بود؟

- **کاشت برنج با درآمد سالانهٔ ۶۰ میلیون تومان و هزینهٔ سالانهٔ ۲۰ میلیون تومان**
- **کاشت ذرت با سود سالانهٔ ۴۵ میلیون تومان**
- **پرورش شترمرغ با درآمد سالانهٔ ۱۲۰ میلیون تومان و هزینهٔ نگهداری سالانهٔ ۶۵ میلیون تومان**

۱) پرورش شترمرغ با هزینهٔ فرصت ۴۵ میلیون تومان
۲) پرورش شترمرغ با هزینهٔ فرصت ۸۵ میلیون تومان
۳) کاشت ذرت با هزینهٔ فرصت ۵۵ میلیون تومان
۴) کاشت برنج با هزینهٔ فرصت ۴۵ میلیون تومان

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۳ ـ متوسط)

پاسخ تشریحی:

اگر آقای جمالی بخواهد برنج بکارد، با درآمد ۶۰ میلیون تومان و هزینهٔ سالانهٔ ۲۰ میلیون تومان، سود سالانه‌اش ۴۰ میلیون تومان خواهد بود:

هزینه - درآمد = سود

۶۰-۲۰=۴۰

کاشت ذرت سود سالانهٔ ۴۵ میلیون تومان دارد.

پرورش شترمرغ سود سالانهٔ ۵۵ میلیون تومان خواهد داشت:

هزینه - درآمد = سود

۱۲۰-۶۵=۵۵

بنابراین؛ بیشترین سود سالانه برای پرورش شترمرغ است که انتخاب آقای جمالی خواهد بود و هزینهٔ فرصت برابر است با سود دومین انتخابی که از آن صرف‌نظر شده است یعنی همان کاشت ذرت با سود سالانهٔ ۴۵ میلیون تومان.

گروه آموزشی ماز

۱۳۲- کل سهام یک شرکت تولیدی ۵,۰۰۰,۰۰۰ سهم و به قیمت هر سهم ۱۰,۰۰۰ تومان است؛ اگر آقای احمدی بخواهد ۲۵ هزار سهم این شرکت را خریداری کند:

الف: مبلغی که او باید هزینه کند چقدر خواهد بود؟

ب: او مالک چند درصد از سهام این شرکت خواهد شد؟

ج: اگر سود خالص این بنگاه ۱۷۵ میلیون تومان باشد، چه مبلغی به آقای احمدی پرداخت خواهد شد؟

۱) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان
۲) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۱/۲ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان
۳) الف: ۲۳۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۳۶۵,۰۰۰ تومان
۴) الف: ۲۵۰ میلیون تومان، ب: ۰/۵ درصد، ج: ۸۷۵,۰۰۰ تومان

پاسخ: گزینه ٤ (۱۰۰۲ ـ دشوار)

بررسی موارد:

الف)

میزان هزینهٔ شخص = تعداد سهم خریداری شده × قیمت هر سهم

میزان هزینهٔ شخص = ۲۵,۰۰۰×۱۰,۰۰۰ = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان = ۲۵۰ میلیون تومان

ب)

$$\text{درصد مالکیت} = \frac{\text{تعداد سهم فرد}}{\text{کل سهام}}$$

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

درصد مالکیت آقای احمدی $= \frac{۲۵,۰۰۰}{۵,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۰/۵$ درصد

ج) سود در شرکت‌ها به تناسب مالکیت سهام پرداخت می‌شود، پس آقای احمدی مالک ۰/۵ درصد سود سالانهٔ شرکت خواهد بود.

میزان سود خالص شرکت× درصد مالکیت فرد = میزان سود فرد سهام‌دار

$\frac{۰/۵}{۱۰۰} \times ۱۷۵۰۰۰,۰۰۰ = ۸۷۵,۰۰۰$ تومان

حالا چندتا نکته با هم ببینیم!

ـ دارایی هر شرکت به تعداد معینی سهم تقسیم می‌شود.

ـ هر کس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که به اندازهٔ سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه سهیم است.

ـ سهام یک سند مالکیت است و نشان می‌دهد که دارندهٔ آن، بخشی از مالکیت شرکت را در اختیار دارد و در سود و زیان آن، شریک است.

ـ به عنوان مثال: اگر دارایی شرکتی به ۱۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه‌گذاری که ۱۰,۰۰۰ سهم آن را خریداری می‌کند، مالک ۱۰ درصد $(\frac{۱۰,۰۰۰}{۱۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۱۰)$ شرکت است.

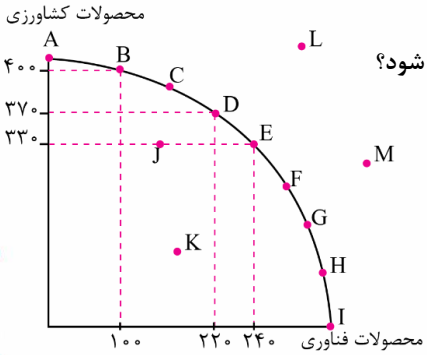
گروه آموزشی ماز

۱۳۳- با توجه به نمودار منحنی مرز امکانات تولید زیر، کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف: اگر سود حاصل از تولید هر محصول کشاورزی ۶۰ دلار و سود حاصل از تولید هر محصول فناوری ۱۷۰ دلار باشد، در صورت حرکت از نقطهٔ B به نقطهٔ E چه مقدار هزینهٔ فرصت متحمل خواهیم شد؟

ب: در نقطهٔ J برای تولید ۲۴۰ عدد از محصولات فناوری باید چه تعدادی از محصولات کشاورزی کاسته شود؟

ج: در صورت تولید ۲۲۰ محصول فناوری، چگونه می‌توان به تولید ۴۰۰ محصول کشاورزی دست یافت؟

۱) الف: ۵،۳۰۰ دلار ب: ۳۳۰ واحد ج: افزایش تقاضای بازار

۲) الف: ۵،۳۰۰ دلار ب: صفر ج: افزایش تقاضای بازار

۳) الف: ۴،۲۰۰ دلار ب: صفر ج: افزایش منابع تولید

۴) الف: ۴،۲۰۰ دلار ب: ۳۳۰ واحد ج: افزایش منابع تولید

پاسخ: گزینه ۳ (۱۰۰۴ ـ متوسط)

بررسی موارد:

الف) با حرکت از نقطهٔ B به نقطهٔ E تعداد محصولات کشاورزی تولیدی، از ۴۰۰ واحد به ۳۳۰ واحد می‌رسد؛ بنابراین ۷۰ واحد از تولید محصولات کشاورزی صرف‌نظر می‌شود. بر این اساس هزینهٔ فرصت این حرکت، معادل از دست دادن سود ۷۰ محصول کشاورزی است؛ بنابراین:

هزینهٔ فرصت = ۷۰ واحد × ۶۰ دلار = ۴۲۰۰ دلار

ب) چون در نقطهٔ J اقتصاد ناکاراست، افزایش تولید محصولات فناوری، نیازمند از دست دادن محصولات کشاورزی نیست چرا که منابع غیرفعال وجود داشته و می‌توان با اختصاص آن‌ها، محصولات بیشتری بدون کاستن از تولید دیگر محصولات، تولید نمود و از نقطهٔ J به نقطهٔ E جابه‌جا شویم.

ج) در صورتی که ۲۲۰ محصول فناوری تولید شود، با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، صرفاً می‌توان با توجه به منابع موجود ۳۷۰ محصول کشاورزی تولید نمود و تولید ۴۰۰ واحد محصول کشاورزی نیازمند افزایش منابع تولید است.

گروه آموزشی ماز

۱۳۴- یک شرکت فرضی تنها دو کالای بستنی و ماست را تولید می‌کند. به‌ترتیب هر یک از موارد زیر، منجر به کدام حالت (انتقال، جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، بدون تغییر ماندن) برای مرز امکانات تولید شرکت می‌شود؟

الف: بعضی از کارگران خط تولید بستنی، در حال حاضر بیکارند.

ب: یک فناوری جدید، منابع موجود برای تولید هر دو محصول را افزایش داده است.

ج: منابع و مواد اولیهٔ جدید این اجازه را به شرکت می‌دهند تا هر دو محصول به مقدار بیشتری تولید شود.

د: تعدادی از کارگران غیرفعال در تولید ماست به‌کار گرفته می‌شوند.

هـ: مقدار بستنی‌ای که مشتریان می‌خواهند، افزایش می‌یابد.

۱) الف:جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ب: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ج: انتقال، د: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، هـ: انتقال

۲) الف: بدون تغییر، ب: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ج: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، د: انتقال، هـ: انتقال

۳) الف: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، ب: انتقال، ج: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، د: انتقال، هـ: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید

۴) الف: بدون تغییر، ب: انتقال، ج: انتقال، د: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید، هـ: جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید

www.biomaze.ir

@azmoonmaze

پاسخ: گزینه ٤ (۱۰۰۴ ـ دشوار)

بررسی موارد:

الف) بعضی از کارگران خط تولید بستنی، در حال حاضر بیکارند: **بدون تغییر**

ب) یک فناوری جدید، منابع موجود برای تولید هر دو محصول را افزایش داده است: **انتقال**

ج) منابع و مواد اولیهٔ جدید این اجازه را به شرکت می‌دهند تا هر دو محصول به مقدار بیشتری تولید شود: **انتقال**

د) تعدادی از کارگران غیرفعال در تولید ماست به‌کار گرفته می‌شوند: **جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید**

هـ) مقدار بستنی‌ای که مشتریان می‌خواهند، افزایش می‌یابد: **جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات تولید**

گروه آموزشی ماز

۱۳۵- کدام گزینه در رابطه با انواع کسب و کار صحیح است؟

۱) یکی از مزایای کسب و کار شرکتی، امکان رقابت بالاتر به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا است.

۲) مالکیت کامل سود، از مزایای ایجاد شرکت سهامی است.

۳) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم‌وبیش مشابهی با کسب و کارهای شراکتی دارند؛ و توزیع سود در پایان دوره براساس هر نفر یک رأی است صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایهٔ تعاونی را تأمین کرده باشد.

۴) یک مؤسسهٔ غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی سودآور، با هدفی تجاری شکل گرفته است. این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی اقتصادی و سیاسی دارند.

پاسخ: گزینه ۱ (۱۰۰۲ ـ آسان)

بررسی گزینه‌ها:

۱) صحیح است.

۲) نادرست است. مالکیت کامل سود، از مزایای کسب و کار شخصی است.

۳) نادرست است. تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوهٔ ادارهٔ آن‌ها براساس هر نفر، یک رأی است (یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایهٔ تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت.) توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایهٔ هر عضو است.

٤) نادرست است. یک مؤسسهٔ غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیر تجاری شکل گرفته است.

گروه آموزشی ماز

www.biomaze.ir